

erməni

TERROURU

armenian

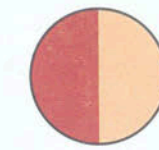
TERROUR

армянский

ТЕРРОР

THE RESULTS OF ARMENIAN AGGRESSION

The occupied territories of Azerbaijan The Nagorno-Karabakh area

Territory	- 4 388 sq. km
Population (1989)	- 189. 085
Armenians	- 145.450 (76,9%)
Azerbaijanis	- 40.688 (21,5%)
Russians	- 1922 (1%)
Others	- 1025 (0,6%)

Shusha region

Territory	- 289 sq.km
Population	- 20.579
Azerbaijanis	- 19.036 (92.5%)
Armenians	- 1.377 (6.7%)
Occupied	- May 8, 1992

The regions outside the Nagorno-Karabakh area Occupied

Lachin region	- May 18, 1992
Kelbajar region	- April 2, 1993
Aghdam region	- July 23, 1993
Fizuli region	- August 23, 1993
Jabrayil region	- August 26, 1993
Gubadly region	- August 31, 1993
Zangilan region	- October 28, 1993

Victims of aggression

Killed - 20.000   Disabled - 50.000

Destructions caused by the aggression of Armenia against Azerbaijan

Settlements	- 890
Houses	- 150.000
Public Buildings	- 7.000
Schools	- 693
Kindergartens	- 855
Health Care Facilities	- 695
Libraries	- 927
Temples	- 44
Mosques	- 9
Historical Palaces	- 9
Historical Monuments and Museum	- 464
Museum Exhibits	- 40.000
Industrial and Agricultural Enterprises	- 6.000
Motor Ways	- 800 km
Bridges	- 160
Water Pipelines	- 2.300 km
Gas Pipelines	- 2.000 km
Electricity Lines	- 15.000 km
Forests	- 280.000 ha
Sowing Area	- 1.000.000 ha
Irrigation Systems	- 1.200 km

Refugees and internally displaced persons in Azerbaijan

Refugees from Armenia	- 250.000
Internally displaced persons from the occupied territories of Azerbaijan	- 760.000
Total	- 1 010.000

The Armed Forces of Armenia deployed in the occupied territories of Azerbaijan

Tanks	- 316	Artillery	- 322
ACV	- 324	Personnel	- 50.000

- Temporary refugee settlements
- Tent camps
- Borders of former NKAO
- Road Gorus-Lachin-Shusha-Khankendi

The total damage is estimated as exceeding 60 billions US \$

66.4 (5 Axc) + 63.3 (5 Axc)
E 74

K/S 0015.

MƏCBURİ NÜSXƏ
№ _____

F. Köçerli adına
Respublika Uşaq
KİTABXANASI
INV. № 83637

Erməni Terroru
Armenian Terror
Армянский Террор

Baş məsləhətçi: ELDAR MAHMUDOV Azərbaycan Respublikası əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyasının sədri

Senior consultant: ELDAR MAHMUDOV Chairman of the State Commission on Prisoners of war, Hostages and Missing persons

Главный консультант: ЭЛЬДАР МАХМУДОВ Председатель Государственной Комиссии Азербайджанской Республики по делам военнопленных, заложников и без вести пропавших граждан

Məsləhətçilər: FƏRHAD VAHABOV, ŞAHİN SAYILOV
Consultants: FARHAD VAGABOV, SHAHIN SAYILOV
Консультанты: ФАРХАД ВАХАБОВ, ШАХИН САЙЛОВ

Tərtibçilər: ELDAR SƏMƏDOV, EMİN AĞAYEV, AYGÜN HƏSƏNOĞLU
Compositor: ELDAR SAMADOV, EMİN AĞAYEV, AYGÜN HASANOGLY
Составители: ЭЛЬДАР САМЕДОВ, ЭМИН АГАЕВ, АЙГЮН ГАСАНОГЛЫ

Redaktor qrupu: FİRUDİN SADIQOV, İLQAR QULİYEV, MAHİR CAVADOV, ŞAHİN RZAYEV
Editor's group: FIRUDIN SADIGOV, ILGAR QULIYEV, MAHIR JAVADOV, SHAHIN RZAYEV
Редакторская группа: ФИРУДИН САДЫГОВ, ИЛЬГАР ГУЛИЕВ, МАХИР ДЖАВАДОВ, ШАХИН РЗАЕВ

Erməni terroru-Armenian terror-Армянский террор. Bakı-Vətən-2005, 168 səh.
ISBN 9952-8058-0-2

Azərbaycan Respublikası Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyası tərəfindən hazırlanmış bu nəşr erməni terrorizmi haqqında həqiqətləri Dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün edilən növbəti bir cəhddir. ... İngilis, rus, alman, türk, erməni dillərində nəşr olunan albom bəşəriyyətin bu bəla haqqında düşüncəsinə bir çağırışdır...

... Və nəhayət bu kövrək planetimizin bütün günahsız terror qurbanlarının müqəddəs xatirəsinə bir ithafdır.

This edition prepared by the State Commission of the Republic of Azerbaijan on prisoners of war, hostages and missing persons, is an another attempt to communicate the truth about the Armenian terrorism to the International community.

... This album published in English, Russian, German, Turkish, Armenian and other languages is an appeal to humankind to become concerned about this terrible misfortune ...

... At last, it is dedicated to sacred memory of all innocent victims of terror in our vulnerable planet.

Это издание, подготовленное Государственной Комиссией Азербайджанской Республики по военнопленным, заложникам и пропавшим без вести гражданам, является очередной попыткой донести до Мировой общественности правду об армянском терроризме.

... Альбом, изданный на английском, русском, немецком, турецком, армянском и прочих языках, является призывом к человечеству задуматься об этой страшной напасти...

... И, наконец, он посвящен святой памяти всех невинных жертв террора нашей хрупкой планеты.

MÜNDƏRİCAT / CONTENTS / СОДЕРЖАНИЕ

Ön söz
Foreword
Введение _____ 5/7/9

Hədəf
Target
Под прицелом... _____ 13

İşğal və terror
Occupation and terror
Оккупация и террор _____ 21

Xocalı soyqırımı
Khojaly genocide
Ходжалинский геноцид _____ 41

İşgəncələr
Tortures
Пытки _____ 57

Onları əsirlikdə görmüşlər
They were seen in captivity
Их видели в плену _____ 65

Etnik təmizləmə / Ethnic purges / Этническая чистка

Zorla köçürülmə
Deportation
Депортация _____ 71

Qaçqınlar Refugees <i>Беженцы</i>	79
Vəhşilik və viran etmə Brutality and barbarity <i>Жестокость и варварство</i>	93
Vandalizm Vandalism <i>Вандализм</i>	103
“Nemezis” - terror hərəkatı The terrorist movement “Nemezis” <i>Террористическое движение -“Немезис”</i>	113
Erməni terrorçuları Armenian terrorists <i>Армянские террористы</i>	125
Erməni terrorizmi Armenian terrorism <i>Армянский терроризм</i>	133/141/149
Ermənilər haqqında nə demişlər? What they say about Armenians? <i>Что было сказано об армянах?</i>	158/161/164

ÖN SÖZ

XIX əsrin əvvəllərində meydana gələn və uzun müddət tək-tək, seyrək aksiyalar kimi tarixə düşən terror keçən əsrdə xüsusilə də onun sonlarına doğru ağırlaşmaz bir sürətlə artaraq öz fəlsəfəsi, öz ideologiyası, öz əxlaqi dəyərləri, öz “əfsanələri”, öz “qəhrəmanları”, tərəfdarları, ardıcılıarı, dayaqları, təlim görmüş döyüşən dəstələri, silah-sursat cəbbəxanaları olan, müasir elmin, texnikanın imkanlarından istifadə etməklə bütün dünyada hamının həyatı, varlığı üçün real təhlükə təşkil edən, bütün dünyanı daimi gərginlikdə saxlayan müdhiş bir qüvvəyə çevrilmişdir. 2001-ci ilin 11 sentyabr faciəsi əyani surətdə nümayiş etdirdi ki, bu gün dünyanın heç bir yerində, hətta ən qüdrətli iqtisadiyyata, elmə, texnikaya malik olan ölkələrdə belə, insanların terror təhlükəsindən real təminatı yoxdur. Terror bu gün sözün həqiqi mənasında qlobal təhlükələr sırasına daxildir və tamamilə təbii olaraq dövlətlər öz milli təhlükəsizlik strategiyasını hazırlayarkən onu nəzərdə tutur, bəzənsə hətta milli təhlükəsizlik strategiyasını büsbütün terror təhdidi və ona qarşı səmərəli mübarizə vəzifələri üzərində qurur.

Azərbaycan Respublikası da bu cəhətdən istisna təşkil etmir. O öz hərbi, iqtisadi, siyasi qüdrətini daim artırmaqla yanaşı terrorizmə qarşı mübarizə tədbirlərini də ardıcıl həyata keçirir. Beynəlxalq terrorizmdən ən çox ziyan çəkən ölkələrdən biri kimi Azərbaycan beynəlxalq antiterror koalisiyasına qoşularaq yeni minilliyin bu müdhiş bəlasına qarşı ümumi mübarizəyə öz töhfəsini verir. Bu mübarizə beynəlxalq terrorizmin sistemini, uzun illər ərzində formalaşmış geniş şəbəkəsini parçalayır, ona qarşı mübarizənin cəbhəsini genişləndirir. Bununla yanaşı daha bir istiqamətdə təhlükəsizlik sifəri yaratmaq Azərbaycan dövlətinin başlıca qayğı predmeti olaraq qalır. Respublika bu cəhətdə (daha koalisiya halında deyil, tək-tənha) beynəlxalq terrorizmin istər ideyaca, istərsə də hərbi, siyasi cəhətdən mükəmməl təşkil olunmuş və artıq dövlət terrorizmi vəziyyətinə qaldırılmış, ən məkrli və hiyləgər bir dəstəsi olan erməni terrorizmi ilə üz-üzə qalmışdır.

Çox təəssüf ki, bu belədir. Beynəlxalq təhlükəsizliyi təmin etmək məsuliyyətini öz üzərinə götürənlər, ayrı-ayrı siyasətçilər nəhayət, razılaşmalıdırlar ki, bugünkü elmdə çox əhəmiyyətli, universal bir “sistem” anlayışı var və hər hansı bir sistem onu təşkil edən müəyyən prinsipin sayəsində təşəkkül tapır. İstənilən sistem o vaxta qədər yaşaya bilir ki, onu təşkil edən prinsiplər yaşayır, fəaliyyət göstərir. Dünya da, onun təhlükəsizliyi də bir sistemdir. Nə qədər ki, dünya siyasətində ikili standartlar var, nə qədər ki, terrorçuya terrorçu, təcavüzkara təcavüzkar, qatilə qatil deyilmir, etibarlı beynəlxalq təhlükəsizlik sistemindən söhbət gedə bilməz. İkili standartlara əsaslanmaqla təhlükəsizlik yaratmaq sөylərinin özü təhlükəsizlik üçün bir nömrəli təhlükədir.

Bu müddə erməni terrorizminə münasibətdə xüsusilə vacib, nəzərdən qaçırılmamalı bir müddədir. Erməni terrorizmi dünyanın demək olar ki, bütün guşələrinə yayılmış terror təşkilatları şəbəkəsinə malikdir. Belə yayılma coğrafiyasına malik digər bir şəbəkəni təsvirə gətirmək çətindir: ABŞ, Kanada, Fransa, Avstriya, Lüksemburq, İspaniya, İtaliya, Türkiyə, Rusiya və nəhayət Azərbaycan erməni terrorçularının kütləvi terror aktları keçirdikləri ölkələrin heç də tam olmayan siyahısıdır. Qurbanlar sırasında isə çox millətin nümayəndəsi var: ingilis, fransız, türk, yəhudi, alman, rus, ərəb, isveçrəli, iranlı, azərbaycanlı və i.a. Bununla belə onun başlıca hədəfləri türklər və azərbaycanlılardır.

İnandırıcı olmasa da terrorçular erməniləri də qurban verirlər. Öz məqsədlərinə çatmaq üçün terrorçular onlara qarşı çıxan və bu işə əngəl törədən erməniləri belə, öldürməkdən çəkinmirlər. Erməni ictimaiyyətinə qarşı yönəlmiş bu terror kompaniyası dinc erməniləri qorxutmağa və onları öz fəaliyyətləri barədə susmağa məcbur etmək üçün düşünülmüş addımdır.

Məlumdur ki, marksist-leninçi terrorçu təşkilat olan "Ermənistanın azadlığı uğrunda erməni gizli təşkilatı"nın (ASALA) yaradıcısı Akop Akopyan öz "karyerasına" 1972-ci ildə Münhen Olimpiya oyunlarında israil atletlərini qətlə yetirmiş terrorçu qrupun tərkibində başlayıb.

Amerika Birləşmiş Ştatları administrasiyası tərəfindən təsdiq edilmiş məlumatlarda qeyd olunur ki, erməni terrorçu təşkilatları Beyrutda Birləşmiş Ştatların dəniz piyadalarının baraklarının bombalanması üçün məsuliyyət daşıyan qruplarla əməkdaşlıq etmişlər.

Erməni terrorçuları bir çox ölkələrdə fəaliyyət göstərir, ancaq onlar əsasən erməni icmasının narkotik maddələrin daşınması ilə açıq məşğul olduğu Livanda, xüsusən Beyrutda yerləşir. Vaxtilə Fransa mətbuatı narkotik maddələrin satışından əldə edilən gəlirin bir hissəsinin terrorçuların cibinə axdığını təsdiq edirdi. Beynəlxalq terrorizm üzrə ekspertlər də erməni terrorçularının narkotik maddələrin gəlirindən öz cinayətkar əməllərinin maliyyələşdirilməsini təmin etmək üçün istifadə etdiklərini təsdiqləyirlər.

Terrorizm mütəşəkkil cinayətkarlıq - insan, silah və narkotik maddələrin alverinə şərait yaradan aqressiv separatizmlə də sıx əlaqəlidir.

Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyası tərəfindən hazırlanaraq oxucunun mühakiməsinə verilən bu kitab iki əsrlik qanlı cinayətlər yolu keçmiş erməni terrorizminin azərbaycanlılara qarşı törətdiyi hələ "qanı qurumamış" say-sız-hesabsız terror aktları haqqında yığcam bir xülasədir.

Bu kitab elmi tədqiqat işi deyil, tədqiqat da deyil. Sadəcə, faktlara, rəqəmlərə, fotosəkillərə hopmuş insan harayına hay vermək cəhdidir. O eyni zamanda nəsil-nəsil repressiyalara, deportasiya, etnik təmizləmə və soyqırımına məruz qalmış bir xalqın məhkəmə-hökmsüz, sübutsuz-dəlilsiz qətlə yetirilmiş və ya işgəncələr verilmiş çoxsaylı övladlarının xatirəsinə bir ehtiram nişanəsi, yaddaş rəmzidir. Nəhayət, o tək-cə terror qurbanlarına deyil, həm də bu müdhiş bəlaya qarşı mübarizə qəhrəmanlarına bir ithafdır.

prof. Əlikram Abdullayev

FOREWORD

The terror initially appeared in the beginning of the 19th century and entered into the history in shape of discrete attacks rapidly growing especially by the end of the 20th century had turned into the terrible force with own philosophy, ideology, moral values, "legends", "heroes", supporters, followers, trained fighting units and armories, employing modern scientific and technological achievements for posing a real threat to humankind and keeping world in a constant pressure. The attacks of 9/11, 2001 evidently demonstrated that today no one can feel insured against terrorist threats nowhere in the world, even in the countries with huge economic, scientific and technical potential. Today terrorism had taken its place among the global threats, in true meaning of this word, and it's quite natural that the states bear it in mind while creating the national security strategy and sometimes they build their strategies solely on threat of terrorism and commitment of effective fight against it.

The Republic of Azerbaijan doesn't make exception in this respect. While strengthening its military, economic and political power Azerbaijan consistently fights terrorism. Azerbaijan as one of the countries terribly suffered from the international terrorism has joined to the international antiterrorist coalition and contributes greatly to the universal combat against this terrible misfortune of the new millennium. This fight disrupts the system of the international terrorism and its comprehensive network generated for many years, and also expands the frontline of fight against it. At the same time the Republic of Azerbaijan still has to take care about creation of the safety barrier at another direction. On this flank the Republic (not in the coalition, but alone) is standing face to face with the most filthy and perfidious part of the international terrorism represented by Armenian terrorism, which is irreproachably organized from ideological, military and political point of view and lifted to the level of the state terrorism.

Unfortunately, this is the case. Those in charge for the international security and individual politicians at last should have to accept the fact of existence of the universal concept of "system", which is present in the modern science and formed on the basis of certain principles. Any system exists as long as exist and function its basic principles. The world and its security are systems as well. There's no place for talk about reliable international security system while "double standards" are in place, while terrorist is not called terrorist, aggressor is not acknowledged as an aggressor, killer is not

named a killer. The attempt to form security on the double standards is No.1 challenge to security itself.

This idea is extremely important and shouldn't be out of sight in case of Armenian terrorism. The Armenian terrorism has network of the terrorist organizations widespread all over the world. It is difficult to imagine another network with similar geographic spread: the USA, Canada, France, Austria, Luxembourg, Spain, Italy, Turkey, Russia and Azerbaijan do not conclude the full list of the countries where Armenian terrorists committed their attacks. Representatives of the English, French, Turkish, Jewish, German, Russian, Arabic, Swiss, Iranian, Azerbaijani and other peoples are among the victims. But Turkish and Azerbaijanis is the main target of Armenian terrorism. It is ridiculous, but terrorists sacrificed Armenians as well. Terrorists don't deliberate to kill Armenians if they present encumbrance for achievement of the pursued goals. This terrorist campaign directed against the Armenian public was deliberate attempt of terrorists to intimidate overwhelming majority of peaceful Armenians and to force them to keep silent about their activity. It is common knowledge that Akop Akopyan, the founder of the "Armenian Secret Army for the Liberation of Armenia" (ASALA) the Marxist-Leninist terrorist organization, began his notorious career as a member of terrorist group slaughtered Israeli athletes during Olympic games in Munich in 1972. The reports confirmed by the administration of the United States stated that the Armenian terrorist organizations cooperate with those who are responsible for bombardment of the United States marines' barracks in Beirut.

The Armenian terrorists operate in many countries, but basically they are located in Lebanon and especially in Beirut where members of the Armenian community appreciably engaged in transportation of drugs. As the French press once asserted some share of the drugs trade income falls in a pocket of terrorists. Experts on the international terrorism assert that the Armenian terrorists use income from drugs trade for financing their lethal activities. Terrorism is closely linked to the aggressive separatism, organized crime, drugs trade, trafficking in arms and human beings.

This book submitted today for the judgment of readers and prepared by the State Commission of the Republic of Azerbaijan on prisoners of war, hostages and missing persons, is the review of countless and not avenged acts of terrorism committed by two-century aged bloody Armenian terrorism against Azeri people.

This book is neither research work, nor investigation. It is an attempt to respond to the people's scream reflected in photos, facts and figures. It is also a sign of respect to the memory of countless sons and daughters of people generations after generations subjected to repression, deportations, genocide, murder and tortures without trial and sentence. And, at last, it is dedicated not only to victims of terror, but also to heroes of struggle against this terrible misfortune.

Professor Alikram Abdullayev

ВВЕДЕНИЕ

Террор, появившийся в начале XIX века и вошедший в историю единичными акциями, в конце прошлого века стал расти с немыслимой скоростью. Он превратился в страшную силу, имеющую свою философию, идеологию, свои "моральные ценности", "легенды", своих "героев", сторонников, последователей, свои обученные боевые отряды и арсеналы боеприпасов, силу, составляющую реальную угрозу для жизни человечества и держащую весь мир в постоянном напряжении, пользуясь возможностями современной науки и техники. Трагедия 11 сентября 2001-го года наглядно показала, что сегодня ни в одной точке мира, даже в странах высокого экономического, научного, технического развития, люди не застрахованы от террора. Террор сегодня входит в перечень глобальных опасностей и вполне естественно, что государства, создавая стратегию национальной безопасности, учитывают его, а иногда даже полностью строят свою стратегию на угрозе террора и рациональной борьбе с ним.

Азербайджанская Республика в этом отношении тоже не составляет исключения. Она, наравне с усилением своей военной, экономической и политической мощи, систематически проводит меры по борьбе с терроризмом. Азербайджан, как одна из пострадавших от террора стран, присоединившись к международной антитеррористической коалиции, вносит свой вклад в борьбу с этой страшной напастью нового тысячелетия. Эта борьба разрывает систему международного террора и его всеобъемлющую сеть, сформировавшуюся на протяжении долгих лет, расширяет фронт борьбы против него. В тоже время, основным предметом заботы Азербайджанского государства остается создание безопасного заслона с другого направления. Республика на этом фланге (уже не в коалиции, а в одиночестве) осталась лицом к лицу с армянским терроризмом, который является безупречно организованным как с идеологической, так и с военной, политической стороны, поднятым до уровня государственного терроризма и самым коварным звеном международного терроризма.

К большому сожалению, это так. Различные политики, взявшие на себя ответственность за обеспечение международной безопасности, должны, наконец, признать, что в сегодняшней науке есть такое универсальное понятие "системы" и что любая

система формируется на основе принципов. Любая система существует, пока существуют и действуют составляющие ее принципы. Мир и его безопасность тоже является системой. Пока существуют двойные стандарты, пока не назовут террориста террористом, агрессора агрессором, убийцу убийцей, не может идти речи о надежной системе международной безопасности.

Эта идея является очень важной, особенно по отношению к армянскому терроризму. Армянский терроризм обладает сетью террористических организаций, распространенных во всех частях мира. Трудно представить другую сеть с такой географией распространения: США, Канада, Франция, Австрия, Люксембург, Испания, Италия, Турция, Россия и, наконец, Азербайджан составляют не полный список стран, где проводились массовые террористические акты со стороны армянских террористов. А среди жертв есть представители различных наций: англичане, французы, турки, евреи, немцы, русские, арабы, швейцары, иранцы, азербайджанцы и другие. И вместе с этим его основной мишенью являются турки и азербайджанцы. Это нелепо, но террористы приносили в жертву и самих армян. Террористы не колеблются убить армян, если видят в них препятствия для преследуемых ими целей. Эта компания террора, направленная против армянской общественности, была сознательной попыткой террористов запугать подавляющее большинство миролюбивых армян и заставить их молчать о своей деятельности. Всем известно, что основатель марксистско-ленинской террористической организации "Армянская Секретная Армия Освобождения Армении" (АСАЛА) Акоп Акопян начал свою печально известную карьеру членом террористической группы, которая учинила резню израильских атлетов на Олимпийских играх в Мюнхене в 1972 году.

В сообщениях, подтвержденных администрацией Соединенных Штатов, отмечается, что армянские террористические организации сотрудничают с теми, кто ответственен за бомбардировку барачной морской пехоты Соединенных Штатов в Бейруте.

Армянские террористы действуют во многих странах, но, в основном, они базируются в Ливане, особенно в Бейруте, где члены армянской общины заметно фигурируют в перевозке наркотиков. Как когда-то утверждала французская пресса, похоже, что какая-то доля дохода от наркобизнеса попадает в карман террористов.

Эксперты по международному терроризму утверждают, что армянские террористы используют доходы от торговли наркотиками, чтобы обеспечить деньгами свои смертельные предприятия.

Терроризм тесно связан с агрессивным сепаратизмом, организованной преступностью, наркобизнесом, торговлей оружием и людьми.

Эта книга, подготовленная Государственной Комиссией Азербайджанской Республики по военнопленным, заложникам и пропавшим без вести гражданам, является сборником бесчисленных кровавых террористических актов, совершенных на территории Азербайджана и других стран.

Книга не является научно-исследовательской работой. Она является попыткой откликнуться на вопль людей, отраженный на фотографиях, фактах и цифрах. Она является также данью памяти сынам народа, поколениями подвергшимся пыткам, репрессиям, депортациям, этнической чистке и геноциду. И, наконец, она посвящена не только жертвам террора, но и героям, борющимся против этой страшной напасти.

Профессор Аликрам Абдуллаев

Hədəf

Target

Под прицелом...

Terror üsulları “Armenakan” (1885), “Hnçak” (1887) və “Daşnaksüt-yun” (1890) kimi erməni partiyalarının proqramının əsasını təşkil edir. XIX əsrin sonları, XX əsrin əvvəllərində bu və digər erməni terror təşkilatları tərəfindən Türkiyə və Azərbaycanda on minlərlə günahsız insan qətlə yetirilmişdir.

The terrorist tactics constitute the basis of the charters of such parties like “Armenakan” (1885), “Hnchak” (1887) “Dashnaksutyun” (1890). In the end of the 19th century and beginning of the 20th century these and other Armenian terrorist organizations had slaughtered tens of thousands of innocent people in Turkey and Azerbaijan.

Террор является составной частью программы таких партий, как “Арменакан” (1885), “Гнчак” (1887) и “Дашнакцутюн” (1890). В конце XIX -в начале XX веков этими и другими армянскими террористическими организациями убиты десятки тысяч мирных жителей Турции и Азербайджана.

Türkiyə, Anadolu bölgəsi. Qətlə yetirilmiş qadın və uşaqlar.
The Anatolia region of Turkey. Executed women and children.
Турция, провинция Анатолия. Убитые женщины и дети.

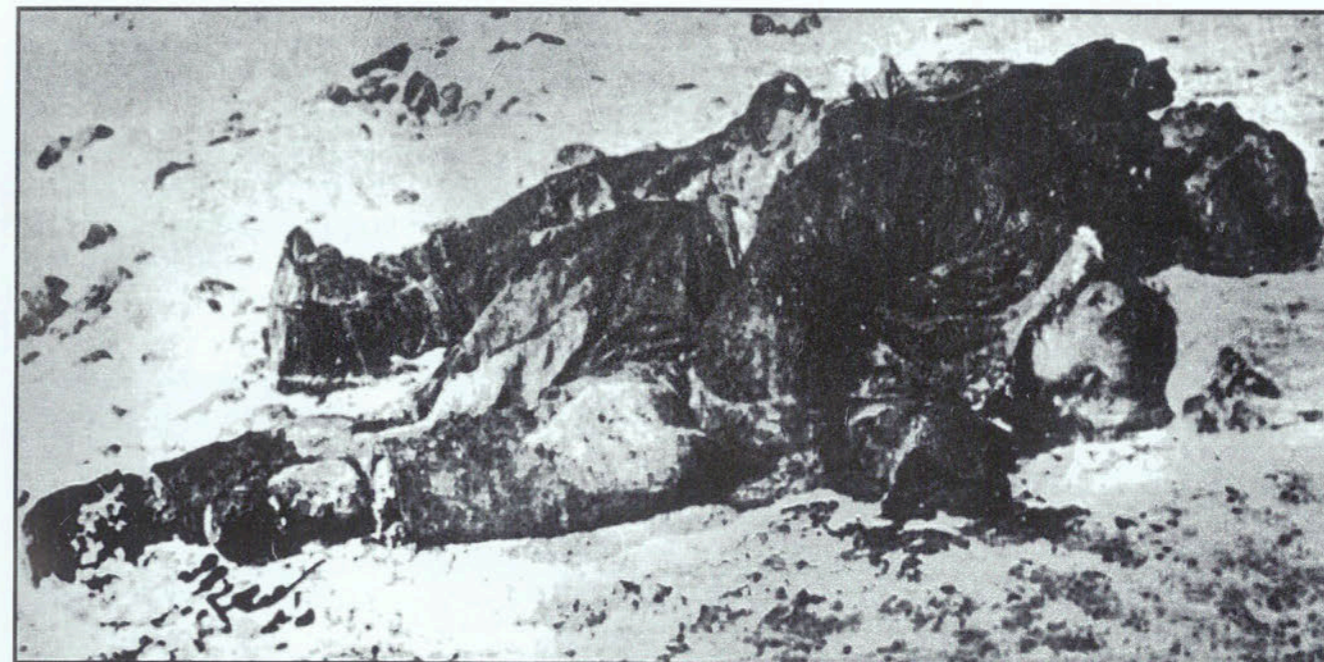

Türkiyə, Anadolu bölgəsi. Erməni terrorçuları tərəfindən baltalanaraq qətlə yetirilmiş dinc sakinlər.
The Anatolia region of Turkey. The civilians axed by Armenian terrorists.
Турция, провинция Анатолия. Разрубленные армянскими террористами мирные жители.

Türkiyə, Anadolu bölgəsi. Qətlə yetirilmiş dinc sakinlər.
The Anatolia region of Turkey. The executed civilians.
Турция, провинция Анатолия. Убитые мирные жители.

Türkiyə, Anadolu bölgəsi. Qətlə yetirilmiş uşaqlar.
The Anatolia region of Turkey. The executed children.
Турция, провинция Анатолия. Убитые дети.

Türkiyə, Anadolu bölgəsi, Ərzincan vilayəti. Qətlə yetirilmiş türk ailəsi.
The Arzindjan province of the Anatolia region of Turkey. The executed Turkish family.
Турция, провинция Анатолия, провинция Арзиджан. Уничтоженная турецкая семья.

İf. Köçəri adına
Respublika Uşaq
KİTAXANASI
№ 83687
IV. №

Türkiyə, Anadolu bölgəsi, Sarıqamış kəndi. Ermənilər tərəfindən süngülənərək qətlə yetirilmiş türk.

The Sarıqamış village of the Anatolia region of Turkey. Turkish man bayoneted by Armenians.

Турция, провинция Анатолия, населенный пункт Сарыгамыш. Турок, которого армяне закололи штыком.

Türkiyə, İzmit vilayəti. Ermənilər tərəfindən baltalanmış insanlar.

The İzmit province of Turkey. The people axed by Armenians.

Турция, область Измит. Разрубленные армянами турки.

Türkiyə, Anadolu bölgəsi. Başları və qolları kəsilərək qətlə yetirilmiş türklər.

The Anatolia region of Turkey. The Turks quartered by Armenians.

Турция, провинция Анатолия. Турки, которым отрубили голову и руки.

Türkiyə, Anadolu bölgəsi. Erməni silahlı basqınının qurbanı olmuş türk uşaq və qadınları.

The Anatolia region of Turkey. The Turkish children and women - the victims of Armenian armed raid.

Турция, провинция Анатолия. Турецкие дети и женщины, ставшие жертвами вооруженного нападения армянских бандформирований.

İsğal və terror

Occupation and terror

Оккупация и террор

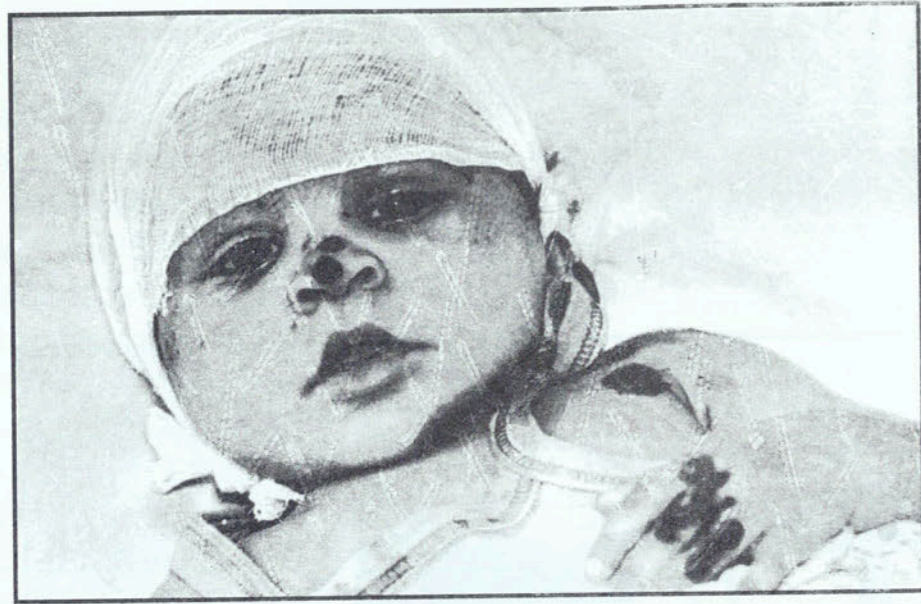
Azərbaycan ərazilərinin Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğalı ilə yanaşı, bu ölkənin xüsusi xidmət orqanları döyüş zonalarından uzaq mülki obyektlərdə, sənişin nəqliyyatında onlarla terror aktı törətmiş, nəticədə 2000-dən artıq günahsız insan həlak olmuşdur.

Tens of terrorist attacks committed by special services of Armenia against civil facilities and passenger transport away from the battle theatre has complemented the occupation of Azerbaijani territories by military forces of that country, killing more than 2 thousands of innocent people.

Наряду с оккупацией азербайджанских земель, вооруженными силами и спецслужбами Армении совершены десятки террористических актов в отношении гражданских объектов, пассажирских транспортных средств. В результате погибло более 2 тысяч мирных жителей.

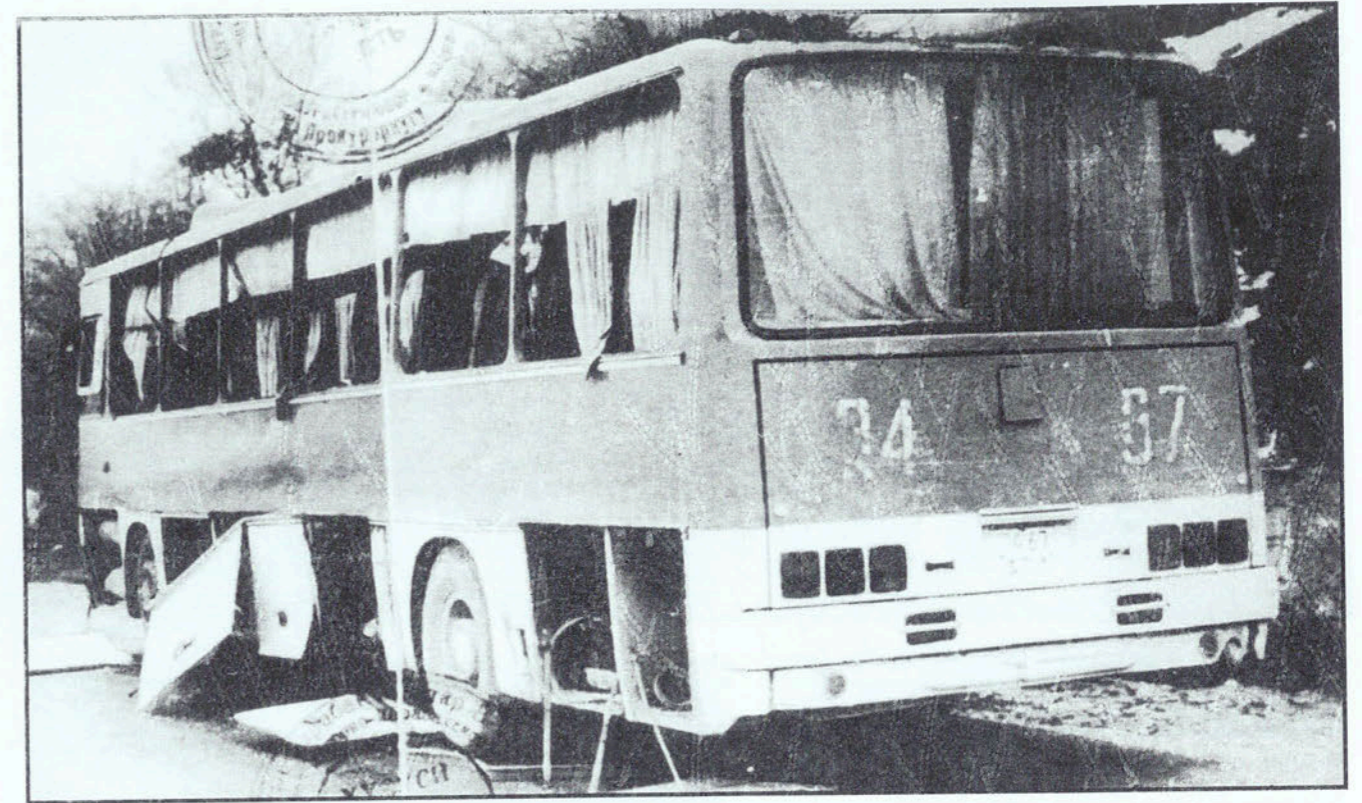
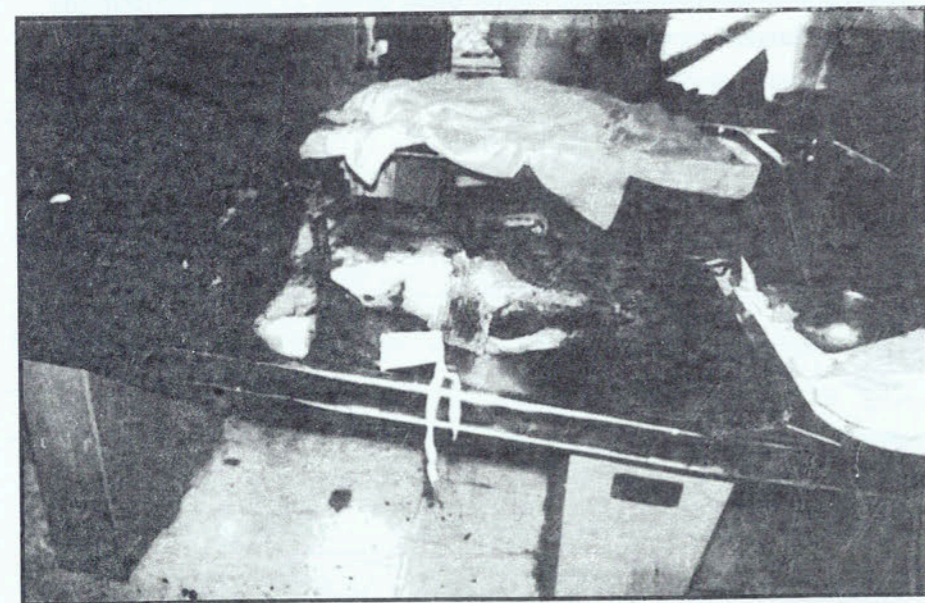
16 sentyabr 1989-cu il. "Tbilisi-Bakı" sənişin avtobusu partladılmış, 5 nəfər həlak olmuş, 25 nəfər yaralanmışdır.
September 16, 1989. The "Tbilisi-Baku" passenger bus was blown up, 5 people were killed and 25 wounded.
 16 сентября 1989 года. Взорван пассажирский автобус "Тбилиси-Баку", погибли 5 человек, ранены 25.

"Tbilisi-Baki" avtobusunda törədilmiş terror aktının qurbanları.

September 16, 1989. The victims of the terror act in the "Tbilisi-Baku" bus.

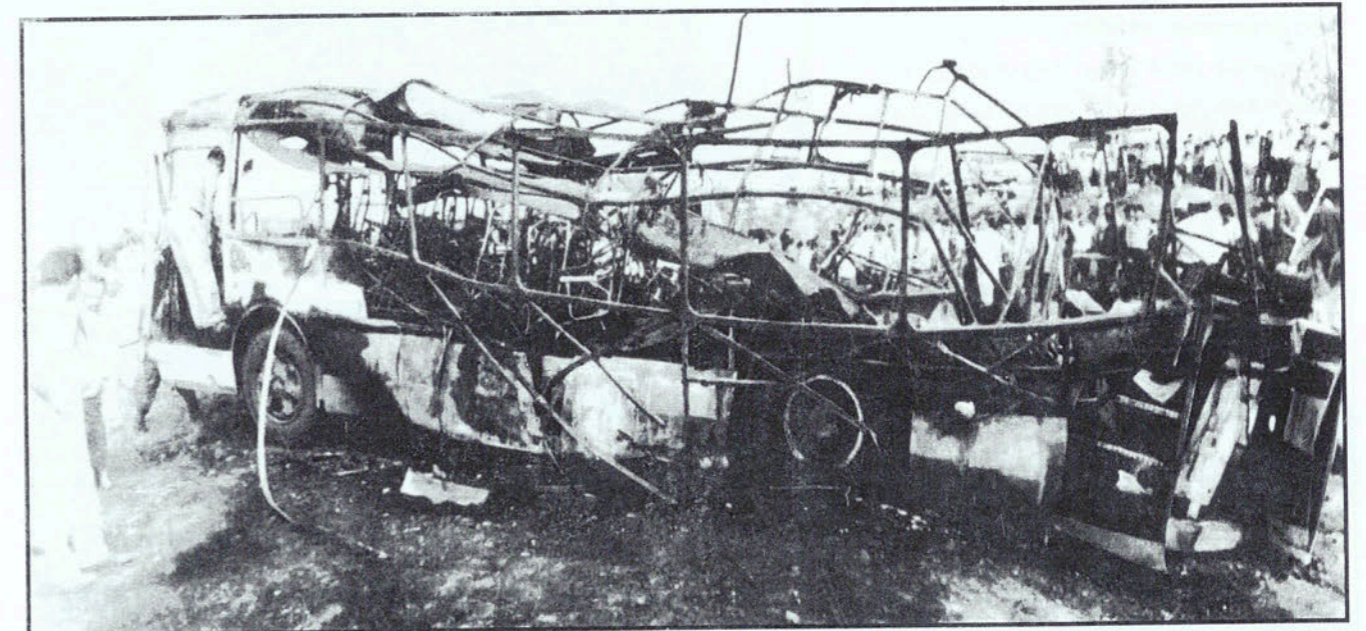
Жертвы террористического акта в автобусе "Тбилиси-Баку".

18 fevral 1990-cı il. "Şuşa-Baki" sənişin avtobusu partladılmış, 13 nəfər yaralanmışdır.

February 18, 1990. The "Shusha-Baku" passenger bus was blown up, 13 people were wounded.

18 февраля 1990 года взорван автобус, следующий по маршруту "Шуша-Баку", ранено 13 человек.

10 avqust 1990-cı il. "Tbilisi-Ağdam" sənişin avtobusu partladılmış, 20 nəfər həlak olmuş, 30 nəfər yaralanmışdır. Cinayətin təşkilatçıları A.Avanesyan və M.Tatevosyan cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmuşdur.

August 10, 1990. The "Tbilisi-Agdam" passenger bus was blown up, 20 people were killed and 30 wounded. Culprits of that crime A.Avanesian and M.Tatevosian were charged for the committed offence

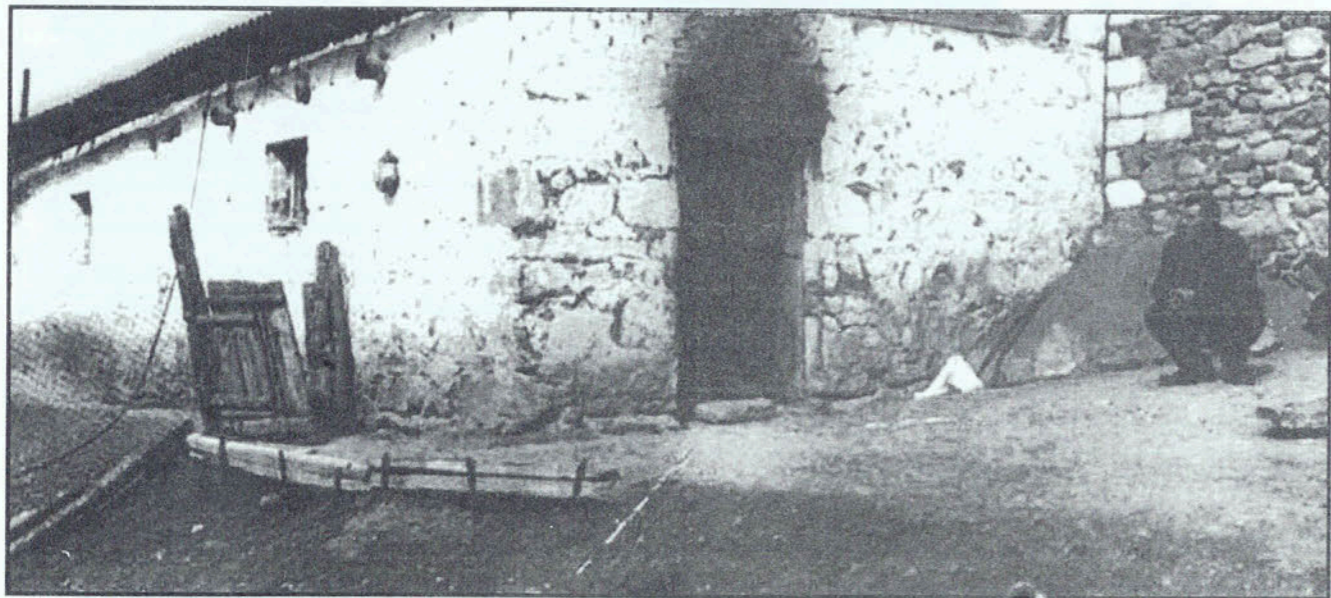
10 августа 1990 года. Взорван пассажирский автобус "Тбилиси-Агдам", погибло 20 человек, ранено 30. Организаторы теракта - А.Аванесян и М.Татевосян - привлечены к уголовной ответственности.

24 mart 1990-cı il. Azərbaycan, Qazax rayonu. Ermənistan ərazisində fəaliyyət göstərən terrorçu qrupun silahlı basqını nəticəsində 6 nəfər qətlə yetirilmişdir.

March 24, 1990. Gazakh district of Azerbaijan Republic. 6 people have been killed in the armed raid committed by terrorist group, functioning in the Armenian territory.

24 марта 1990 года. Азербайджан, Газахский район. Во время вооруженного нападения со стороны Армении убиты 6 человек.

9 yanvar 1991-ci il. "Molodyoj Azərbaycana" qəzetinin müxbiri Salatin Əsgərova və 3 rus hərbi qulluqçusu avtomobilin atəşə tutulması nəticəsində qətlə yetirilmişdir.

January 9, 1991. The reporter of the "Molodyoj Azərbaycana" newspaper Salatin Askerova and 3 Russian military officers were killed as a result of terrorist attack against their car.

9 января 1991 года. В автомобиле расстреляны корреспондент газеты "Молодежь Азербайджана" Салатын Аскерова и 3 русских военнослужащих.

9 yanvar 1991-ci ildə törədilmiş terror aktının iştirakçıları-A.Mkrtyan, Q.Petrosyan, A.Manqasaryan və Q.Arustamyan hadisə yerində ifadə verərkən.

A.Mkrtyan, G.Petrosian, A.Mangasarian and Q.Arustamian culprits of the January 9, 1991 terrorist attack are confessing at the crime scene.

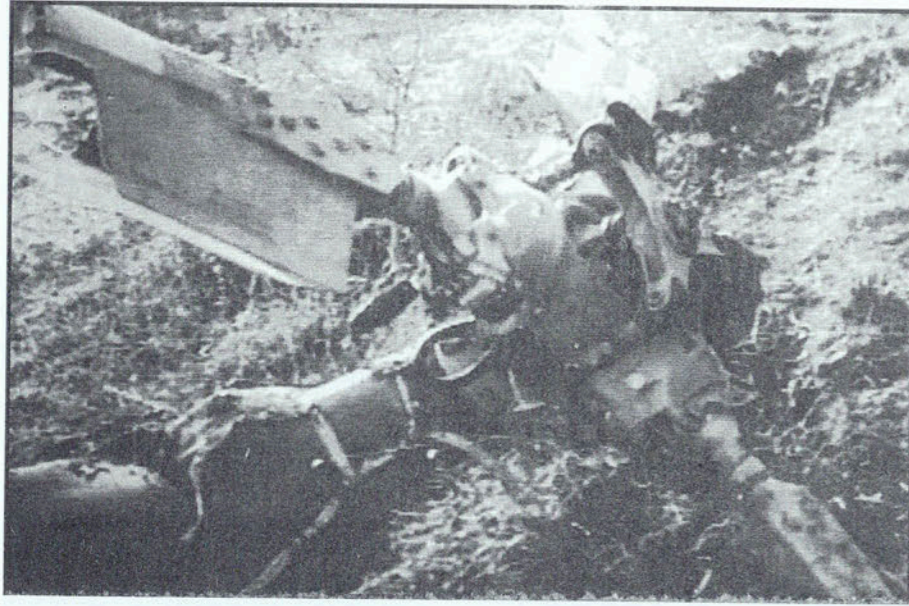
Участники преступления 9 января 1991 года А.Мкртчян, Г.Петросян, А.Мангасарян и Г.Арустамян во время дачи показаний.

30 may 1991-ci il. Rusiya Federasiyası Dağıstan Respublikasının Xasavyurd stansiyası yaxınlığında "Moskva-Bakı" sənişin qatarı partladılmış, 11 nəfər həlak olmuş, 22 nəfər yaralanmışdır.

May 30, 1991. The "Moscow-Baku" passenger train was blown up near the Khasavyurd station in Daghestan Republic of the Russian Federation, as a result 11 people were killed, 22 wounded.

30 мая 1991 года в Дагестане, недалеко от станции Хасавюрт, взорван пассажирский поезд "Москва-Баку", в результате 11 погибших, 22 раненых.

20 noyabr 1991-ci il. Xocavənd rayonunun Qarakənd kəndi yaxınlığında erməni terrorçuları tərəfindən atəşə tutulan "Mi-8" vertolyotunda 19 nəfər, o cümlədən Azərbaycanın görkəmli dövlət xadimləri, Rusiya və Qazaxıstandan olan müşahidəçilər həlak olmuşdur.

November 20, 1991. The MI-8 helicopter was shot down by Armenian terrorists near the village of Garakent of the Khojavend district. All of 19 people on board - the crew and passengers, including prominent state and government officials of Azerbaijan, observers from Russia and Kazakhstan headed to Nagorno Karabakh - died.

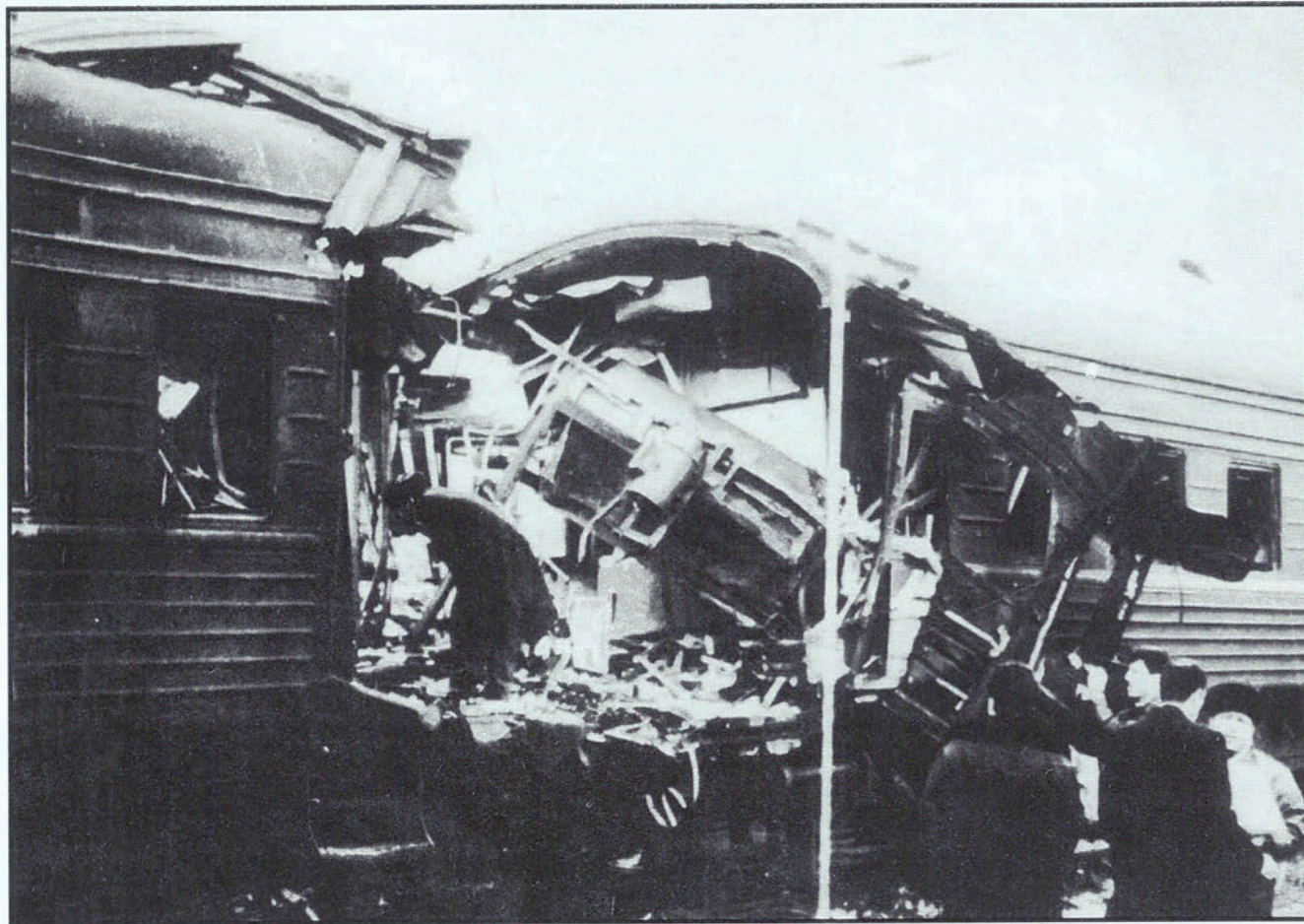
20 ноября 1991 года. В результате обстрела армянскими террористами вертолета "МИ-8" вблизи села Гаракент в Нагорном Карабахе погибли 19 человек, в т.ч. видные государственные деятели Азербайджана и наблюдатели из России и Казахстана.

8 yanvar 1992-ci il. Türkmənistandan "Krasnovodsk-Bakı" marşrutu ilə hərəkət edən dəniz bərəsində terror aktı törədilmiş, 25 nəfər həlak olmuş, 88 nəfər yaralanmışdır.

January 8, 1992. 25 people were killed and 88 wounded as a result of the terrorist act in the passenger ferry sailing from Krasnovodsk (now Turkmenbashi) to Baku.

8 января 1992 года. Террористический акт на морском пароме по маршруту "Красноводск - Баку", погибло 25, ранено 88 человек.

1 fevral 1994-cü il. Bakı dəmiryolu vağzalında "Kislovodsk-Bakı" qatarında terror aktı törədilmiş, 3 nəfər həlak olmuş, 20 nəfər yaralanmışdır. Partlayışın Ermənistan xüsusi xidmət orqanları tərəfindən təşkil edildiyi sübuta yetirilmişdir.

February 1, 1994. The terrorist act was committed on the passenger train "Kislovodsk-Baku" in the railway station of Baku, as a result 3 people were killed and 20 wounded. It was proved that this explosion had been arranged by special services of Armenia.

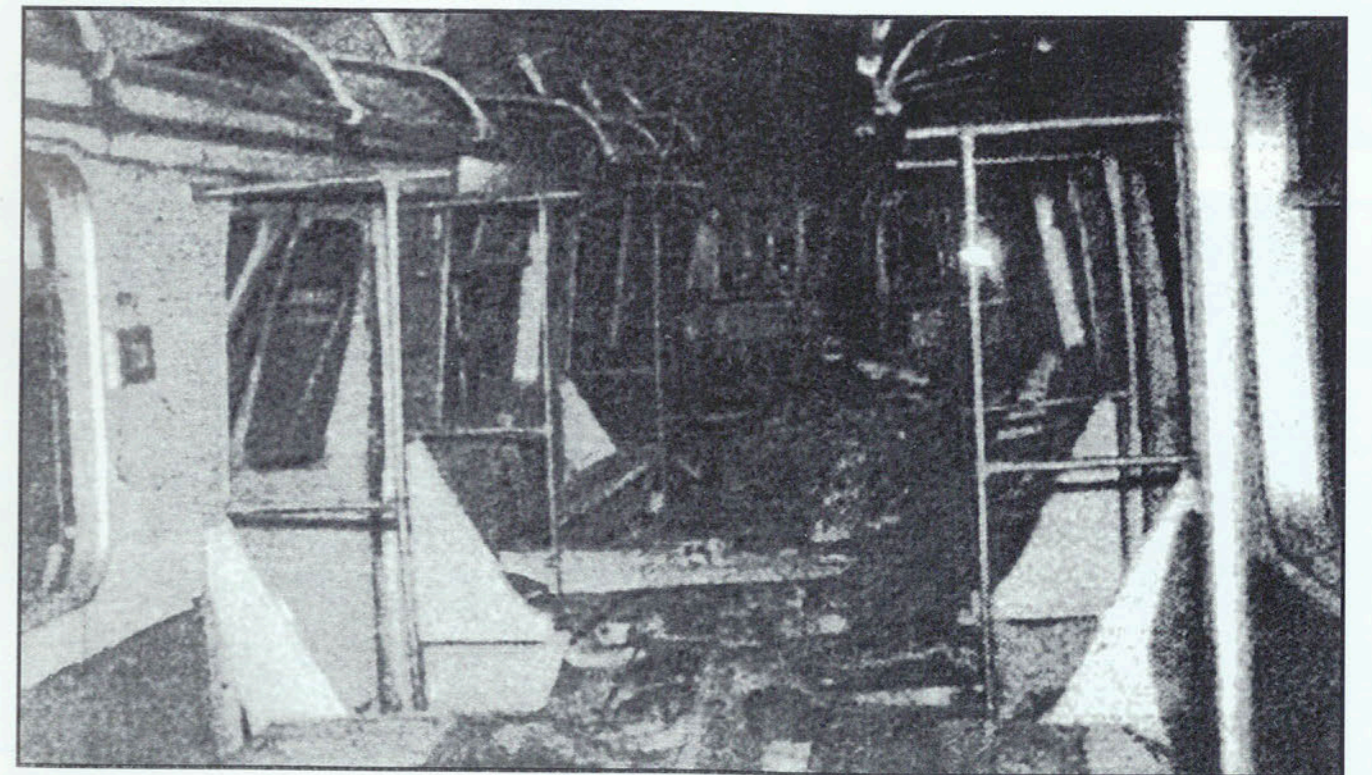
1 февраля 1994 года. Террористический акт в поезде "Кисловодск-Баку", погибло 3, ранено 20 человек. Доказано, что взрыв организован спецслужбами Армении.

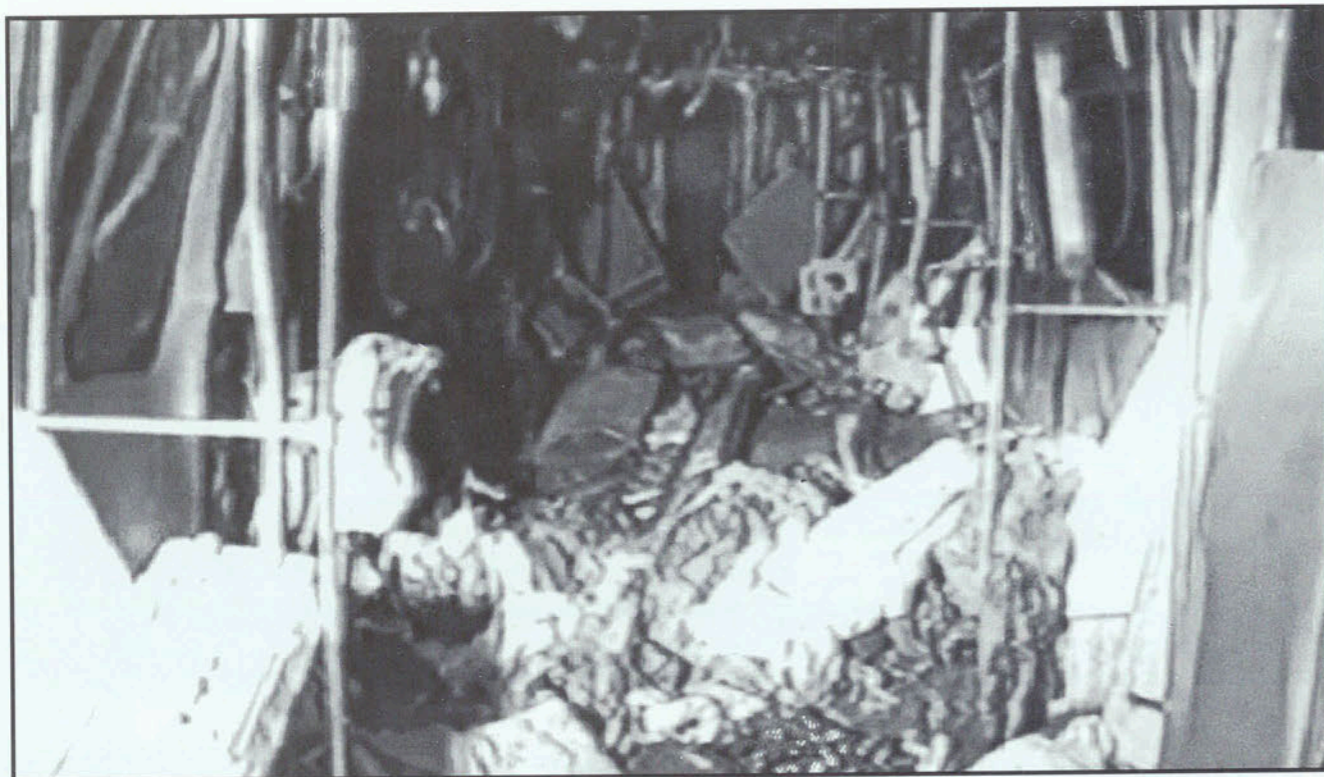

19 mart 1994-cü il. Bakı metropoliteninin "20 Yanvar" stansiyasında partlayış nəticəsində 14 nəfər həlak olmuş, 49 nəfər yaralanmışdır. Partlayışın Ermənistan xüsusi xidmət orqanları tərəfindən təşkil edildiyi və "Sadval" terrorçu təşkilatı tərəfindən həyata keçirildiyi sübuta yetirilmişdir.

March 19, 1994. 14 people were killed and 49 wounded as a result of an explosion of train in the "January 20" subway station of Baku. It was proved that this terrorist act was prepared by the special services of Armenia and committed by members of the terrorist organization "Sadval".

19 марта 1994 года. В результате взрыва на станции метро "20 января" Бакинского метрополитена погибли 14, ранены 49 человек. Доказано, что взрыв организован спецслужбами Армении и осуществлен террористической организацией "Садвал".

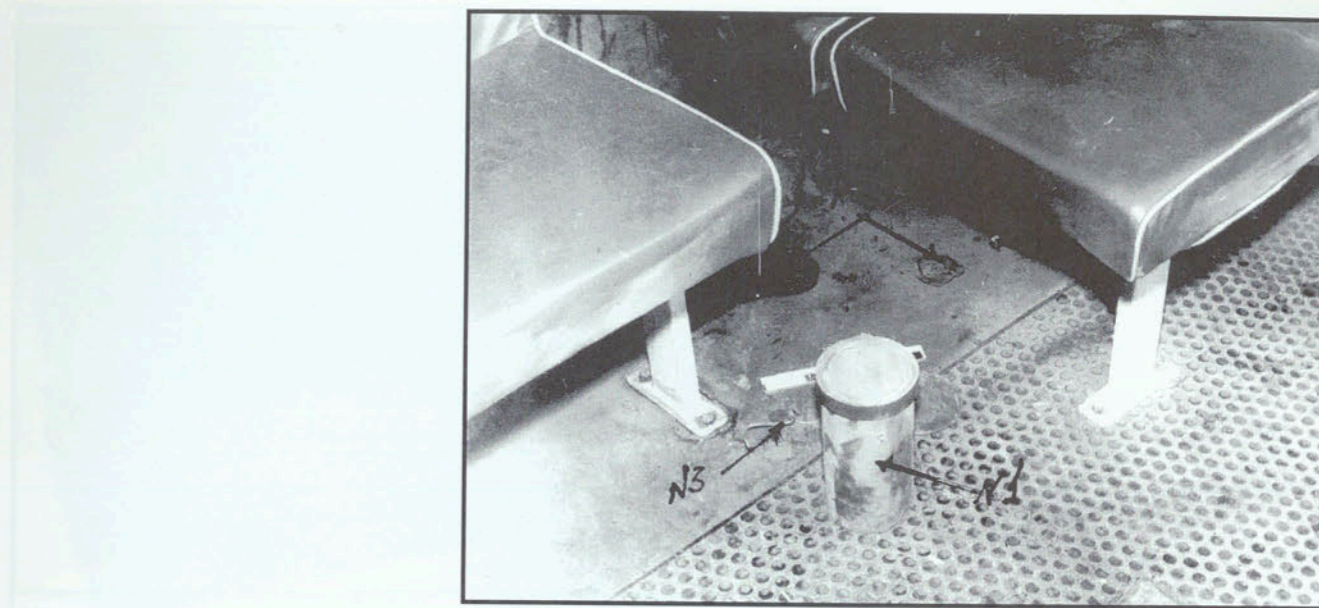
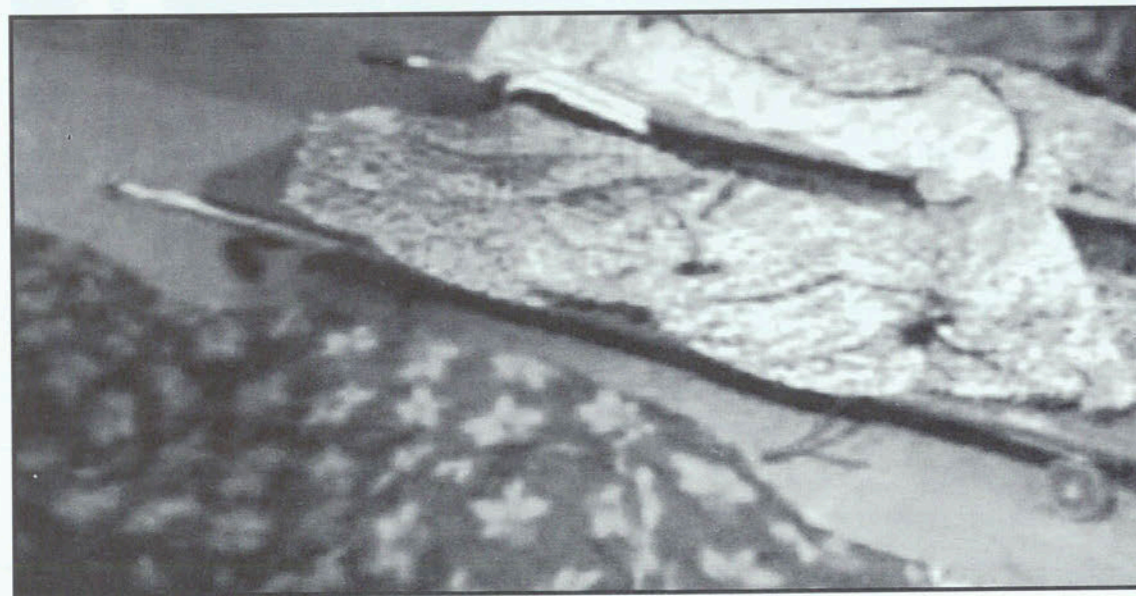

3 iyul 1994-cü il. Bakı metropoliteninin "28 May" və "Gənclik" stansiyaları arasında elektrik qatarı partladılmış, 13 nəfər həlak olmuş, 42 nəfər yaralanmışdır. Partlayışın ermənilərə əsir düşmüş və Ermənistan xüsusi xidmət orqanlarının əməkdaşları-polkovnik Karen Baqdasaryan, kapitan Seyran Sarkisyan tərəfindən məxfi əməkdaşlığa cəlb edilmiş Azər Aslanov tərəfindən törədildiyi sübuta yetirilmişdir.

July 3, 1994. 13 people were killed and 42 wounded as a result of an explosion of train between the "May 28" and "Genjlik" subway stations of Baku. It was proved that this terrorist act was committed by Azer Aslanov former prisoner of war recruited by officers of Armenian special services colonel Karen Bagdasarian and captain Seyran Sarkisian.

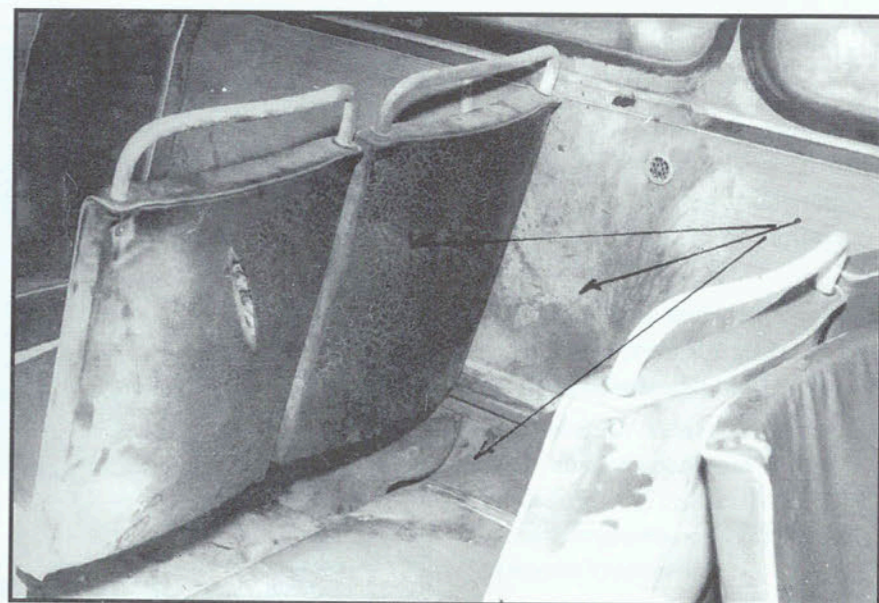
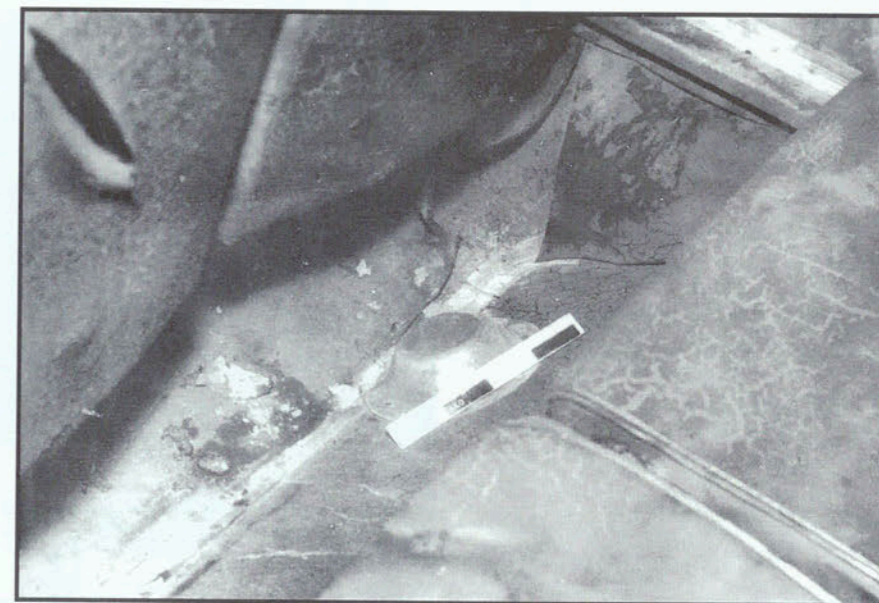
3 июля 1994 года. В результате взрыва между станциями Бакинского метрополитена "28 Мая" и "Гянджлик" погибло 13, получили ранения 42 человека. Доказано, что террористический акт совершил Азер Асланов, военнопленный, завербованный сотрудниками спецслужб Армении полковником Кареном Багдасаряном и капитаном Сейраном Саркисяном.

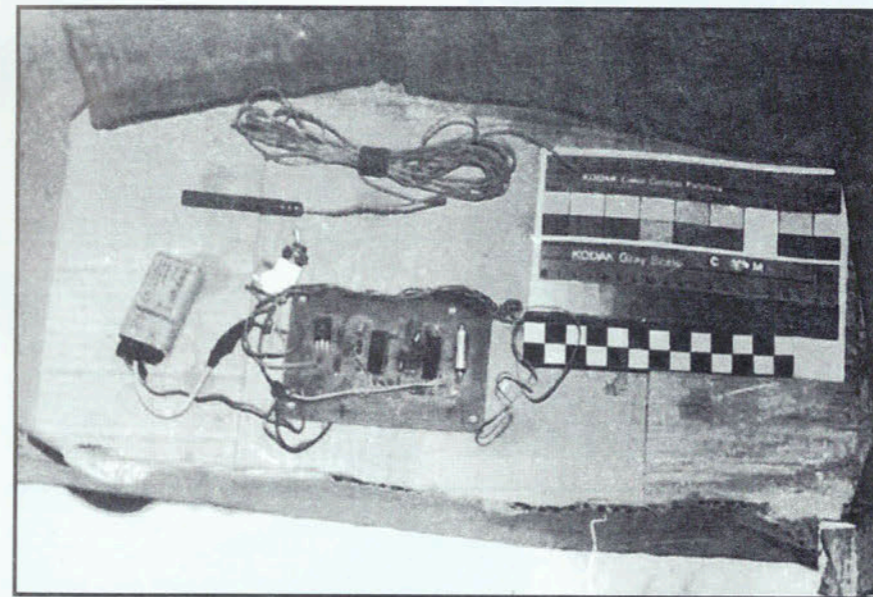
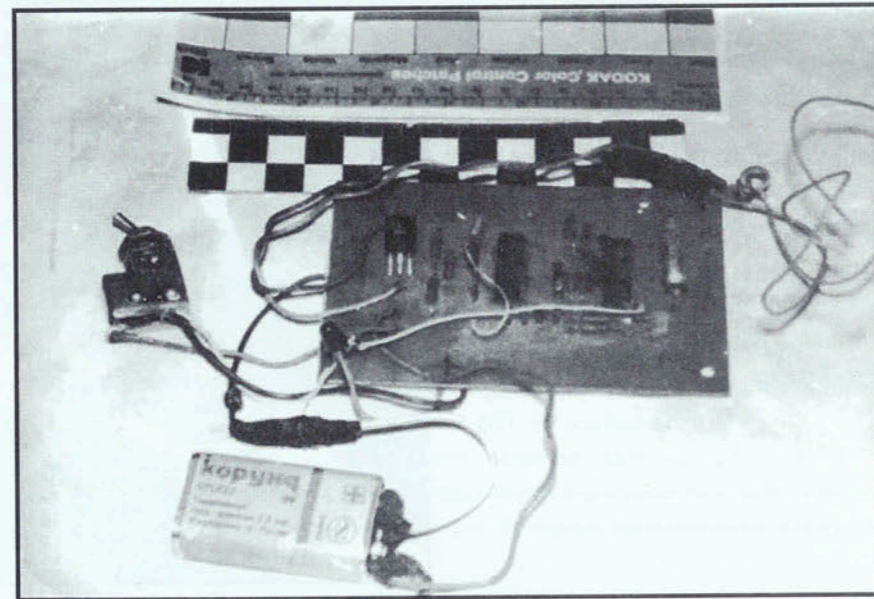

1984-cü il. Bakı sərnəşinin nəqliyyatının 106 saylı avtobusunda törədilmiş terror aktı

1984. The terrorist act in the Baku passenger bus № 106

1984 год. Террористический акт на бакинском пассажирском автобусе № 106.

Саан Оганесяннн Москвдаки гизли мәнзилдән Русија хүсуси хидмәт орқанларн төрәfindән мүсәдирә едилмиш silah və partlayıcı maddәләр.

The explosives and weapons withdrawn from the secret flat of Djan Ohanesian in Moscow.

Взрывчатые вещества и оружие, конфискованные спецслужбами России в Москве на конспиративной квартире Джаана Оганесяна.

10 avqust 1990-cı il. Partladılmış “Tbilisi-Ağdam” sənişin avtobusu.
August 10, 1990. The “Tbilisi-Ağdam” passenger bus was blown up.

10 августа 1990 года. Взорван пассажирский автобус, следующий по маршруту “Тбилиси-Агдам”.

İmran Qənbər oğlu Hüseynov. 10 avqust 1990-cı il “Tbilisi-Ağdam” sənişin avtobusunda törədilmiş terror aktının qurbanı.

Imran Ganbar oğly Huseynov. August 10, 1990. The victim of the terror act in the “Tbilisi-Ağdam” passenger bus.

Имран Ганбар оглы Гусейнов. 10 августа 1990 года, жертва террористического акта в пассажирском автобусе “Тбилиси-Агдам”.

10 avqust 1990-cı il. “Tbilisi-Ağdam” avtobusunda törədilmiş terror aktının qurbanları.
August 10, 1990. The victims of the terror act in the “Tbilisi-Ağdam” bus.

10 августа 1990 года. Жертвы террористического акта в автобусе “Тбилиси-Агдам”.

Görmə qabiliyyətini itirmiş Elnarə Məhərrəmovə. 10 avqust 1990-cı il “Tbilisi-Ağdam” sənişin avtobusunda törədilmiş terror aktının qurbanı.

The blind Elnara Maharramova. August 10, 1990. The victim of the terror act in the “Tbilisi-Ağdam” passenger bus.

Слепая Эльнара Магеррамова. 10 августа 1990 года, жертва террористического акта в пассажирском автобусе “Тбилиси-Агдам”.

Xocalı soyqırımı

Khojaly genocide

Ходжалинский геноцид

1992-ci il fevralın 25-dən 26-a keçən gecə Ermənistan silahlı qüvvələri, Dağlıq Qarabağ ərazisindəki ermənilərin qeyri-qanuni silahlı dəstələri keçmiş SSRİ-nin Xankəndidə yerləşən 366-cı motoatıcı alayının şəxsi heyətinin və hərbi texnikasının bilavasitə iştirakı ilə Xocalı şəhərini zəbt edərək, Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımını həyata keçirmişdir. Xocalının işğalı zamanı bir gecədə dinc əhalidən 613 nəfər, o cümlədən 63 uşaq, 106 qadın, 70 qoca xüsusi amansızlıqla, işgəncələrlə öldürülmüş, yüzlərlə insan əsir və girov götürülmüş, itkin düşmüşdür.

On midnight from February 25th to 26th, 1992 the military forces of the Republic of Armenia and illegal armed units of the local Armenians in Nagorno Karabakh supported by staff and fighting equipment of the 366th motor-shooting regiment of the former Soviet army deployed in Khankendi have seized city of Khojaly and committed an act of genocide against Azeri people. That night 613 civilians, including 63 children, 106 women, and 70 old people were tortured and brutally killed, hundreds of people became captives, hostages and missing.

В ночь с 25 на 26 февраля 1992 года вооруженные силы Армении, незаконные армянские вооруженные отряды Нагорного Карабаха при непосредственном участии личного состава и техники 366-й мотострелкового полка армии бывшего СССР, расположенного в Ханкенди, захватили город Ходжалы, учинив геноцид против азербайджанского народа. Во время захвата города Ходжалы только в течение одной ночи безжалостно, с особой жестокостью замучены и уничтожены 613 мирных жителей, в т.ч. 63 ребенка, 106 женщин, 70 стариков, сотни мирных жителей были захвачены в заложники, многие пропали без вести.

İşgəncələr

Tortures

Пытки

Ermənistanın Azərbaycana hərbi təcavüzü nəticəsində 5000-dən artıq Azərbaycan vətəndaşı, o cümlədən 55 uşaq, 326 qadın, 409 qoca itkin düşmüşdür. Erməni əsirliyindən azad edilmiş 1500-ə yaxın vətəndaşımıza, o cümlədən uşaq, qadın və qocalara işkəncələr verilmiş, onlar ömürlük şikəst olmuşlar.

More than 5000 citizens of Azerbaijan, including 55 children, 326 women and 409 old people are missing as a result of the military aggression of the Republic of Armenia. About 1500 of Azerbaijani citizens released from Armenian captivity, including women, children, and the elderly had been subject to unbearable torture, and became crippled.

В результате военной агрессии со стороны Армении против Азербайджана без вести пропали более 5000 граждан Азербайджана, в т.ч. 55 детей, 326 женщин, 409 человек пожилого возраста. Около 1500 граждан освобождены из армянского плена, многие из них, в т.ч. дети, женщины и старики, замученные пытками стали инвалидами.

24 iyul 1993-cü ildə Ağdam rayonunun işğal zamanı ermənilər tərəfindən girov götürülmüş 3 yaşlı Şövqi Əliyevin bazu sümüyü Xankəndidə erməni "həkimləri" tərəfindən çıxarılmış, nəticədə Şövqi ömürlük şikəst olmuşdur.

Three-years-old boy Shovgi Aliyev was taken hostage at the time of occupation of Agdam region on July 24, 1993. Armenian "doctors" in Khankendi removed his humerus crippling him for the rest of his life.

3-хлетнему Шовги Алиеву, взятому в заложники 24 июля 1993 года во время оккупации Ağdamского района, армянские "врачи" в г.Ханкенди вырезали кость предплечья, в результате чего Шовги стал инвалидом на всю жизнь.

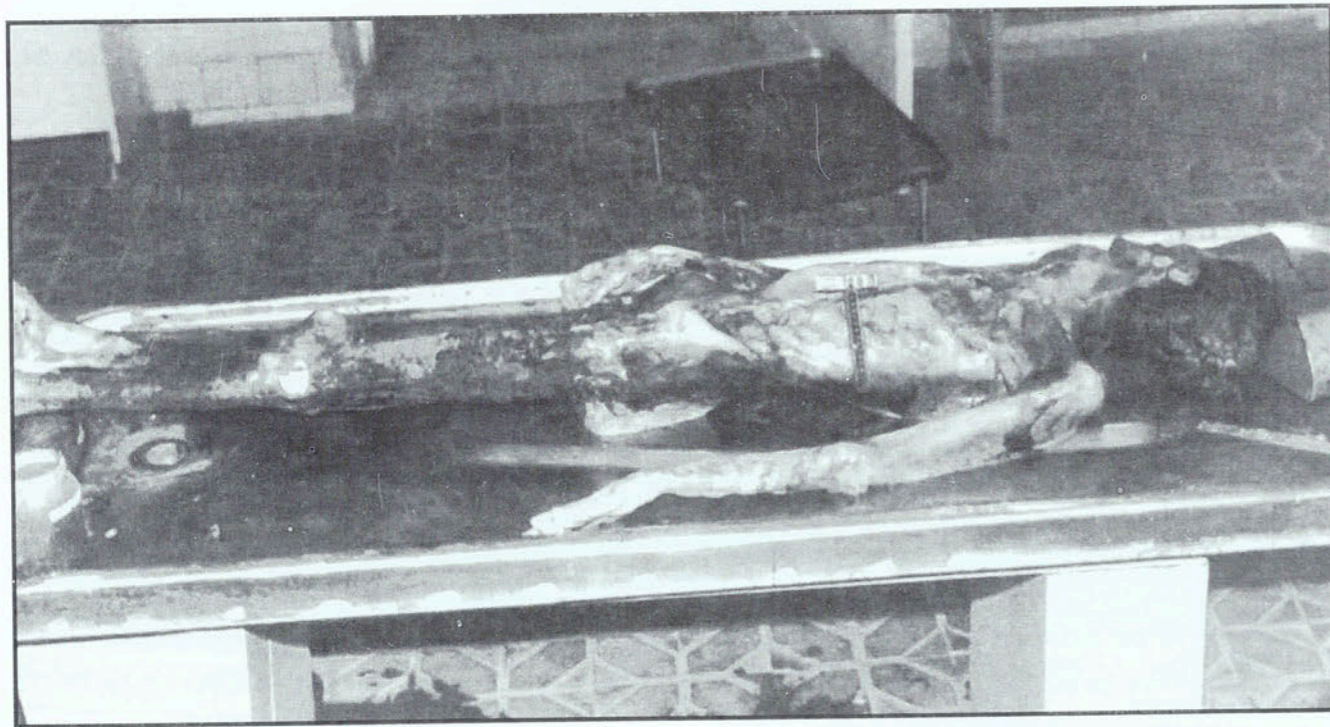
Fikrət Hüseynov.1993-cü ildə əsirlikdə işkəncələrlə qətlə yetirilmişdir.
Fikrat Huseynov tortured to death in Armenian captivity on June 18, 1993.
Фикрет Гусейнов. В 1993 году зверски замучен и убит в плену армянами.

31 mart 1993-cü ildə Kəlbəcər rayonunun işğalı zamanı girov götürülən Gülcamal Quliyevanın girovluqda dünyaya gəlmiş oğlu Arzu Hacıyevə erməni "həkim" Aida Serobyana naməlum tərkibli iynələr vurmuşdur. Ömürlük şikəst olmuş A. Hacıyev 2003-cü ilin may ayında vəfat etmişdir.

Armenian "doctor" Aida Serobian injected an unknown substance to Arzu Hajiyev born in captivity son of Guljamal Guliyeva taken hostage on March 31, 1993 during the occupation of the Kelbajar district. A. Hajiyev became disabled and had died in May 2003.

Арзу Гаджиев-новорожденному сыну Гюльджамал Гулиевой, взятой в заложницы 31 марта 1993 во время оккупации Кельбаджарского района, армянский врач Аида Серобян сделала инъекцию неизвестного состава, в результате чего Арзу Гаджиев стал инвалидом и в мае 2003 года скончался.

Bir ildən artıq ac saxlanılan əsir İlham Nəsirov 23 noyabr 1993-cü ildə Yerevan hərbi hospitalında kəskin kaxeksiya (acından ölmə) diaqnozundan vəfat etmişdir.

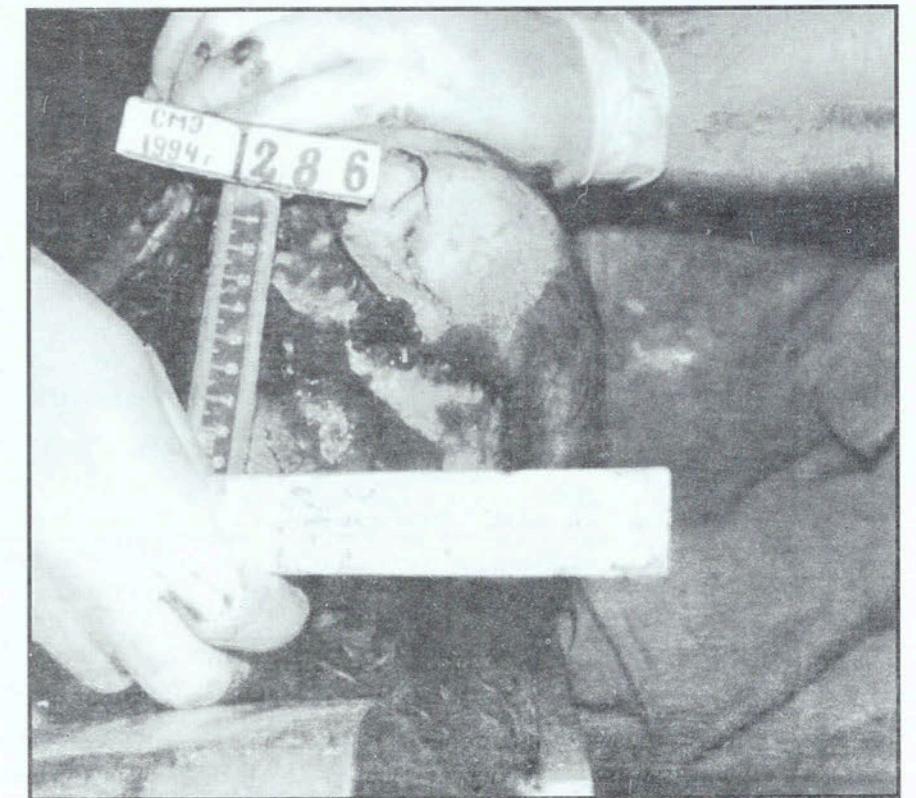
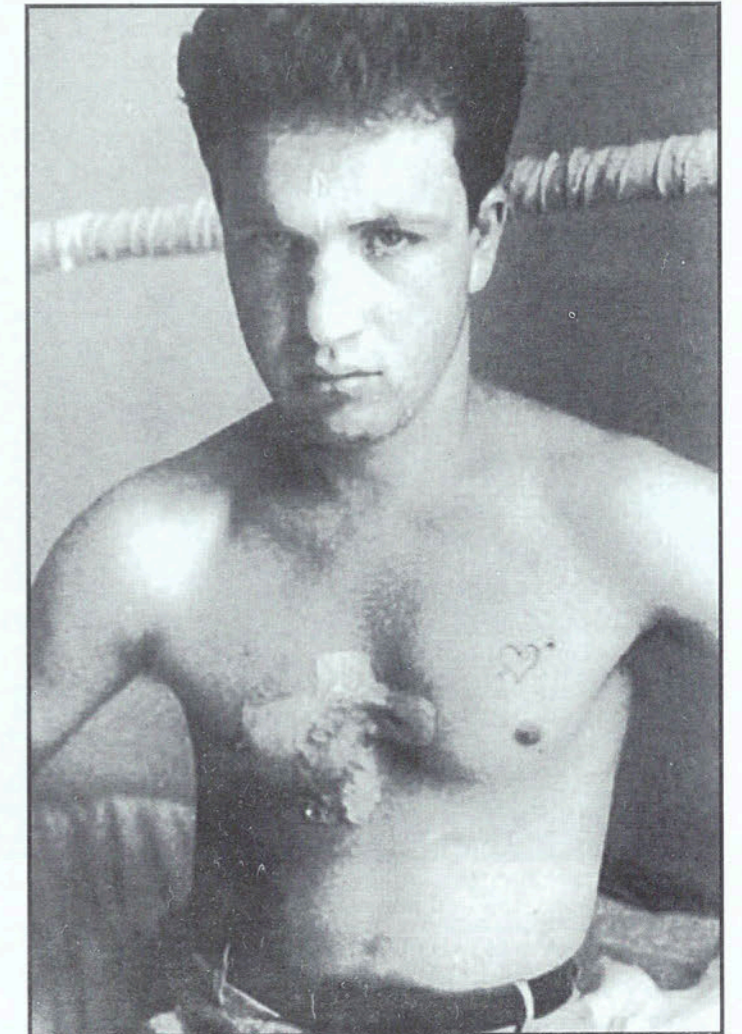
Ilham Nasirov died from hunger in a military hospital in Yerevan on November 23, 1993 after a year of starving.

Ильхам Насиров, будучи в армянском плену, больше года содержался голодным и в результате скончался 23 ноября 1993 года в Ереванском военном госпитале от острой кахексии (от голода).

21 oktyabr 1992-ci ildə ermənilər tərəfindən əsir götürülmüş Mayıl Məmmədovun sinəsi qızdırılmış xaçla damğalanmışdır.

Mail Mammadov was captured on October 21, 1992. He had his breast branded with scorching cross.

Маил Мамедов - был взят в плен 21 октября 1992 года. На груди Маила армяне выжгли крест.

Rüstəm Ağayev. 1994-cü ildə əsirlikdə başından güllələnərək qətlə yetirilmişdir.

Rustam Agayev died from gunshot into his head in Armenian captivity in 1994.

Рустам Агаев. В 1994 году убит в плену выстрелом в голову.

Ənvər Cəfərov. 1994-cü ildə əsirlikdə qətlə yetirilmişdir.
Anver Jafarov was executed in Armenian captivity in 1994.
Энвер Джафаров. В 1994 году убит в плену.

26 dekabr 1992-ci ildə yaralı vəziyyətdə əsir götürülmüş Əbdüləziz Məmmədov müxtəlif işkəncələrə məruz qalmış-rezin dəyənəklə döyülmüş,damarına benzin yeridilmiş, üstünə təlim görmüş it buraxılmışdır.

Taken hostage on December 26, 1992 wounded Abdulazim Mammadov suffered subtle tortures - he was beaten with rubber club, had his veins filled with petrol, and hunted by specially trained dog.

Абдулазим Мамедов - 26 декабря 1991 года будучи раненым взят в плен. Замучен, избивали резиновыми дубинками, вводили в вену бензин, травили специально обученными собаками.

Gülşad Məmmədov. 1994-cü ildə əsirlikdə başından güllələnərək qətlə yetirilmişdir.
Gulshad Mammadov died from gunshot into his head in Armenian captivity in 1994.
Гюльшад Мамедов. В 1994 году убит в плену выстрелом в голову.

Erməni əsirliyində ölmüş Fərhad Atakişiyevin meyitinin qalıqlarının məhkəmə-tibbi ekspertizası sübut etmişdir ki, o, müntəzəm döyülmələr və ağır işkəncələr nəticəsində qətlə yetirilmişdir.

The court-medical examination of the body fragments of Farhad Atakishiyev deceased in captivity proved that he was regularly beaten and tortured to death.

Результаты судебно-медицинской экспертизы останков тела умершего в армянском плену Фархада Атакишиева доказывают, что его смерть наступила в результате тяжких пыток и регулярных побоев.

Onları əsirlikdə görmüşlər

They were seen in captivity

Их видели в плену

Erməni əsirliyindən qayıdan şəxslərin ifadələri əsasında itkinlər siyahısında olan 783 nəfər Azərbaycan vətəndaşının ermənilər tərəfindən əsir götürüldüyü, lakin onların beynəlxalq təşkilatlardan gizlədildiyi müəyyən edilmişdir. Əksəriyyəti uşaqlar, qadınlar və qocalardan ibarət olan bu şəxslər barəsində Ermənistan tərəfi məlumat verməkdən imtina edir.

Through the testimonies of people released from Armenian captivity it was established that 783 Azerbaijan citizens from the list of missing persons had been captured by the Armenian party, but hidden from international organizations. The Armenian side doesn't give the information about these people, the majority of which are children, women and old people.

По свидетельству возвратившихся из армянского плена людей установлено, что 783 граждан Азербайджана, считавшихся без вести пропавшими, скрыты от международных организаций. Армянская сторона отказывается о даче какой-либо информации об этих людях, большинство которых женщины, дети и старики.

31 mart 1993-cü il tarixdə Kəlbəcər rayonunun sakini, 7 yaşlı Bəndəliyev Xəyal Elbrus oğlu ermənilər tərəfindən girov götürülmüşdür. Onun barəsində məlumat gizlədilir.

On March 31, 1993 Armenians captured 7 years-old Kelbadjar resident Bandaliyev Khayal Elbrus oğly. The information about him is hidden.

7-летний Бандалиев Хаял Эльбрус оглы, житель Кельбаджарского района, 31 марта 1993 года взят армянской стороной в заложники. Информация о нём скрывается.

31 mart 1993-cü il tarixdə Kəlbəcər rayonunun sakini, 7 yaşlı Alishova Vəsile Cəfər qızı ermənilər tərəfindən girov götürülmüşdür. Onun barəsində məlumat gizlədilir.

On March 31, 1993 Armenians captured 7 years-old Kelbadjar resident Alishova Vasila Jafar gizi. The information about her is hidden.

7 летняя Алышова Василя Джафар гызы, жительница Кельбаджарского района. 31 марта 1993 года взята армянской стороной в заложники. Информация о ней скрывается.

31 mart 1993-cü il tarixdə Kəlbəcər rayonunun sakini, 9 yaşlı Zeynalov Fəriz Davud oğlu ermənilər tərəfindən girov götürülmüşdür. Onun barəsində məlumat gizlədilir.

On March 31, 1993 Armenians captured 9 years-old Kelbadjar resident Zeynalov Fariz Davud oğly. The information about him is hidden.

9-летний Зейналов Фариз Давуд оглы, житель Кельбаджарского района, 31 марта 1993 года взят армянской стороной в заложники. Информация о нём скрывается.

26 fevral 1992-ci il tarixdə Xocalı şəhərinin sakini Hüseynova Mehriban Allahverdi qızı övladları-yeni doğulmuş Məhsəl, 4 və 5 yaşlı Səbinə və Rəcəflə birlikdə ermənilər tərəfindən girov götürülmüşdür. Onların taleyi barədə məlumat gizlədilir.

On February 26, 1992 Khohaly resident Guseynova Mehriban Allahverdi gizi with her children – newborn Meshel, 4 years-old Sabina and 5 years-old Rajaf were taken hostage by Armenians. The information about their destiny is hidden.

Жительницу города Ходжалы Гусейнову Мехрибан Аллаhverди гызы вместе с детьми (новорожденный Мехсел, 4-летняя Сабина и 5-летний Раджаф) – 26 февраля 1992 года армяне взяли в заложники. Дальнейшая их судьба скрывается.

26 fevral 1992-ci il tarixdə Xocalı şəhər sakini, 34 yaşlı Əliyeva Svetlana Cavanşir qızı ermənilər tərəfindən girov götürülmüşdür. Onun barəsində məlumat gizlədilir.

On February 26, 1992 Armenians captured 34 years-old Khojali resident Aliyeva Svetlana Javanshir gizi. The information about her is hidden.

34-хлетняя Алиева Светлана Джванишр гызы, жительница города Ходжалы. 26 февраля 1992 года взята армянской стороной в заложники. Информация о ней скрывается.

31 mart 1993-cü il tarixdə Kəlbəcər rayonunun sakini, 12 yaşlı Quliyeva Şahnaz Məhəmməd qızı ermənilər tərəfindən girov götürülmüşdür. Onun barəsində məlumat gizlədilir.

On March 31, 1993 Armenians captured 12 years-old Kelbadjar resident Guliyeva Shakhnaz Mahammed gizi. The information about her is hidden.

12-летняя Гулиева Шахназ Магомед гызы, жительница Кельбаджарского района, 31 марта 1993 года взята армянской стороной в заложники. Информация о ней скрывается.

Etnik təmizləmə
Ethnic purges
Этническая чистка

Zorla köçürülmə

Deportation

Депортация

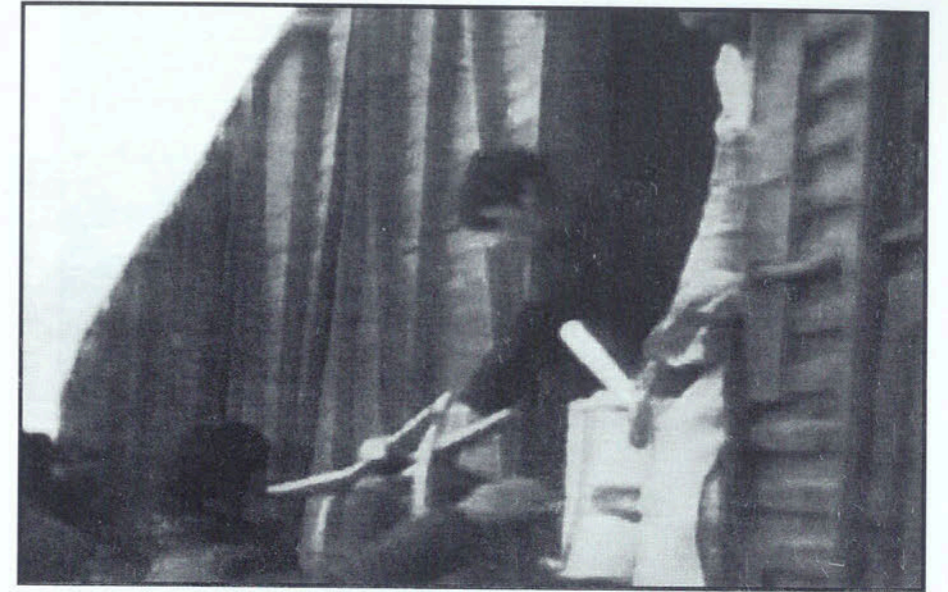

Ermənistan ərazisində azərbaycanlılara qarşı etnik təmizləmə siyasəti həyata keçirilmişdir. 1988-ci ilin yanvarından etibarən Ermənistanın 185 yaşayış məntəqəsindən 250 mindən artıq azərbaycanlı zorla qovulmuş, 217 azərbaycanlı ermənilər tərəfindən xüsusi qəddarlıqla qətlə yetirilmişdir.

The policy of ethnic cleansing had been carried out against Azeri people on the territory of Armenia. Since January 1988 over 250000 of Azerbaijanis had been exiled from 185 settlements of Armenia, 217 brutally killed by Armenians.

На территории Армении осуществлена политика этнической чистки в отношении азербайджанцев. В результате с января по декабрь 1988 года из 185-ти населенных пунктов насильственно изгнаны более 250 тысяч азербайджанцев, 217 человек убиты армянами с особой жестокостью.

Qaçqınlar

Refugees

Беженцы

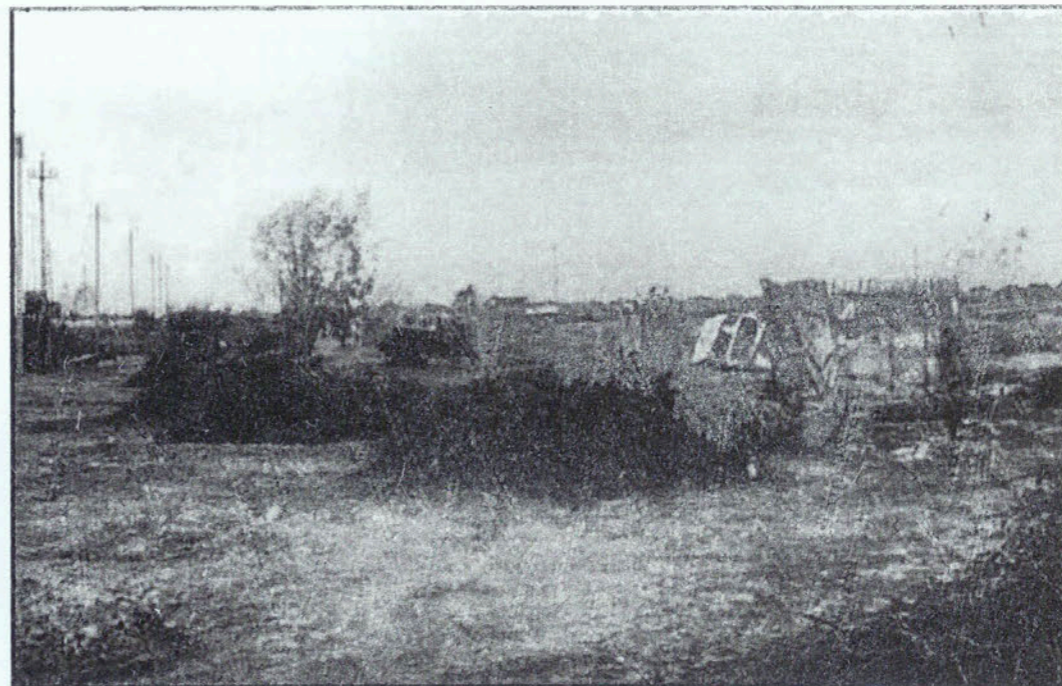
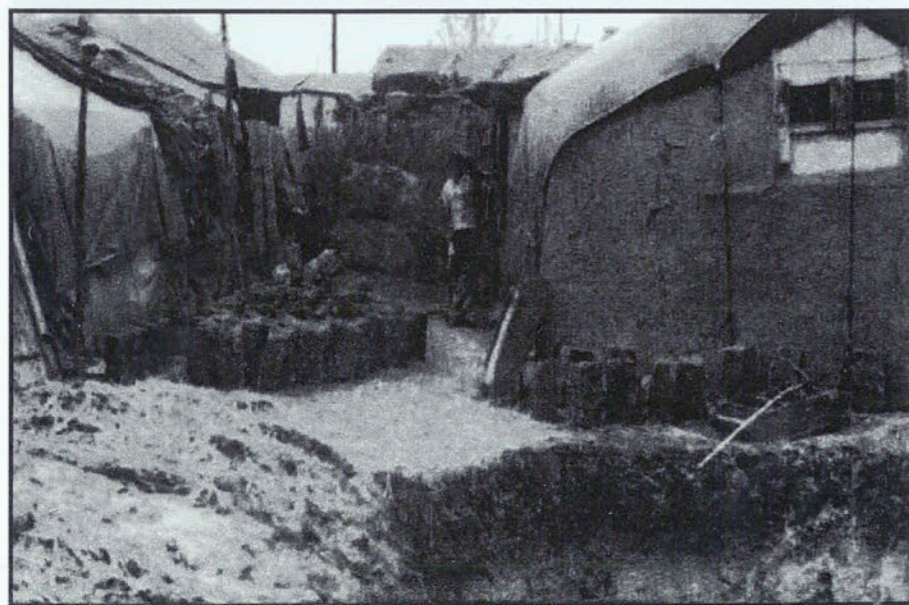
Azərbaycan Respublikasının Dağlıq Qarabağ ərazisi və onun ətrafındakı 7 inzibati rayonun Ermənistan Respublikası silahlı qüvvələri tərəfindən işğal nəticəsində 20 mindən çox insan qətlə yetirilmiş, 50 mindən artıq adam yaralanmış və şikəst olmuşdur. Bir milyondan artıq insan isə 10 ildən çoxdur ki, qaçqın və məcburi köçkün şəraitində yaşamaqdadır.

Over 20,000 of people were killed, and over 50,000 wounded and disabled due to the occupation of the territory of Nagorno Karabakh and 7 adjoining administrative districts of Azerbaijan by military forces of the Republic of Armenia. Over 10 years, more than a million of people have been living as refugees and displaced persons.

Вооруженными силами Республики Армения оккупированы территория Нагорного Карабаха, а также 7 прилегающих к нему административных районов Азербайджана. В результате этого убито более 20 тыс. человек, ранено и искалечено более 50 тыс. человек. Более 1 млн. человек вот уже более 10 лет живут в положении беженцев и вынужденных переселенцев.

Vəhşilik və viranətmə

Brutality and barbarity

Жестокость и варварство

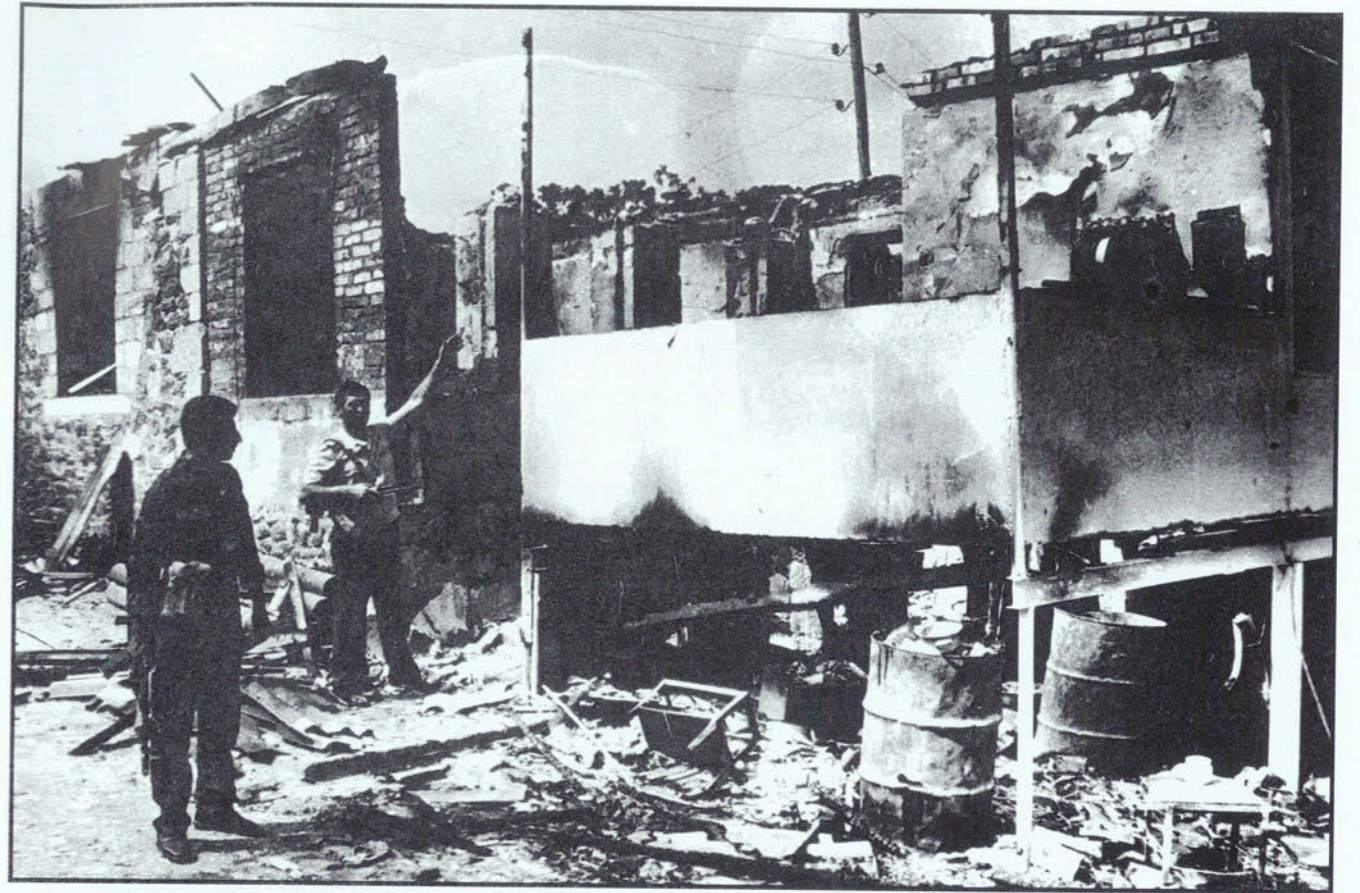

Azərbaycan ərazilərinin işğal nəticəsində 900-dən artıq yaşayış məntəqəsi talan edilmiş, yandırılmış və dağıdılmış, 6 min sənaye, kənd təsərrüfatı müəssisəsi və digər obyektlər məhv edilmiş, ümumi yaşayış sahəsi 9 mln. m²-dən artıq 150 min yaşayış binası dağıdılmış, 4366 sosial mədəni obyekt, eyni zamanda 695 tibb ocağı məhv edilmişdir.

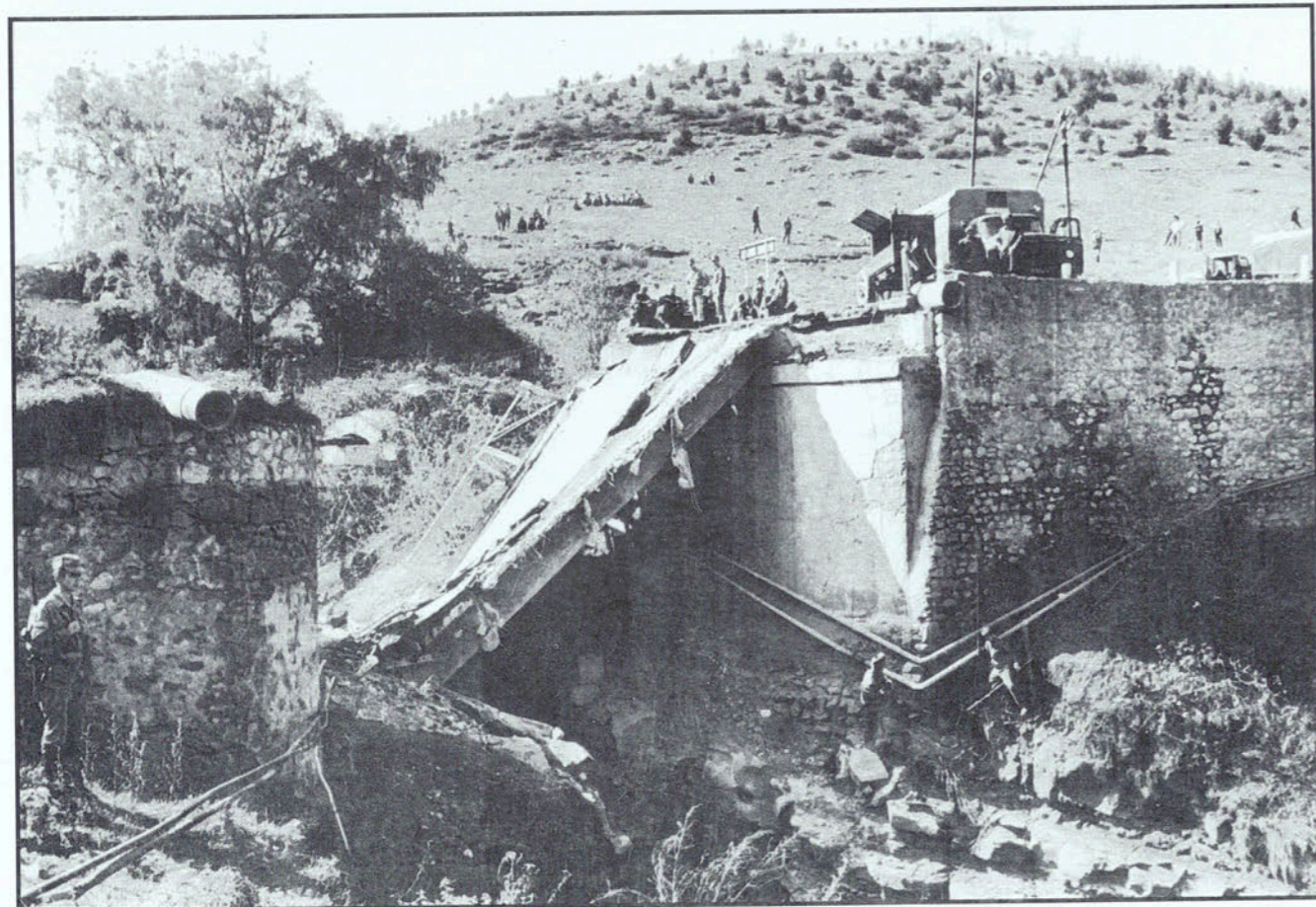
Due to the occupation of the territories of Azerbaijan Republic more than 900 of settlements were robbed, burnt and destroyed, 6 thousands of industrial, agricultural and other enterprises were broke down, 150 thousands of dwellings with total area of 9 million sq.m were wrecked, 4366 facilities of public-cultural destination were razed to the ground, and 695 medical centers and institutions had the same lot.

В результате армянской оккупации более 900 населенных пунктов разграблено, сожжено и разрушено, 6 тыс. промышленных, сельскохозяйственных предприятий и других объектов уничтожено, 150 тыс. жилых зданий общей площадью более 9 млн. кв. м. разрушено, уничтожено 4366 объектов социально-культурного назначения, в т.ч. 695 медпунктов.

Vandalizm

Vandalism

Вандализм

Ermənistanın Azərbaycanca hərbi təcavüzü nəticəsində 927 kitabxana, 464 tarixi abidə və muzey, 100-dən çox arxeoloji abidə, 6 dövlət teatrı və konsert studiyası dağıdılmışdır. Talan edilmiş muzeylərdən 40 mindən çox qiymətli əşya və nadir eksponat oğurlanmışdır.

As a result of the military aggression of the Republic of Armenia 927 libraries, 464 historical monuments and museums, over 100 archeological monuments, 6 state theatres and concert studios have been destroyed and plundered. Over 40,000 precious articles and exhibits have been robbed from these museums.

На захваченных в результате военной агрессии территориях Азербайджана разрушено более 927 библиотек, 464 исторических памятников и музеев, более 100 археологических памятников, 6 государственных театров и концертных студий. Из разграбленных музеев похищено более 40 тыс. ценных предметов и редких экспонатов.

1918-ci il. Şuşa şəhəri. Erməni daşnak silahlı dəstələrinin işğalından sonra.

1918. Shusha after the occupation by dashnak armed groups.

1918 год. Город Шуша. После оккупации дашнакскими вооруженными формированиями.

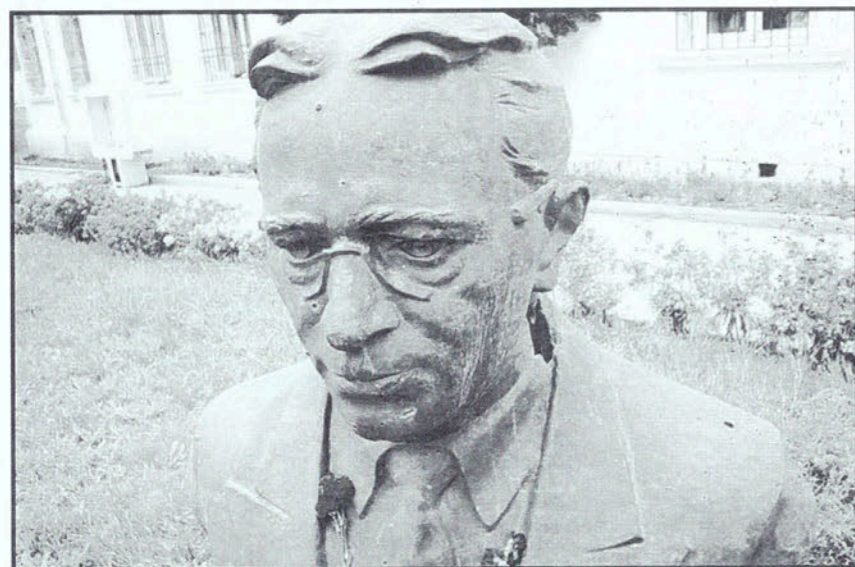

Azərbaycanın dahi şairəsi Natəvanın büstü Şuşa şəhərinin işğalı zamanı güllələnmişdir.

Monument of the genius Azerbaijani poetess Natavan was fired during the occupation of Shusha city.

Бюст известной азербайджанской поэтессы Натаван, обстрелянной в оккупированной Шуше.

Azərbaycanın dahi bəstəkarı Üzeyir Hacıbəyovun büstü Şuşa şəhərinin işğalı zamanı güllələnmişdir.

Monument of the genius Azerbaijan composer Uzeyir Hajibekov was fired during the occupation of Shusha city.

Бюст известного азербайджанского композитора Узеира Гаджибекова, обстрелянного в оккупированной Шуше.

Azərbaycanın dahi müğənnisi Bül-Bülün büstü Şuşa şəhərinin işğalı zamanı güllələnmişdir.

Monument of the genius Azerbaijani singer Bul-Bul was fired during the occupation of Shusha city.

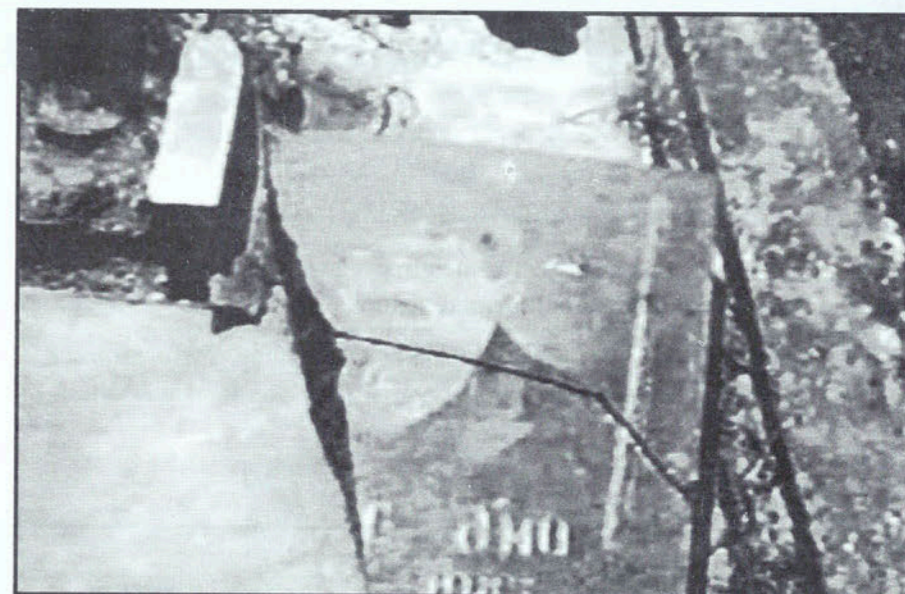
Бюст известного азербайджанского певца Бюль-Бюля, обстрелянного в оккупированной Шуше.

Ermənistan, Masis rayonu. "Ağa Dədə" adlı müsəlman qəbiristanlığı ermənilər tərəfindən darmadağın edilmişdir.

The Masis region of Armenia. The ancient Muslim cemetery "Aga-Dede" was destroyed.

Армения. Масиский район. Разрушенное армянами мусульманское кладбище "Ага Дедэ".

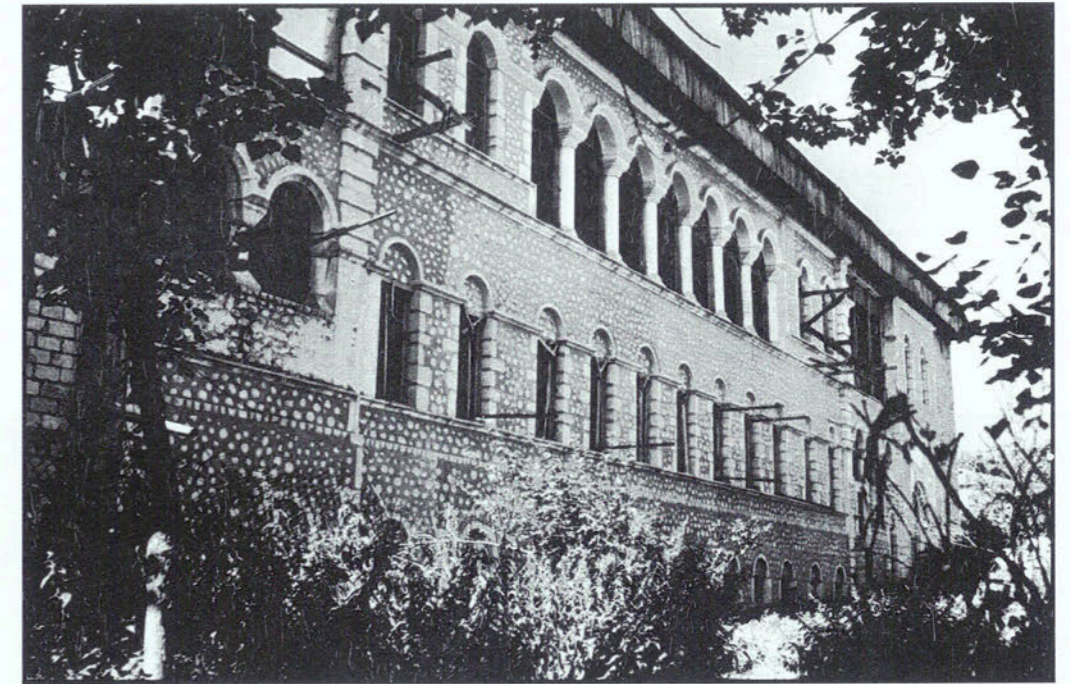

Şuşa şəhəri. Mədəniyyət sarayı (ilk və dağıdılmış təsvirlər).

Shusha. The Palace of Culture. The original view. The destroyed view after the occupation by dashnak armed groups.

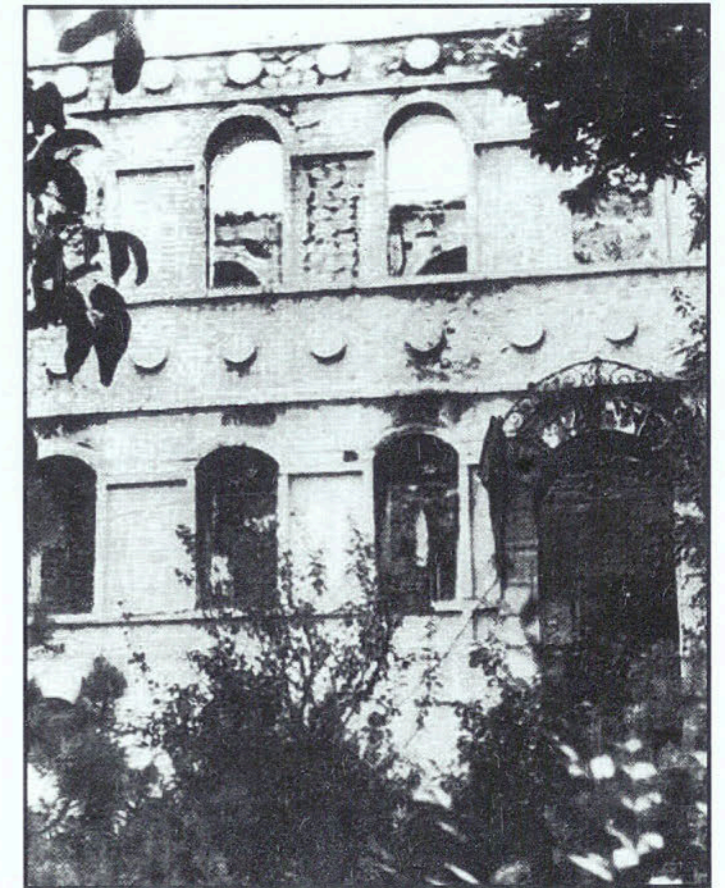
Город Шуша. Дворец Культуры. Первоначальный вид. Разрушенный вид после оккупации дашнакскими вооруженными формированиями.

Şuşa şəhəri. Natəvanın sarayı. XVIII əsr (ilk və dağıdılmış təsvirlər).

Shusha. The Palace of Natavan. 18th century. The original view. The destroyed view after the occupation by dashnak armed groups.

Город Шуша. Дворец Натаван. XVIII век. Первоначальный вид. Разрушенный вид после оккупации дашнакскими вооруженными формированиями.

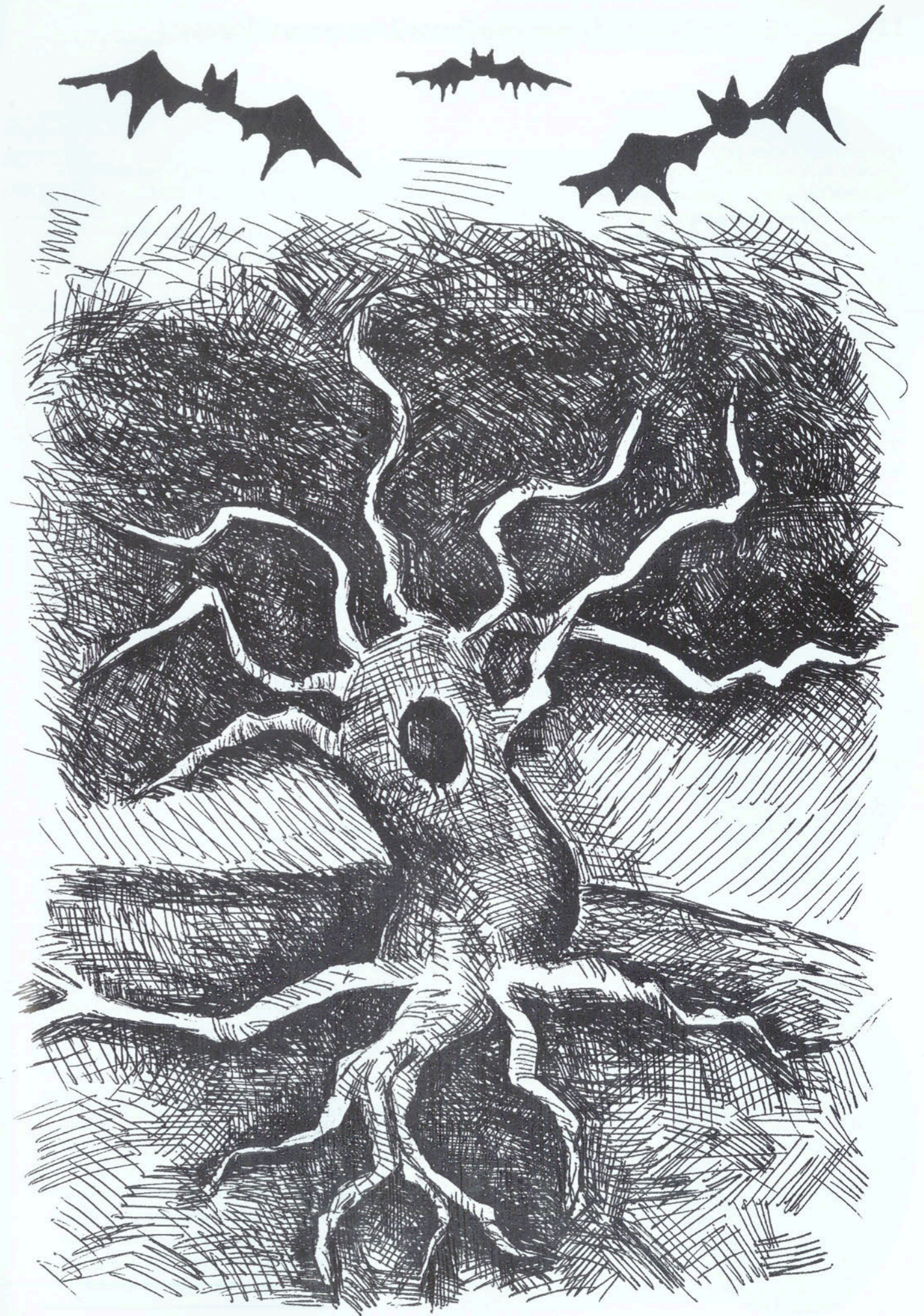
Şuşa şəhəri. Karvansaray. XVIII əsr abidəsi (dağıdılmış təsviri).
**Shusha. The Karvan-saray. 18th century. The destroyed view after the
occupation by Armenian vandals.**

*Город Шуша. Карван-сарай. XVIII век. Разрушенный вид после
оккупации армянскими вандалами*

“Nemesis”-terror hərəkatı

The terrorist movement “Nemesis”

**Террористическое
движение - “Немезис”**

1919-cu ildə "Danaksütyun" partiyası İrəvanda keçirdiyi IX qurultayında "Nemezis" intiqamçı terror hərəkatına başlamaq haqqında qərar vermişdir. Armen Qarənin rəhbərlik etdiyi "Nemezis"-in siyahısına 650 nəfər Türkiyənin və Azərbaycanın dövlət xadimlərinin, ziyalıların adları salınmışdır. Ayrı-ayrı ölkələrdə fəaliyyət göstərən 3-5 nəfərlik terrorçular adları siyahıda olan şəxsləri axtarıb tapır və qətlə yetirirdilər. Türkiyənin və Azərbaycanın dövlət xadimləri, ziyalıları "Daşnaksütyun"-un "Nemezis" terror hərəkatının hədəfinə çevrilmişlər.

In 1919 on IX congress of "Dashnaksutyun" party in Yerevan was passed a resolution to begin terrorist act "Nemezis". Under the leadership of Armen Garo in the list of "Nemezis" was included the statesmen and intellectuals of Turkey and Azerbaijan. In different counties was created the operating group consist of 3-5 persons each for finding and killing the persons from list. The statesmen and intellectuals of Turkey and Azerbaijan became a target of terrorist act "Nemezis" of "Dashnaksutyun" party.

В 1919 г. в Ереване на IX съезде партии "Дашнакцутюн" было принято решение о начале акции "Немезис". Под руководством Армена Гаро в списки "Немезис" а были включены имена 650 видных политических и государственных деятелей Турции и Азербайджана. Было созданы оперативные группы по 3-5 человек для поиска и выполнения решения партии. Политические и государственные деятели Турции и Азербайджана превратились в мишень террористических акции "Немезис" партии "Дашнакцутюн".

Həsən bəy Ağayev. Azərbaycan Demokratik Respublikası parlamentinin sədri. 1920-ci ildə Tiflis şəhərində ermənilər tərəfindən qətlə yetirilmişdir.

Hasan bey Agayev. The Speaker of the Parliament of the Azerbaijan Democratic Republic killed by Armenians in Tiflis in 1920.

Гасан бей Агаев. Председатель парламента Азербайджанской Демократической Республики. Убит армянами в 1920 году в Тифлисе.

Nəsim bəy Yusifbəyli. Azərbaycan Demokratik Respublikası Nazirlər Şurasının sədri. 1920-ci ildə Tiflis şəhərində ermənilər tərəfindən qətlə yetirilmişdir.

Nasib bey Yusifbeyli. The Chairmen of the Council of Ministers of the Azerbaijan Democratic Republic killed by Armenians in Tiflis in 1920.

Насиб бей Юсифбейли. Председатель Совета Министров Азербайджанской Демократической Республики. Убит армянами в 1920 году в Тифлисе.

Fətəli xan Xoyski. Azərbaycan Demokratik Respublikasının xarici işlər naziri. 1920-ci ildə Tiflis şəhərində erməni terrorçusu Aram Yerkanyan tərəfindən qətlə yetirilmişdir.

Fatali khan Khoysky. The Minister of Foreign Affairs of the Azerbaijan Democratic Republic killed by Armenian terrorist Aram Yerkanian in Tiflis in 1920.

Фатали хан Хойский. Министр иностранных дел Азербайджанской Демократической Республики. Убит армянским террористом Арамом Еркянном в 1920 году в Тифлисе.

15 mart 1921-ci il. Osmanlı imperiyasının daxili işlər naziri Tələt paşa Berlində qətlə yetirilmişdir.

March 15, 1921. Talat pasha, the Minister of Internal Affairs of the Ottoman Empire, was killed by Armenians in Berlin.

15 марта 1921 года. В Берлине убит министр внутренних дел Османской империи Талат-паша.

Behbud xan Cavanşir. Azərbaycan Demokratik Respublikasının daxili işlər naziri. 18 iyul 1921-ci ildə Türkiyənin İstanbul şəhərində "Daşnaksütyun" partiyasının üzvü Misak Torlakyan tərəfindən qətlə yetirilmişdir.

Behbud khan Javanshir. The Minister of Internal Affairs of the Azerbaijan Democratic Republic killed by Armenian terrorist Misak Torlakian a member of the "Dashnaksutyun" party in Istanbul on July 18, 1921.

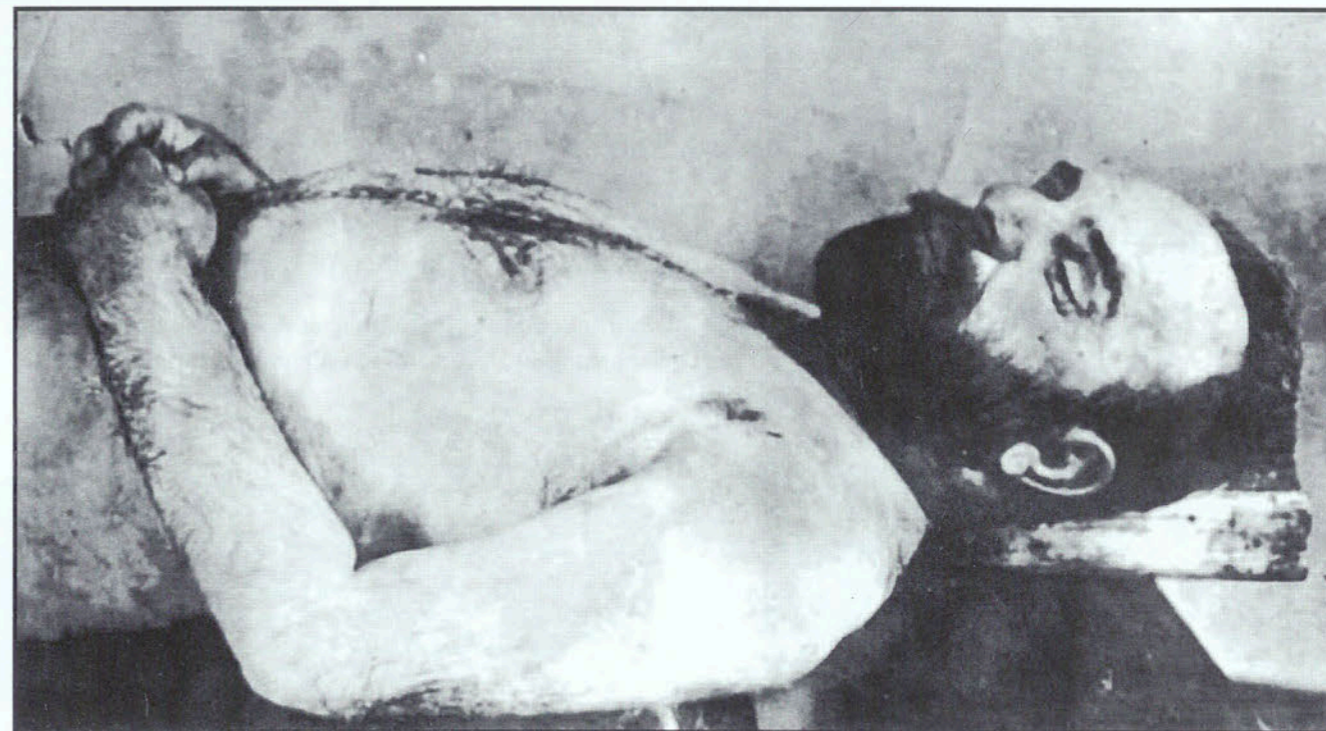
Бехбуд хан Джаваншир. Министр внутренних дел Азербайджанской Демократической Республики. Убит 18 июля 1921 года в Стамбуле членом партии "Дашнакцутюн" Мисаком Торлакяном.

4 avqust 1922-ci il. Osmanlı imperiyasının hərbi naziri Ənvər paşa Əfqanıstan yaxınlığında ermənilər tərəfindən qətlə yetirilmişdir.

August 4, 1922. Anver pasha, the Military Minister of the Ottoman Empire, was killed by Armenians near Afghanistan.

4 августа 1922 года. Вблизи Афганистана армянами убит Энвер-паша - военный министр Османской империи.

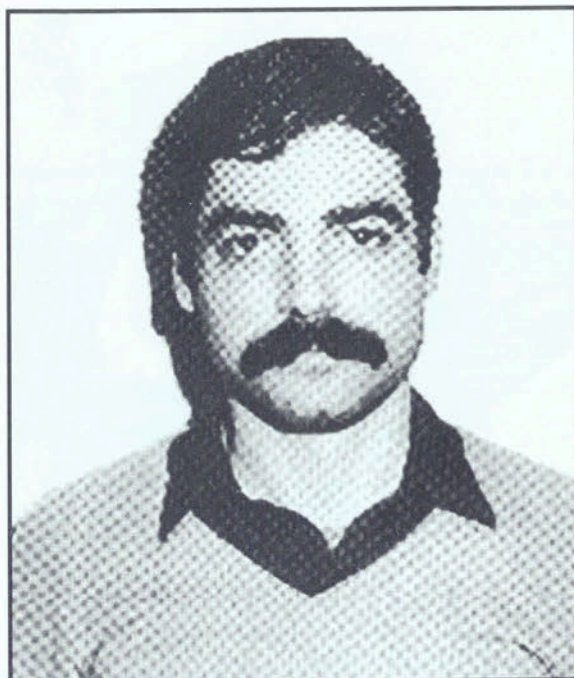

25 iyul 1922-ci il. Tiflis şəhəri. Camal paşa və onun müavini erməni terrorçuları Petros Ter-Poqosyan və Artəşes Gevorkyan tərəfindən qətlə yetirilmişdir.

July 25, 1922. Armenian terrorists Petros Ter-Poqosian and Artashes Qevorkian killed Jamal pasha and his deputy in Tiflis.

25 июля 1922 года, г.Тифлис. Армянскими террористами Петросом Тер-Погосяном и Арташесом Геворкяном убиты Джамал-паша и его помощник.

Levon Elmekçyan. 7 avqust 1982-ci ildə Esenboğa hava limanında terroru həyata keçirən ASALA üzvü.

Levon Ekmekchan. The member of ASALA engaged in the terrorist attack in the Esenboga airport on August 7, 1982.

Левон Экмекчан. Террорист, член АСАЛА, участвовавший в вооруженном нападении в аэропорту Эсенбога 7.08.82.

16 iyun 1983-cü il. Türkiyə, İstanbul. ASALA terror təşkilatının "Qapalı çarşı" adlanan bazarda törətdiyi partlayış nəticəsində 3 nəfər həlak olmuş, 21 nəfər yaralanmışdır.

June 16, 1983. Istanbul, Turkey. As a result of explosion committed by ASALA in the "Qapaly Charshi" bazaar 3 people were killed and 21 wounded.

16 июня 1983 года. Турция. Стамбул. В результате взрыва, произведенного террористами АСАЛА на базаре "Гапалы чаршы", погибли 3 человека, 21 ранен.

15 iyul 1983-cü il. Fransa, Paris. Orli hava limanında "Türk Hava Yolları"nın kassası qarşısındakı partlayış nəticəsində 8 nəfər həlak olmuş, 60 nəfər yaralanmışdır.

July 15, 1983. Paris, France. As a result of the bombing of the Turkish Airlines booking-desk at Orly airport 8 people were killed and 60 wounded.

15 июля 1983 года. Франция. Париж, аэропорт Орли. В результате взрыва перед кассой турецкой авиалинии погибли 8 человек, 60 ранены.

20 iyun 1984-cü il. Avstriya, Vyana. Türkiyə səfirliyinə məxsus avtomobilin erməni terrorçuları tərəfindən partladılması nəticəsində müşavirin köməkçisi Erdoğan Özen həlak olmuş, 5 nəfər yaralanmışdır.

June 20, 1984. Vienna, Austria. Assistant to the consoler of the Turkish embassy Erdogan Ozen was killed and 5 more people wounded in a car explosion committed by Armenian terrorists.

20 июня 1984 года. Австрия, Вена. Армянские террористы взорвали автомобиль турецкого посольства. Погиб помощник советника Эрдоган Озен, 5 человек ранены.

8 yanvar 1977-ci il. Rusiya, Moskva. Metronun "İzmaylovskaya" və "Pervomayskaya" stansiyaları arasında qatar partladılmışdır.

January 8, 1977. Moscow, Russia. The subway train was blown up between "İzmaylovskaya" and "Pervomayskaya" stations.

8 января 1977 года. Россия, Москва. Между станциями метро "Измайловская" и "Первомайская" взорван поезд.

8 yanvar 1977-ci il. Rusiya, Moskva. "25 Oktyabr" küçəsindəki mağazada partlayış törədilmişdir. Hər iki terror aktı nəticəsində 7 nəfər həlak olmuş, 37 nəfər xəsarət almışdır. İstintaq sübut etmişdir ki, terror aktlarını Stepan Zatikyan, Akop Stepanyan və Zaven Baqdasaryan törətmişlər. S.Zatikyan Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ və Naxçıvan bölgələrinin Ermənistanla birləşdirilməsi tələbini irəli sürən Ermənistan Milli Birlik Partiyasının üzvü olmuşdür.

January 8, 1977. Moscow, Russia. A shop in "25th October" street was blown up. As a result of both terrorist attacks 7 people were killed and 37 wounded. The investigation proved that the terrorist act have been committed by Stepan Zatikian, Akop Stepanian and Zaven Bagdasarian. S.Zatikian was a member of the National Unity Party of Armenia, which demand joining the territories of the Nakhchivan and the Nagorno-Karabakh of Azerbaijan to Armenia.

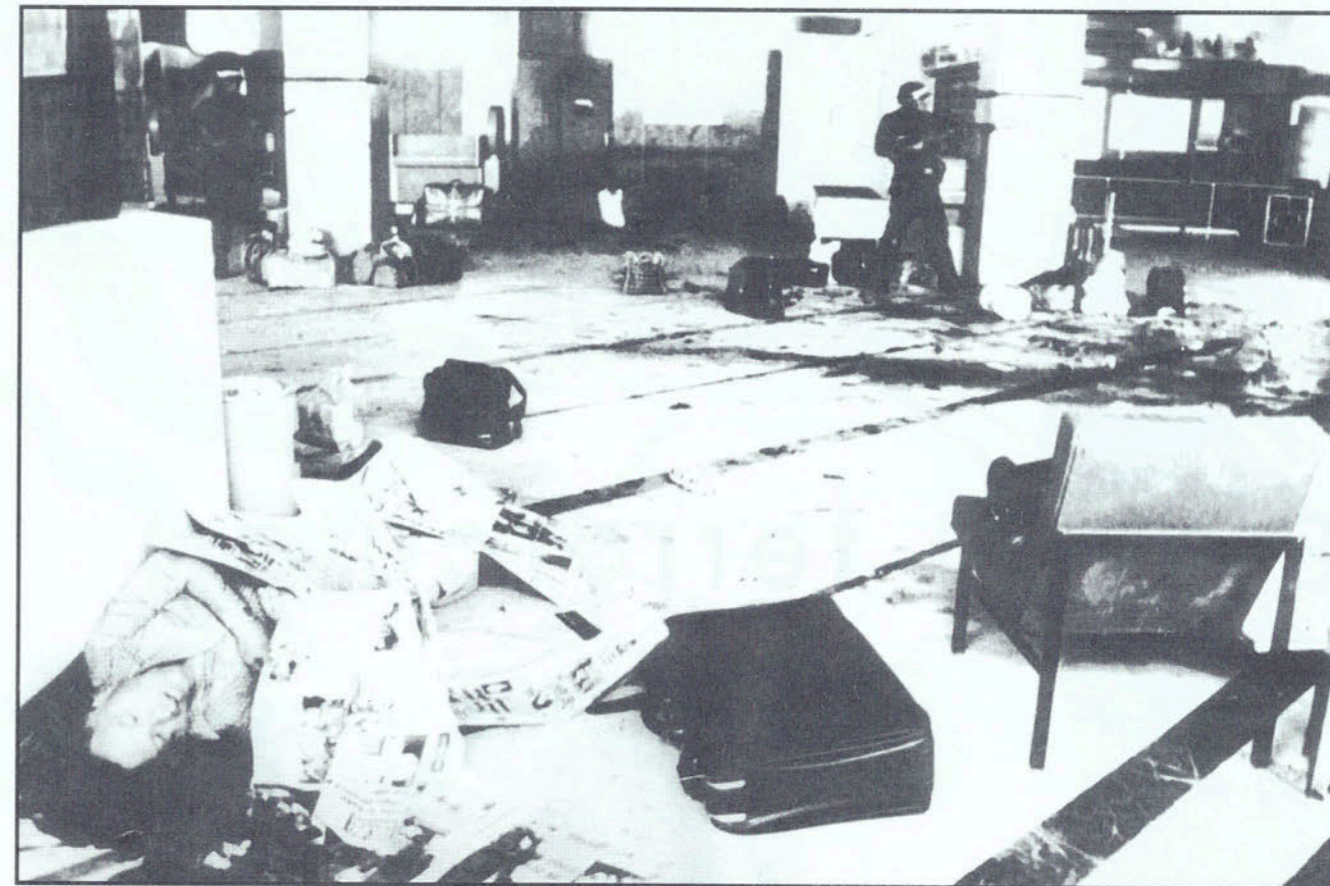
8 января 1977 года. Россия, Москва. Взрыв в магазине на улице "25 Октября". В результате этих двух взрывов погибло 7 человек, 37 человек получили ранения. Следствием доказано, что оба взрыва произведены Степаном Затикяном, Акопом Степаняном и Завеном Багдасаряном. С.Затикян был членом партии "Национальное Единство Армении", которая выдвигала требования о присоединении к Армении исконных территорий Азербайджана - Нагорного Карабаха и Нахичевани.

1975-ci ildə yaradılan ASALA erməni terror təşkilatının üzvləri. Təşkilatın əsas məqsədi Türkiyə, Rusiya, İran, Azərbaycan və Gürcüstan əraziləri hesabına "Böyük Ermənistan" yaratmaqdır.

The members of ASALA founded in 1975. It's aimed to create "the Great Armenia" by joining the territories of Turkey, Russia, Iran, Azerbaijan and Georgia.

Члены созданной в 1975 году армянской террористической организации АСАЛА. Цель организации - создание государства "Великая Армения", включающего в себя территории Турции, России, Ирана, Азербайджана и Грузии.

7 avqust 1982-ci il, Türkiyə, Ankara. Esenboğa hava limanı. ASALA-nın terror basqını nəticəsində 9 nəfər həlak olmuş, 82 nəfər yaralanmışdır.

August 7, 1982. Ankara, Turkey. The Esenboga airport. As a result of terrorist attack by ASALA 9 people were killed and 82 wounded.

7 августа 1982 года. Турция, Анкара, аэропорт Эсенбога. В результате вооруженного нападения террористов АСАЛА 9 человек убиты, 82 человека получили ранения.

Ermeni terrorçuları

Armenian terrorists

Армянские террористы

XX əsrin 70-80-ci illərində dünyanın müxtəlif ölkələrində, əsasən Türkiyə diplomatlarına qarşı erməni terror təşkilatları tərəfindən 200-dək terror aktı törədilmişdir.

In the 70-80's of the 20th century Armenian terrorist organizations have committed approximately 200 terrorist attacks in different countries of the world mainly against Turkish diplomats.

В 70-80-е годы XX века армянскими террористическими организациями совершено около 200 террористических актов в различных странах мира, в основном против дипломатов Турции.

XX əsrin əvvəllərində Türkiyədə və Azərbaycanda minlərlə dinc insana qarşı soyqırımına rəhbərlik etmiş erməni terrorçu birləşmələrin komandanı Andronik.

Andronik-a leader of the Armenian terrorist units, who had ruled genocide against thousands of innocent people in Turkey and Azerbaijan.

Андраник - командир армянских террористических соединений, осуществлявших геноцид против десятков тысяч мирных жителей Турции и Азербайджана.

Varujan Karapetyan. ASALA terror təşkilatının Fransa bölməsinin başçısı. Orli hava limanında törətdiyi terror aktına görə ömürlük həbs cəzasına məhkum edilmiş, 2001-ci ilin aprelində Fransa məhkəməsi tərəfindən azad olunmuş və Ermənistanda rəsmi sığınacaq tapmışdır.

Varujan Karapetian. The leader of the ASALA in France, committed a terrorist act in the Orly Airport. He was sentenced to life imprisonment, but released by French court in 2001 and has found an official shelter in Armenia.

Варужан Карапетян. Руководитель филиала террористической организации АСАЛА во Франции. За проведение террористического акта в аэропорту Орли осужден на пожизненное заключение. В апреле 2001 года судом Франции был освобожден и получил официальное убежище в Армении.

XX əsrin əvvəllərində Türkiyədə və Azərbaycanda minlərlə dinc insana qarşı soyqırımına rəhbərlik etmiş erməni terrorçu birləşmələrin komandanı Amazasp.

Amazasp-a leader of the Armenian terrorist units, who had ruled genocide against thousands of innocent people in Turkey and Azerbaijan.

Амазасп - командир армянских террористических соединений, осуществлявших геноцид против десятков тысяч мирных жителей Турции и Азербайджана.

Monte Melkonyan. Qərbi Avropada "ASALA-nın inqilabi hərəkatı" adlı qruplaşmasının (ASALA-R) rəhbəri. 28 noyabr 1985-ci ildə 6 il müddətinə həbs olmuş, 1990-cı ildə vaxtından əvvəl azadlığa buraxılmışdır. Dağlıq Qarabağda dinc azərbaycanlılara qarşı həyata keçirilən terror əməliyyatlarının iştirakçısı olmuşdur.

Monte Melkonian. The leader of the "Revolutionary Movement of ASALA" grouping in the Western Europe. On November 28, 1985 he was sentenced to six years of jail and was prematurely released in 1990. Participant of terrorist attacks against the Azerbaijani civilians of Nagorno-Karabakh.

Монте Мелконян. Руководитель группировки "Революционное движение ASALA" (ASALA-R) в Западной Европе, в 1985 году арестован за терроризм, досрочно освобожден в 1990 году. Участвовал в террористических операциях против мирных жителей Нагорного Карабаха.

1993-cü ildə Qarabağda öldürülən M.Melkonyan Yerevanda Ermənistan prezidentinin iştirakı ilə dəfn edilmiş, milli qəhrəman elan olunmuşdur.

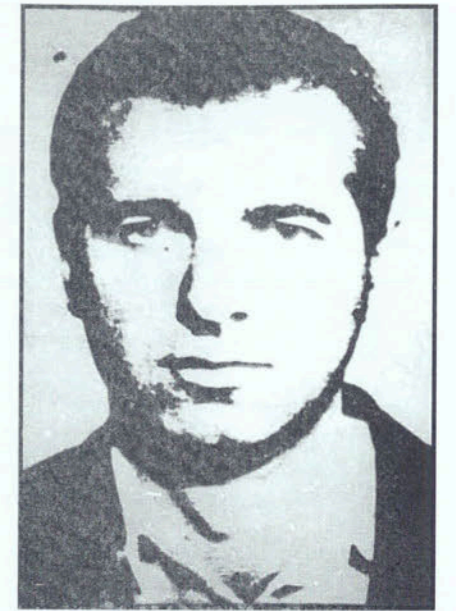
Monte Melkonian deceased in Nagorno-Karabakh in 1993 and was buried in Yerevan with personal attendance of President of Armenia and later was declared a national hero.

В 1993 году М.Мелконян убит в Карабахе, объявлен национальным героем Армении, в церемонии его похорон в Ереване участвовали официальные лица, в т.ч. президент Армении.

Caan Oqanesyan. Ermənistan Respublikası Milli Təhlükəsizlik Baş İdarəsinin şöbə rəisi. 13 may 1994-cü ildə Rusiya xüsusi xidmət orqanları tərəfindən Moskvada həbs olunmuşdur. Onun rəhbərliyi ilə 1992-1994-cü illərdə Rusiyadan Bakıya gələn sənişin qatarlarında silsilə partlayışlar törədilmişdir.

Djan Ohanesian - the chief of unit of the Head Department of National Security of Armenia. On May 13, 1994 he was arrested in Moscow by special services of Russia. In 1992-1994 he organized explosions in the passenger trains moving from Russia to Baku.

Джаан Оганесян. Начальник отдела Главного Управления Национальной Безопасности Республики Армения. Арестован в Москве 13 мая 1994 года. В 1992-1994 годах под его руководством было осуществлено несколько взрывов пассажирских железнодорожных поездов, следовавших из России в Баку.

Aşot Qaloyan. Ermənistan Respublikası Milli Təhlükəsizlik Baş İdarəsinin əməkdaşı. 13 may 1994-cü ildə Rusiya xüsusi xidmət orqanları tərəfindən Moskvada həbs olunmuşdur. "Moskva-Bakı" sənişin qatarlarında partlayışların təşkilatçılarından biri.

Ashot Galoian - officer of the Head Department of National Security of Armenia. On May 13, 1994 he was arrested in Moscow by special services of Russia. One of the organizers of explosions in passenger trains "Moscow-Baku".

Ашот Галоян. Сотрудник Главного Управления Национальной Безопасности Республики Армения. Арестован 13 мая 1994 года в Москве спецслужбами России и осужден. Один из организаторов взрывов в пассажирских поездах "Москва-Баку".

Boris Simonyan. Rusiya Federal Əks-kəşfiyyat Xidmətinin terrorizmlə mübarizə idarəsinin baş əməliyyat müvəkkili. Ermənistan xüsusi xidmət orqanları tərəfindən məxfi əməkdaşlığa cəlb olunmuşdur. 13 may 1994-cü ildə Rusiya xüsusi xidmət orqanları tərəfindən Moskvada həbs olunmuşdur. "Moskva-Bakı" sənişin qatarlarında partlayışların təşkilatçılarından biri.

Boris Simonian - senior operative inspector of the Counter-terrorism department of the Federal Service of Counter-Intelligence. He was recruited by special services of Armenia. On May 13, 1994 he was arrested in Moscow by special services of Russia. One of the organizers of explosions in passenger trains "Moscow-Baku"

Борис Симонян. Старший уполномоченный по борьбе с терроризмом Службы Контрразведки Российской Федерации, завербован спецслужбами Армении. Арестован 13 мая 1994 года в Москве спецслужбами России и осужден. Один из организаторов взрывов в пассажирских поездах "Москва-Баку".

Türkiyədə və Azərbaycanca silahlı basqınlar nəticəsində dinc insanları qətlə yetirmiş "Daşnaksütyun" və "Hnçak" erməni terrorçu təşkilatların üzvləri.

The members of "Dashnaksutyun" and "Hnchak" terrorist organizations committed the armed raids and killed innocent people.

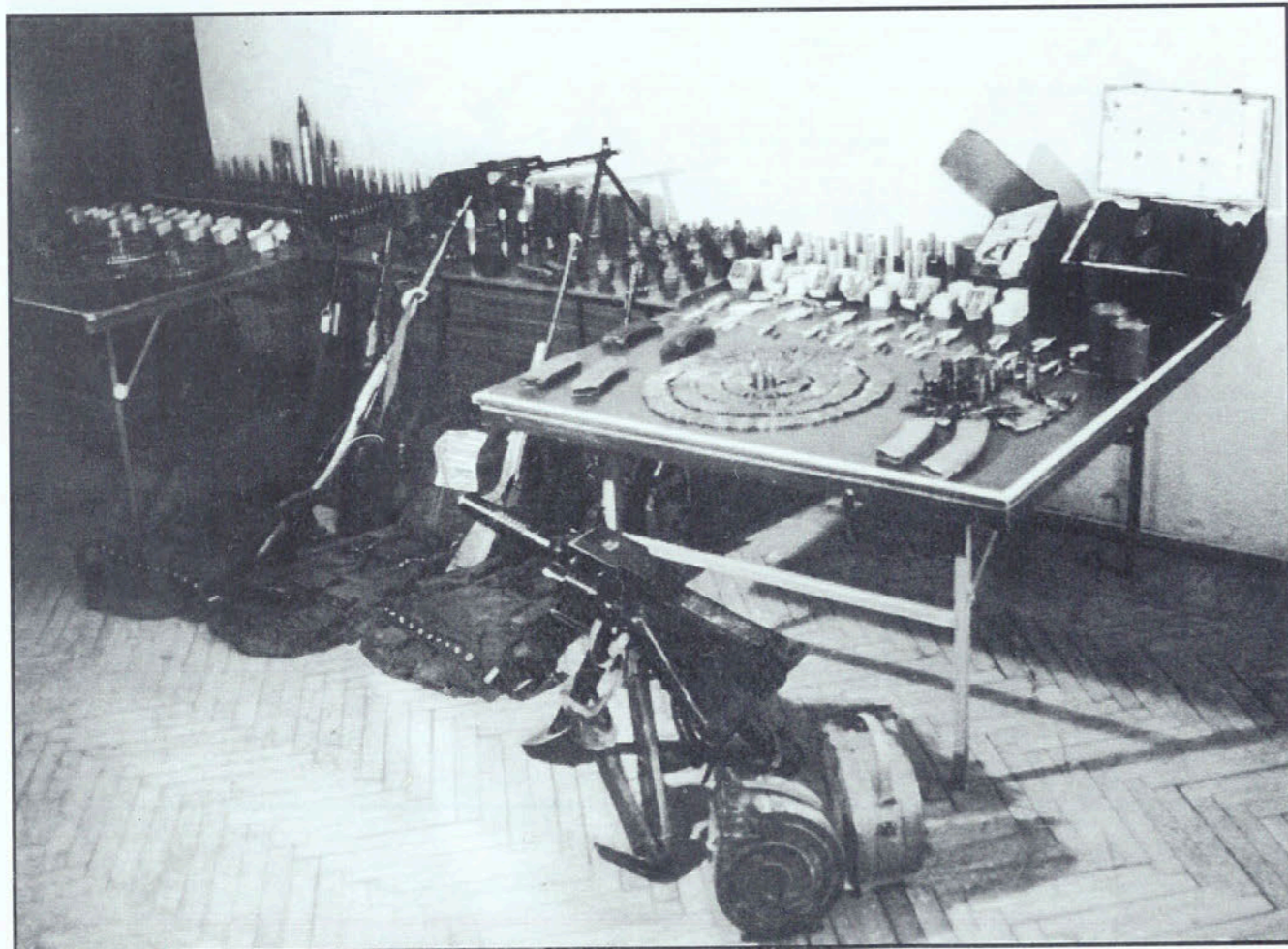
Члены армянских террористических организаций "Гнчак" и "Дашнакцутюн", совершившие вооруженные нападения в Турции и Азербайджане, в результате которых были убиты мирные жители.

1991-ci il. Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsində fəaliyyət göstərən erməni terrorçu qrupundan müsadirə edilmiş silah-sursatın bir hissəsi.

1991. One part of weapons and ammunitions withdrawn from the Armenian terrorist group, functioning in Nagorno-Karabakh region of Azerbaijan.

1991 год. Оружие и боеприпасы, конфискованные у террористической группировки, действующей на территории Нагорного Карабаха.

ERMƏNİ TERRORİZMİ

Ermənistan dövlətinin və erməni diasporasının maliyyə və təşkilatı yardımı ilə dünyanın müxtəlif ölkələrində fəaliyyət göstərən erməni terrorçu təşkilatlarının Azərbaycana qarşı apardıqları terror müharibəsi 1980-ci illərdən başlayaraq ardıcıl xarakter almışdır. Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsi və onun ətrafındakı 7 rayonun işğalı zamanı kütləvi vahimə yaratmaq, çoxlu insan tələfatına nail olmaq məqsədi ilə Ermənistanın xüsusi xidmət orqanları hərbi əməliyyatların getdiyi ərazilərdən xeyli uzaqda, dinc azərbaycanlı əhalisinin yaşadığı məntəqələrdə terror aktları təşkil etmiş, nəticədə minlərlə günahsız insan həlak olmuşdur.

Azərbaycan ərazisində törədilən terror-təxribat faktları

16 sentyabr 1989-cu il. "Tbilisi-Bakı" marşrutu ilə hərəkət edən sənişin avtobusu partladılmış, 5 nəfər həlak olmuş, 25 nəfər yaralanmışdır.

18 fevral 1990-cı il. "Yevlax-Laçın" yolunun 105-ci km-də "Şuşa-Bakı" marşrutu ilə hərəkət edən avtobus partladılmış, çoxlu insan tələfatı olmuşdur.

11 iyul 1990-cı il. "Tərtər-Kəlbəcər" sənişin avtobusu partladılmış, dinc əhali olan maşın karvanına qarşı terror aksiyası keçirilmiş, nəticədə 14 nəfər qətlə yetirilmiş, 35 nəfər yaralanmışdır.

10 avqust 1990-cı il. "Tbilisi-Ağdam" marşrutu ilə hərəkət edən sənişin avtobusu partladılmış, 20 nəfər həlak olmuş, 30 nəfər yaralanmışdır. Cinayətin təşkilatçıları A.Avanesyan və M.Tatevosyan cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmuşlar.

Həmin gün "Şəmkir-Gəncə" avtomobil yolunda Xanlar rayonunun Nadel kəndi yaxınlığında "LAZ" markalı 43-80 AQF dövlət nömrə nişanlı avtobus partladılmış, nəticədə 17 nəfər həlak olmuş, 26 nəfər yaralanmışdır.

30 noyabr 1990-cı il. Xankəndi aeroportu yaxınlığında sənişin avtobusu partladılmış, 2 nəfər həlak olmuş, 11 nəfər yaralanmışdır.

9 yanvar 1991-ci il. "Molodyoj Azərbaycana" qəzetinin müxbiri Salatın Əsgərova və 3 hərbi qulluqçunun olduğu avtomobilə qarşı terror aktı nəticəsində 4 nəfər qətlə yetirilmişdir. Terrorçu qrupun üzvləri A.Mkrtyan, Q.Petrosyan, A.Manqasaryan və Q.Arustamyan cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmuşlar.

30 may 1991-ci il. Rusiya Federasiyası Dağıstan Respublikasının Xasavyurd stansiyası yaxınlığında "Moskva-Bakı" sənişin qatarı partladılmış, nəticədə 11 nəfər həlak olmuş, 22 nəfər yaralanmışdır.

19 iyun 1991-ci il. "Yevlax-Laçın" avtomobil yolunun 106-çı kilometrində 5459 sayılı hərbi hissəyə məxsus "UAZ-469" markalı avtoməşin partladılmış, 3 nəfər həlak olmuş, 3 nəfər ağır yaralanmışdır.

31 iyul 1991-ci il. Dağıstan Respublikasının Temirtau stansiyası yaxınlığında "Moskva-Bakı" sənişin qatarı partladılmış, nəticədə 16 nəfər həlak olmuş, 20 nəfər yaralanmışdır.

2 avqust 1991-ci il. Hadrut rayonunun Dolanlar kəndində "QAZ-53" markalı avtoməşin partladılmış, nəticədə 4 nəfər həlak olmuş, 8 nəfər yaralanmışdır.

21 avqust 1991-ci il. Hadrut rayonunun Şadaxt kəndi yaxınlığında "KAVZ" markalı 70-30 AQO dövlət nömrə nişanlı avtobus partladılmış, nəticədə 2 nəfər həlak olmuş, 10 nəfər ağır bədən xəsarəti almışdır.

8 sentyabr 1991-ci il. "Ağdam-Xocavənd" sənişin avtobusunun atəşə tutulması nəticəsində 5 nəfər qətlə yetirilmiş, 34 nəfər müxtəlif dərəcəli xəsarət almışdır. Terrorun Xaçaturyan Volodi, Yeremyan Saro, Çalyan Saşa, Arustamyan Armo tərəfindən törədildiği sübuta yetirilmişdir.

Həmin gün "Ağdam-Qaradağlı" marşrutu ilə işləyən avtobus erməni quldurları tərəfindən atəşə tutulmuş, 8 nəfər həlak olmuş, 42 nəfər müxtəlif dərəcəli xəsarət almışdır.

26 sentyabr 1991-ci il. "Yevlax-Laçın" yolunda "VAZ-2106" markalı D 72-07 AQ nömrə nişanlı avtoməşin partladılmış, nəticədə 2 nəfər həlak olmuş, 14 nəfər yaralanmışdır.

19 oktyabr 1991-ci il. Ağdərə rayonunun Sırxavənd kəndi yaxınlığında "UAZ-469" markalı avtoməşin partladılmış, nəticədə 3 nəfər həlak olmuş, 2 nəfər ağır yaralanmışdır.

20 noyabr 1991-ci il. Xocavənd rayonunun Qarakənd kəndi yaxınlığında "Mi-8" vertolyotunun atəşə tutulması nəticəsində vertolyot heyəti və sənişinlər - Azərbaycanın görkəmli dövlət və hökumət nümayəndələri, Rusiya və Qazaxıstandan olan müşahidəçilər - 19 nəfər həlak olmuşdur.

26 dekabr 1991-ci il. "Şuşa-Laçın" yolunun 4-cü kilometrliyində "ZiL-130" və "Moskviç" məşinləri partladılmış, 5 nəfər həlak olmuş, 4 nəfər yaralanmışdır.

8 yanvar 1992-ci il. Türkmənistandan "Krasnovodsk-Bakı" marşrutu ilə hərəkət edən dəniz bərəsində törədilən terror aktı nəticəsində 25 nəfər həlak olmuş, 88 nəfər yaralanmışdır.

28 yanvar 1992-ci il. "Ağdam-Şuşa" marşrutu ilə uçan Mi-8 mülki vertolyotu Şuşa şəhəri yaxınlığında erməni terrorçuları tərəfindən vurulmuşdur. Nəticədə çoxu qadın və uşaq olan 44 nəfər həlak olmuşdur.

1992-ci ilin yanvar ayında erməni terrorçu dəstələri Kərkicahan qəsəbəsində 80 nəfər, 1992-ci ilin fevral ayında Xocavənd rayonunun Qaradağlı kəndində 77 nəfər və 26 fevral 1992-ci il tarixdə Xocalı şəhərində 613 nəfər dinc sakini qətlə yetirmiş, 650 nəfəri isə yaralamışlar.

22 mart 1992-ci il. "UAZ 469" markalı 60-25 AZU dövlət nişanlı avtoməşin Qazax rayonu ərazisində partladılmış, nəticədə 3 nəfər həlak olmuş, 2 nəfər yaralanmışdır.

28 mart 1992-ci il. "KamAZ-5410" markalı 40-53 AQŞ dövlət nişanlı avtoməşin partladılmış, nəticədə 3 nəfər həlak olmuş, 2 nəfər yaralanmışdır.

18 aprel 1992-ci il. "Qazax-Cəfərli" yolunun 10-cu kilometrliyində "VAZ" markalı məşin silahlı basqına məruz qalmış, nəticədə 2 nəfər ölümcül yaralanmışdır.

20 may 1992-ci il. Zəngilan rayonunun Qazançı kəndi yaxınlığında "UAZ-469" markalı 80-33 AQD dövlət nömrə nişanlı avtoməşin silahlı basqına məruz qalmış, nəticədə 2 nəfər həlak olmuş, 2 nəfər yaralanmışdır.

28 fevral 1993-cü il. Rusiyanın Şimali Qafqaz ərazisində Qudermes stansiyası yaxınlığında "Kislovodsk-Bakı" sənişin qatarı partladılmış, 11 nəfər həlak olmuş, 18 nəfər yaralanmışdır.

2 iyun 1993-cü il. Bakı dəmiryolu vağzalında sənişin qatarının partladılması nəticəsində dövlətə külli miqdarda maddi ziyan dəymişdir. Partlayışın icraçısı Rusiya vətəndaşı İqor Xatkovski Ermənistan Respublikası Milli Təhlükəsizlik Baş İdarəsi kəşfiyyat şöbəsinin rəisi, polkovnik Caan Ohanesyan tərəfindən məxfi əməkdaşlığa cəlb edilərək, casusluq və terrorçuluq məqsədilə Azərbaycana göndərildiyini, böyük insan tələfatı ilə nəticələncək partlayışlar törətmək tapşırığı aldığı etiraf etmişdir. İstintaq zamanı sübuta yetirilmişdir ki, həmin qrup 1992-1994-cü illərdə Rusiya ərazisindən Bakıya gələn sənişin qatarlarında silsilə partlayışlar törətmişdir.

22 iyul 1993-cü il. Tərtər rayonunda törədilmiş partlayış nəticəsində 5 nəfər həlak olmuş, 18 nəfər yaralanmışdır.

Həmin gün Qazax rayonunun mərkəzində törədilmiş partlayış nəticəsində 6 nəfər həlak olmuş, 10 nəfər yaralanmışdır.

30 avqust 1993-cü il. Hadrut rayonu ərazisində "ZiL" markalı maşın partladılmış, nəticədə 2 nəfər həlak olmuşdur. Həmin hadisədən bir neçə gün sonra içərisində 12 nəfər kənd sakini olan "QAZ-66" markalı sənişin avtobusu rayondan çıxarkən partladılmış, nəticədə 4 nəfər həlak olmuş, 8 nəfər ağır dərəcədə yaralanmışdır.

1 fevral 1994-cü il. Bakı dəmiryolu vağzalında "Kislovodsk-Bakı" sənişin qatarında terror aktı törədilmiş, 3 nəfər həlak olmuş, 20 nəfər yaralanmışdır.

18 mart 1994-cü il. Xankəndi şəhəri yaxınlığında İran Hərbi Hava Qüvvələrinə məxsus "Herkules" tipli təyyarə vurulmuş, 34 diplomat və onların ailə üzvləri həlak olmuşlar.

19 mart 1994-cü il. Bakı metropoliteninin "20 Yanvar" stansiyasında törədilmiş partlayış nəticəsində 14 nəfər həlak olmuş, 49 nəfər yaralanmışdır. Məhkəmə sübut etmişdir ki, terror aksiyası Ermənistan xüsusi xidmət orqanları tərəfindən hazırlanmış, separatçı "Sadval" ləzgi təşkilatının üzvləri tərəfindən həyata keçirilmişdir.

Müəyyən olunmuşdur ki, "Sadval" separatçı təşkilatının həmin fəalları 1992-ci ildən etibarən dəfələrlə Ermənistanda olmuş, bu ölkənin Milli Təhlükəsizlik Baş İdarəsi təşkilatın formalaşmasında, maliyyələşməsində və silahlanmasında yaxından iştirak etmişdir. 1992-ci ilin aprel-may aylarında milliyətçə ləzgi olan 30 nəfər Azərbaycan vətəndaşı Ermənistanın Nairi rayonunun Lusakert qəsəbəsində yerləşən təlim-məşq bazasında xüsusi terror-təxribat hazırlığı keçmişdir. İstintaq zamanı müəyyən edilmişdir ki, təxribatçılar təlimata uyğun olaraq, "20 Yanvar" stansiyası ilə yanaşı Bakının "Nizami" kinoteatrında, Respublika Sarayında və Bakı lampa zavodunda da partlayışlar törətməyi planlaşdırmışlar.

"20 Yanvar" metro stansiyasında partlayışın törədilməsində ittiham olunan və Ermənistanda xüsusi terror-təxribat hazırlığı keçmiş 30 sadvalçı cinayət məsuliyyətinə cəlb edilmişdir.

13 aprel 1994-cü il. Dağıstan Respublikasının "Daqestanskiye Oqni" stansiyası yaxınlığında "Moskva-Bakı" sənişin qatarı partladılmış, 6 nəfər həlak olmuş, 3 nəfər yaralanmışdır.

3 iyul 1994-cü il. Bakı metropoliteninin "28 May" və "Gənclik" stansiyaları arasında elektrik qatarındakı partlayış nəticəsində 13 nəfər həlak olmuş, 42 nəfər müxtəlif dərəcəli bədən xəsarəti almışdır.

Terror aksiyası Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı, Dağlıq Qarabağ uğrunda gedən döyüşlər zamanı - 13 yanvar 1994-cü ildə əsir düşmüş və Ermənistan xüsusi xidmət orqanları tərəfindən

məxfi əməkdaşlığa cəlb edilmiş Aslanov Azər Salman oğlu tərəfindən törədilmişdir. Məhkəmə araşdırmaları zamanı müəyyən olunmuşdur ki, 14 yanvar 1994-cü ildə erməni separatçıların ideoloqlarından biri, yazıçı Zori Balayan hərbi əsir, milliyətçə ləzgi Azər Aslanovla görüşmüş, azərbaycanlılara qarşı mübarizədə bütün azsaylı xalqların birgə fəaliyyət göstərmələrinin vacibliyini bildirmişdir. 9 iyun 1994-cü ildə Ermənistan xüsusi xidmət orqanlarının Artur adlı əməkdaşı A.Aslanovun Bakıdakı mənzilinə zəng vuraraq onun sağ olduğunu bildirmiş və azad olunması üçün yaxın qohumlarından birinin Yerevan şəhərinə gəlməsinin zəruriliyini qeyd etmişdir. 16 iyun 1994-cü il tarixində A.Aslanovun anası Tacibat Aslanova Yerevana gəlmişdir. Azər Aslanova anasının həyatının təhlükə altında olduğu bildirilmiş, bu təhdidlər altında o, Ermənistan xüsusi xidmət orqanları ilə "Ömər-75" təxəllüsü ilə daimi əməkdaşlığa cəlb edilmişdir. Azərbaycana maneəsiz gəlməsi üçün Azər Aslanovun adına saxta sənədlər hazırlanmış, partlayıcı maddə isə müvafiq qaydada peçenye, şokolad və dezodərant qutularında gizlədilmişdir.

A.Aslanov "Yerevan-Mineralniye Vodi-Bakı" marşrutu ilə Azərbaycana gələrək, 3 iyul 1994-cü ildə Bakı metrosunun "28 May" və "Gənclik" stansiyası arasında qatarda terror aktını həyata keçirmiş və yenidən Ermənistana qayıtmışdır. Bu müddət ərzində Yerevanda girov saxlanılan anası yalnız bundan sonra azad olunmuşdur.

İstintaq zamanı müəyyən edilmişdir ki, terror aktının təlimatçıları Ermənistan xüsusi xidmət orqanlarının polkovniki Karen Baqdasaryan və kapitan Seyran Sarkisyan olmuşlar. Azərbaycan Respublikasının Ali Məhkəmə instansiyaları tərəfindən aparılmış araşdırmalar prosesində göstərilən terror aktlarının həyata keçirilməsində Dağlıq Qarabağın qeyri-qanuni rejiminin funksionerləri və Ermənistan Respublikasının xüsusi xidmət və digər dövlət orqanlarının təşkilatçılığı, maliyyə və texniki dəstəyi, əksər hallarda isə bilavasitə iştirakı prosesual qaydada sübuta yetirilmişdir.

SSRİ dağılıqdan sonra müstəqillik qazanmış Ermənistan Respublikası dövlət səviyyəsində terroru dəstəkləyərək, terrorçuluğu təcavüzkar siyasətinin əsas vasitələrindən birinə çevirmişdir. Çoxsaylı faktlar, məhkəmə materialları sübut edir ki, Azərbaycanın dinc əhalisinə qarşı, o cümlədən nəqliyyat vasitələrində törədilən terror aktları Ermənistan hökuməti tərəfindən maliyyələşdirilərək, bu ölkənin xüsusi xidmət orqanları tərəfindən həyata keçirilmişdir.

90-cı illərin əvvəllərində Ermənistanın rəsmi dairələri "Daşnaksütyun", ASALA, MAQ, "Erməni birliyi", "Erməni Azadlıq Cəbhəsi" və digər məşhur erməni terror təşkilatları fəallarının reabilitasiyası məqsədi ilə genişmiqyaslı kampaniyaya başlamış, onlara sığınacaq verməklə yaşayış və fəaliyyətləri üçün şərait yaratmış, müvafiq maliyyə dəstəyi göstərmişlər.

**Ermənistan
Respublikası
terroru dəstəkləyən
dövlətdir**

1983-cü ilin iyul ayında Parisdə Orli aeroportunda 8 nəfərin ölümü və 60 nəfərin yaralanması ilə nəticələnmiş terror aktına görə ömürlük həbs cəzasına məhkum edilmiş terrorçu Varocyan Qarabedianın azad olunması üçün Ermənistanda dövlət səviyyəsində imzatoqlama kampaniyası keçirilmişdir. 2001-ci ilin aprelində Fransa məhkəməsi tərəfindən azad olunan terrorçu Ermənistanda rəsmi sığınacaq tapmışdır.

Məşhur terrorçu, Qərbi Avropada "ASALA-nın inqilabi hərəkatı" adlı qruplaşmasının rəhbəri, 28 noyabr 1985-ci ildə 6 il müddətinə həbs olunmuş Monte Melkonyan 1990-cı ildə Fransa həbsxanasından buraxılaraq Ermənistana gəlmiş və terror fəaliyyətini davam etdirmək üçün buradan Dağlıq Qarabağa göndərilmişdir. M.Melkonyan Azərbaycanın Xocavənd rayonunun işğalı zamanı erməni terror dəstəsinin komandiri olmuşdur. 1993-cü ildə Dağlıq Qarabağda öldürülən terrorçunun Yerevanda dəfn mərasimində rəsmi şəxslər, o cümlədən Ermənistan prezidenti də iştirak etmişdir. Ermənistanın milli qəhrəmanı elan olunmuş bu beynəlxalq terrorçunun adı Müdafiə Nazirliyinin diversiya mərkəzlərindən birinə verilmişdir.

Məşhur terrorçu, Daşnaksütyun partiyasının "Dro" terror qrupunun üzvü Qrant Markaryan Dağlıq Qarabağda terrorçu dəstələri yaranarlardan və Ermənistandan gətirilən silahlar vasitəsilə buradakı terrorçu qrupların silahlandırılmasında fəal iştirak edənlərdən biri olmuşdur.

1981-ci ildə Parisdə Türkiyə səfirliyinə basqının təşkilatçısı Vazgen Sislyan 1992-ci ildə Yerevandan Xankəndiyə göndərilmişdir. Vazgen Sislyan azərbaycanlılara qarşı terror aktlarının keçirilməsində fəal iştiraklarına görə prezident Robert Koçaryan tərəfindən "Qarabağ müharibəsinin qəhrəmanı" adına layiq görülmüşdür.

Qarabağın dinc azərbaycanlı əhalisinin öldürülməsində Ermənistan xüsusi xidmət orqanlarının himayə etdiyi Əbu Əli və Hilbert Minasyan kimi Yaxın Şərqlə mənşəli terrorçular da fəal iştirak etmişlər.

Erməni terror təşkilatları

Dünyanın müxtəlif məntəqələrində qanlı aksiyalar törətmiş erməni terror təşkilatlarının adları:

"Armenakan" partiyası: 1885-ci ildə yaradılıb. Türkiyənin Van, Muş, Bitlis, Trabzon bölgələrində və İstanbulda silahlı toqquşmalar və terror aktları törədən bu partiya İran və Rusiyada yaşayan ermənilərlə əməkdaşlıqda olub.

"Hnçak" partiyası: 1887-ci ildə Cenevrədə yaradılıb. Qurumun əsas məqsədi Türkiyənin Anadolu bölgəsini, "Rus" və "İran" Ermənistanları adlandırdıqları əraziləri birləşdirməklə "Böyük Ermənistan" dövləti yaratmaqdır. Partiyanın proqramının 4-cü bəndində göstərilir: "Qarşıya qoyulmuş məqsədə çatmaq üçün təbliğat, təşviqat, terrorizm və dağıdıcı təşkilat yaradılması metodu seçilməlidir!"

"Daşnaksütyun" - erməni federativ inqilab partiyası: 1890-cı ildə Tiflisdə yaradılıb. Əsas qayəsi Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ, Naxçıvan və Türkiyənin Anadolu torpaqlarında "Böyük Ermənistan" dövləti qurmaqdır. 1892-ci ildə Tiflisdə ilk qurultayını keçirən "Daşnaksütyun" türklərə qarşı sui-qəndlərin təşkil olunması barədə qərar çıxarmışdır. Məhz bu qurultaydan sonra "Daşnaksütyun" "türkü, kürdü hər yerdə, hər bir şəraitdə öldür, sözümdən dönənləri, erməni xainlərini öldür, intiqam al!" əmrini vermişdir.

"Daşnaksütyun" partiyası tərəfindən yaradılan bir sıra terror qrupları mövcuddur: 1973-cü ildə fəaliyyətə başlamış "Erməni "soyqırımının" intiqamçıları" qrupu 1980-82-ci illər ərzində Avstriya, Danimarka və Portuqaliyada türk diplomatlarını qətlə yetirib; Məxfi terror qrupu DRO və onun bölmələri: DRO-8, DRO-88, DRO-888, DRO-8888. Daşnakların bu istiqamətdə fəaliyyəti davam edir.

"Erməni gizli azadlıq ordusu" (ASOA): 1975-ci ildə Beyrutda yaradılıb. Mənzil-qərargahı Dəməşqdə yerləşir. Fələstin bazalarında hazırlıq keçən mindən artıq döyüşçüsü vardır. Təşkilat fəaliyyətinin ilk 6 ilində dünyanın müxtəlif ölkəsində 19 türk diplomatının ölümünə səbəb olan terror aktları keçirib.

"Ermənistanın azadlığı uğrunda erməni gizli ordusu" (ASALA): 1975-ci ildə yaradılan təşkilatın qərargahı Beyrutda, təlim-məşq bazaları isə Suriyada yerləşir. Təşkilatın məqsədi Şərqi Türkiyə, Şimali İran və Azərbaycanın Naxçıvan və Dağlıq Qarabağ əraziləri üzərində "Böyük Ermənistan" qurmaqdır. ASALA əsasən Türkiyə və Azərbaycan vətəndaşlarına qarşı terror aktları həyata keçirir. Təşkilatın "Əbu Nidal", "Qara sentyabr" kimi terror qrupları ilə əməkdaşlıq etməsində əsas fiqurlardan biri ASALA-nın lideri Akop Akopyan olmuşdur. Afında 1980-ci ildə qətlə yetirilmiş türk səfirinin ölümünə görə məsuliyyəti öz üzərinə götürmüş A.Akopyan 01.08.80-ci ildə "Nyu-York Tayms" qəzetinə verdiyi müsahibədə bildirmişdir: "Bizim düşmənimiz türk rejimi, NATO və bizlə əməkdaşlıq etməyən ermənilərdir".

ASALA 1980-ci ilin aprelində birgə terror aksiyalarının keçirilməsinə dair PKK ilə razılığa gəlmiş və bu niyyətlərini Livanda rəsmiləşdirmişlər. Beyrut şəhərində 28.08.1993-cü ildə açıqlanan bəyanatında ASALA "pantürkist neft borusu" (Bakı-Tbilisi-Ceyhan) ilə bağlı layihənin həyata keçirilməsinə imkan verməyəcəyini bildirmişdir.

"Geqaron": 2001-ci ilin fevralında ASALA tərəfindən yaradılmışdır. Məqsəd- Cənubi Qafqaz və Orta Asiya ərazilərində türk mənşəli siyasi lider, diplomat və biznesmenlərə qarşı terror aktlarının keçirilməsidir.

"Erməni azadlıq hərəkatı" (AOD): 1991-ci ildə Fransada yaradılıb. Terror fəaliyyətini ASALA ilə sıx əlaqədə həyata keçirir.

"Erməni azadlıq cəbhəsi": 1979-cu ildə yaradılan bu terror təşkilatı ASALA-nın tərkib hissəsi sayılır. Türkiyə və Azərbaycan əleyhinə terrorçular hazırlayır.

"Orli qrupu": 1981-ci ildə Fransada yaşayan erməni gəncləri tərəfindən yaradılıb. Təşkilat 1987-ci ilədək dünyanın müxtəlif hava limanlarında 10-dan artıq terror aktı həyata keçirib.

"Erməni soyqırım ədalət komandoları": 1972-ci ildə Vyana "Daşnaksütyun" partiyasının qurultayı zamanı yaradılıb. "Erməni soyqırım ədalət komandoları"nın məqsədi erməni əsilli gənc Livan vətəndaşlarını hərbi birləşmələrdə cəmləndirmək, türklərə və azərbaycanlılara qarşı qanlı terror aksiyaları təşkil etməkdir.

"Erməni birliyi": 1988-ci ildə Moskvada yaradılmışdır. "ASALA" ilə sıx əlaqələri vardır, keçmiş sovet məkanında terrorçuların fəaliyyəti üçün onları saxta sənədlərlə təmin edir. Dağlıq Qarabağa silah və muzzdluların ötürülməsində iştirak edir.

"Demokratik cəbhə": ABŞ, Kanada və Qərbi Avropada fəaliyyət göstərir. Başlıca məqsədi türk dövlətinin parçalanmasıdır.

"Apostol": 2001-ci il aprel ayının 29-da əsasən Ermənistan, Suriya və Livan vətəndaşlarından ibarət olan Ermənistan Müdafiə Birliyi tərəfindən yaradılmışdır. Təşkilatın məqsədi Türkiyə və Azərbaycan ərazilərində terror aktları həyata keçirməkdir.

ARMENIAN TERRORISM

Beginning since the late 1980s, Armenian terrorist organizations, functioning in various countries of the world, began a constant and horrible terrorist war against Azerbaijan with the financial support of Armenia and the Armenian Diaspora. To spread horror among the population, to achieve great casualties during the occupation of the Nagorno-Karabakh territory of Azerbaijan and the adjoining 7 administrative districts, the special intelligence services of Armenia organized and committed terrorist actions in locations populated by peaceful Azerbaijanis far from the territories where the battles were waged, and as a result more than 2 thousand of innocent people were killed and wounded.

Terrorist-subversive actions committed in the territory of Azerbaijan

September 16, 1989. A bus moving by the route "Tbilisi-Baku" was blown up, as a result 5 people were killed, and 25 were wounded.

February 18, 1990. A bus moving along the route "Shusha-Baku" was blown up at the 105-th km of the highway Yevlakh-Lachin, as a result 6 persons were killed, 15 wounded.

July 11, 1990. The passenger bus "Tartar"-Kelbadjar" was blown up and as a result of terror attack against car column with civilians 14 men were killed and 35 persons were wounded.

August 10, 1990. A bus moving along the route "Tbilisi-Agdam" was blown up, as a result 20 people were killed, and 33 were wounded. A.Avanesyan and M.Tatevosyan were charged for the committed crime.

At the same day on "Shamkhor-Ganja" road near Nadel village of Khanlar district passenger bus "LAZ" (state number-plate 43-80 AGF) was blown up, as a result 17 men perished, 26 were wounded.

November 30, 1990. The passenger bus was blown up near the Khankendi airport, 2 persons perished, 11 were wounded.

January 9, 1991. As a result of terrorist attack against the car with the reporter of newspaper "Molodyoj Azerbagana" Salatin Askerova and 3 militants inside 4 persons were killed. The members

of terrorist group A.Mkrtchyan, G.Petrasyan, A.Mangasaryan and G.Arustamyan were put on trial.

May 30, 1991. The "Moscow-Baku" passenger train was blown up near the station of Khasavyurd in the territory of Dagestan of the Russian Federation, as a result 11 people were killed, 22 wounded.

June 19, 1991. At the 106-th km. of "Yevlax-Lachin" road the car "UAZ-469" was exploded, 3 men was perished, 2 were heavily wounded.

July 31, 1991. The "Moscow-Baku" passenger train was blown up near the station of Temirtau in the territory of Dagestan of the Russian Federation, as a result 16 people were killed, 20 were wounded.

August 2, 1991. In the village Dolanlar of Hadrut district was exploded the car "GAZ-53", as a result 4 men perished, 8 were heavily wounded.

August 21, 1991 Near the village Shadakht of Hadrut district was exploded passenger bus (state number-plate: 70-30 AQO), as a result 2 men perished, 10 were injured.

September 8, 1991. A bus moving along the route "Agdam-Khojavend" was machine-gunned, as a result 6 people were killed, 34 people received injuries of various degrees. It was proved that the terrorist action was committed by ethnic Armenians Valodi Khachaturyan, Saro Yeremyan, Sasha Chalyan, Armo Arustamyan.

At the same day a bus moving along the route "Agdam-Garadagli" was machine-gunned by the Armenian terrorists, as a result 8 people were killed, 42 people got injuries of various degrees.

September 26, 1991. On the road "Yevlah-Lachin" was exploded the car "VAZ-2106" (state number-plate: D 72-07 AQ), as a result 2 men perished, 14 were wounded.

October 19, 1991. Near the village Sirhavend of Agdere district was exploded the car "UAZ-469", as a result 3 men perished, 2 was heavily wounded.

November 20, 1991. Helicopter MI-8 was shot down near the village of Garakent of the Khojavend district. All 19 passengers and the crew of the helicopter were killed. They included public figures and government officials of Azerbaijan and also observers from Russia and Kazakhstan.

December 26, 1991. On the 4-th km of Shusha-Lachin district were exploded the cars "ZIL-130" and "Moskvich", as a result 5 men perished, 4 were wounded.

January 8, 1992. As a result of the terrorist action in the ferry sailing from Krasnovodsk to Baku 25 people were killed, 88 were wounded.

January 28, 1992. Civil helicopter MI-8 flying along the route "Agdam-Shusha" was shot down by the Armenian terrorists. As a result 44 people were killed, including mostly children and women.

In January 1992 Armenian terrorist groups killed 80 men in the village Kargigahan, in February 1992 Armenians killed 77 persons in the village Garadagli of Khogavend district and on February 26, 1992 in the city Khojali 613 civilians were killed and 650 wounded.

March 22, 1992. On the territory of Gazakh district was exploded the car "UAZ 469" (state number-plate: 60-25 AZU), as a result 3 men perished, 2 were wounded.

May 20, 1992. Near the Qaranchi village of Zangilan district the car "UAZ 469" (state number-plate: 80-33 AQD) was attacked by armed persons, as a result 2 men were killed, 2 injured.

February 28, 1993. A passenger train moving along the route "Kislovodsk-Baku" was blown up near the station of Gudermes in the Southern Caucasian territory of Russia; as a result 11 people were killed and 18 were wounded.

June 2, 1993. An explosion in a van in the Baku railway station inflicted enormous material losses and damages. The terrorist action was committed by Igor Khatkovsky, a Russian citizen, who confessed that he was mobilized by the chief of the main intelligence department of the ministry of National Security of Armenia colonel Djaan Ohanesyan and sent to Azerbaijan for spying and committing terrorist actions. He had been tasked to carry out explosions resulting in numerous casualties. The investigations proved that the group, to which he belonged, committed explosions in the passenger trains coming from Russia to Baku.

July 22, 1993. As a result of explosion in Tartar district 5 men perished, 18 were wounded.

At the same day as a result of explosion in Gazakh district 6 men perished, 10 were wounded.

August 30, 1993. On the territory of Hadrut district was exploded the car "ZIL", as a result 2 men perished. Several days later on the same territory was exploded passenger bus "GAZ-66" with 12 passengers inside. As a result 4 persons have perished, 8 heavily wounded;

February 1, 1993. A terrorist action was committed in the passenger train "Kislovodsk-Baku" in the railway station in Baku, as a result 3 people were killed and 20 people were wounded.

March 18, 1994. Near the city Khankendi the plane "Herkules" belonging to Iran Air Forces was shot down, as a result perished 34 diplomats and their family members.

March 19, 1994. As a result of an explosion in the subway station "January 20" of Baku, 14 people were killed and 49 people were wounded. It was proved in court that this terrorist action was prepared by the special services of Armenia and committed by members of the separatist Lezghi organization (Sadval).

It became known that the activists of the separatist organization (Sadval) had visited Armenia several times since 1992. The main department of National Security of Armenia has closely participated in the formation, financing and armament of this organization. In April-May 1992, 17 Azerbaijani citizens, Lezghi by nationality, underwent special training in subversion at the training base located in the settlement of Lusakert in the district of Nairi of Armenia. It has become evident in the process of investigation that the saboteurs planned to commit explosions in the cinema house of Nizami of Baku and in the Republican Palace, in the Baku Lamp Producing Plant in conformity with the instructions given to them.

30 former members of the separatist Sadval organization were charged with the explosion in the subway station of "January 20", all of them had undergone special terrorist-subversive training in Armenia.

April 13, 1994. The Moscow-Baku passenger train was blown up near the station "Dagestanskije Ogni" of the Republic of Dagestan, as a result 6 people were killed and 3 people were wounded.

July 3, 1994. 13 people were killed and 42 people injured as a result of the explosion between the subway stations "May 28" and "Genjlik" in Baku.

The terrorist action was committed by Aslanov Azer Salman oglu, citizen of Azerbaijan. He was taken captive by the Armenians in the battles in Nagorno-Karabakh in 1994 and then recruited by special agencies of Armenia. It was proved in court that on January 14, 1994, one of the ideologists of the Armenian separatist's writer Zori Balayan met Azer Aslanov, a military captive, Lezghi by nationality, and tried to persuade him that it is necessary to unite all the minorities and fight against Azerbaijan and make use of terrorist actions. On June 9, 1994, a man by name of Arthur from the special service agency of Armenia rang the flat of A.Aslanov in Baku, saying that he was alive and asked one of his close relatives to come to Yerevan for negotiations for his release. On June 16, 1994,

Tajibat Aslanova, mother of Azer Aslanov, went to Yerevan. Azer Aslanov was told that the life of his mother was in danger and under the threat he was compelled to be recruited as a permanent agent under the pseudonym of "Omar-75". To organize his arrival in Azerbaijan without any obstacle he was provided with false documents, explosives were hidden in boxes of chocolate, biscuits and perfumery.

A.Aslanov arrived in Baku by the route "Yerevan-Mineralnievodi-Baku", and on July 3, 1994, he committed the terrorist action in the underground train between the stations "May 28" and "Genjlik" in Baku and again returned to Yerevan. Only then his mother, who had remained as a hostage in Yerevan, was released.

The investigation revealed that the organizers of the terrorist action were Karen Bagdasaryan (colonel) and Seyran Sarkisyan (captain) from the special service agency of Armenia.

It was completely proved during the investigation led by Supreme Court of the Republic of Azerbaijan that all terrorist actions mentioned above were organized, sponsored and logistically supported by functionaries of the illegal regime of Nagorno-Karabakh, Special Services and other governmental institutes of Armenia.

After the collapse of the Soviet Union, when Armenia gained independence, it began to support terrorism on an official level, as a state, it adopted terrorism as an integral part of its aggressive policy.

Much evidence and forensic investigations prove that terrorist actions against civil population of Azerbaijan (among them explosions of vehicles) were committed by special services of Armenia and financed by the Government of this state.

In the beginning of the 1990's the official circles of Armenia started to campaign for the rehabilitation of the activists of Dashnaksutyun, ASALA, MAG, the Armenian Unity, the Armenian Liberation Front and of other terrorist organizations, they were rendered shelters, necessary financial support and created conditions for their living and activities.

Armenia began officially to collect signatures for the release of Varojoyan Garabedian who committed a terrorist action in the Orly Airport of Paris in the July of 1983. As a result of this action, 8 people were killed and 60 were wounded. The terrorist was sentenced to life imprisonment. In 2001, the French court released him and he has found shelter in Armenia officially.

Monte Melkonyan, a popular terrorist, leader of the grouping of

The Republic of Armenia as the supporter of the terrorism.

the revolutionary movement of ASALA in the Western Europe, was sentenced to for six-year imprisonment by the French court on November 28, 1985 and was released in 1990. He came to Armenia and then sent to the Nagorno-Karabakh to continue his terrorist actions. Monte Melkonyan was the commander of the Armenian terrorist detachment during the occupation of the Khojavand district of Azerbaijan. He was killed in Nagorno-Karabakh in 1993 and buried in Yerevan. The officials of Armenia, including the Armenian president, took part in his funeral. He was declared a national hero of Armenia and one of the subversive centers of the Ministry of Defense began to bear the name of this international terrorist.

A popular terrorist, a member of the terrorist group of "Dro" of Dashnaksutyun party Grant Markaryan was one of the creators of the terrorist group in Nagorno-Karabakh and active participant of arming of the terrorist groups with the aid of arms, which were brought from Armenia.

Vazgen Sislyan, organizer of the attack on the Turkish embassy in Paris in 1981, was awarded with the title of the heroes of the Karabakh war by the Armenian President Robert Kocharyan for his active participation in the terrorist actions against Azerbaijanis.

Abu Ali and Hilbert Minasyan, terrorists from the Middle East by origin, are protected by special intelligence agencies of Armenia for slaughtering the peaceful Azerbaijani citizens.

Terrorist organizations of Armenia

Names of the Armenian terrorist organizations guilty in bloody terrorist actions in various corners of the world:

Armenakan party: founded in 1885, committed armed clashes and terrorist actions in Van, Mush, Bitlis, Trabzon of Turkey, collaborated with Armenians living in Russia and Iran.

Hnchak party: founded in Geneva in 1887, its aim is to create a Greater Armenia by joining the Anadolu region of Turkey, the territories called the Russian and Iranian territories of Armenia. Article 4 of the charter of the party says: "The method of propagation, agitation, terrorism and destruction must be used for achieving the goal, an organization must be founded for using this method."

Dashnaksutyun (Dashnaks): Armenian Federal Revolutionary party: founded in 1890 in Tbilisi. The main purpose was to create the Great Armenia in the territories of the Nagorno-Karabakh and Nakhchivan of Azerbaijan and Anatolia of Turkey. It held its first

congress in Tbilisi in 1892 and adopted a resolution on the organization of terrorist acts attempts on Turkey. Just after the resolution, Dashnaksutyun ordered to kill the Turks, Kurds everywhere, in all circumstances, to kill those who break their promise, the treacherous Armenians, take revenge!

There are several terrorist groups created by Dashnaksutyun: Revengers of the Armenian genocide, founded in 1973, murdered the Turkish diplomats in 1980-1982 in Austria, Denmark and Portugal. Secret terrorist group of DRO and its divisions: DRO-8, DRO-88, DRO-888 and DRO-8888. The Dashnaks continue their activities in this direction.

Armenian Secret Liberation Army (ASOA): founded in Beirut in 1975. Its headquarters is in Damask. It has over 1000 militants undergone training in the bases in Palestine. In the first six years of its activities it has murdered 19 Turkish diplomats in various countries of the world by committing terrorist actions.

Armenian Secret Army for the Liberation of Armenia (ASALA): founded in 1975. Its headquarters is in Beirut; its military training bases are in Syria. Its aim is to create a Greater Armenia by joining the territories of the eastern Turkey, Nakhchivan and the Nagorno-Karabakh of Azerbaijan and the Northern Iran. ASALA is engaged in terrorist actions against the citizens of Turkey and Azerbaijan. It collaborates with such terrorist organizations as Abu Nidal and the Dark September. The leader of the organization Akop Akopyan plays an important role in the relations with the mentioned organizations. He took the responsibility for the murder of the Turkish ambassador in Athens in 1980. His pseudonym is Mujahid. In an interview published in The New-York Times on August 1, 1980, he declared: Our enemy is the Turkish regime, NATO and those Armenians who do not cooperate with us.

In April 1980, ASALA reached an agreement in Lebanon with the Kurdish terrorist organization the Kurdistan Workers Party (PKK) on joint terrorist actions. In its statement disclosed in Beirut on August 28, 1993, ASALA announced that it would not allow the construction of a Pan-Turkish oil pipeline (Baku-Tbilisi-Geyhan).

Geqaron: founded by ASALA in the February of 2001. Its aim is to organize terrorist actions against political leaders, diplomats and businessmen of Turkic origin in the Southern Caucasus and Central Asia.

Armenian Liberation Movement (AOD): founded in 1991 in France. It commits terrorist actions in close cooperation with ASALA.

Armenian Liberation Front: founded in 1979, it is an integral part of ASALA. It is engaged in the training of terrorists against Turkey and Azerbaijan.

Orly group: founded in 1981 by the youth of Armenian origin living in France. It committed over 10 terrorist acts in various airports of the world before 1987.

Armenian genocide justice commandos: founded in 1972 in Vienna in the congress of Dashnaksutyun. Its purpose is to draw the young Lebanese citizens of Armenian origin to military formations, to organize terrorist actions against the Turkish and Azerbaijanis.

Armenian Unity: founded in 1988 in Moscow. It has close links with ASALA, supplies the terrorists in the former Soviet space with false documents. It participates in the supply of Karabakh with arms and mercenaries.

Democratic Front: It was founded in the United States, Canada and Western Europe. Its main aim is to split Turkey.

Apostle: founded on April 29, 2001 by the Union of the Defense of Armenia which consists mainly of the citizens of Armenia, Syria and Lebanon. Its aim is to commit terrorist actions in the territories of Turkey and Azerbaijan.

АРМЯНСКИЙ ТЕРРОРИЗМ

Террористическая война против Азербайджана, которую вели армянские террористические организации различных стран мира при финансовой и общественной поддержке армянской диаспоры, начиная с 1980 года, приобретает систематический характер. Оккупировав Нагорно-Карабахскую зону и территории других прилегающих к нему районов, они посеяли панику и принесли массовую гибель людей, причем спецслужбы Армении организовали террористические акты на значительном расстоянии от места военных действий, в населенных пунктах. В результате этих варварских актов погибли тысячи невинных людей.

Террористическо — диверсионные акты в Азербайджане

16 сентября 1989 года. Был взорван пассажирский автобус, следующий по маршруту «Тбилиси-Баку», погибло 5 человек, ранено 25.

18 февраля 1990 года. На 105-м км автотрассы Евлах-Лачын был взорван автобус, следующий по маршруту «Шуша-Баку», погибло большое количество людей.

11 июля 1990 года. Был взорван пассажирский автобус, следующий по маршруту Тертер-Кельбаджар, погибло 14 человек, ранено 35.

10 августа 1990 года. Был взорван пассажирский автобус, следующий по маршруту «Тбилиси-Агдам», погибло 20 человек, ранено 30. Организаторы преступления - А.Аванесян и М. Татевосян были привлечены к уголовной ответственности.

В этот же день на автомобильной дороге «Шамкир-Гянджа» недалеко от села Надел Ханларского района был взорван автобус марки «ЛАЗ» за гос. номером 43-80 АГФ, в результате 17 человек погибло, 26 было ранено.

30 ноября 1990 года. Недалеко от аэропорта г. Ханкенди был взорван пассажирский автобус, 2 человека погибло, 11 человек было ранено.

9 января 1991 года. Был подвергнут террористическому акту автомобиль с корреспондентом газеты «Молодёжь Азер-

байджана» Салатын Аскеровой и тремя военнослужащими. В результате все четверо были убиты. Члены террористической группы А.Мкртчян, Г.Петросян, А.Мангасарян и Г.Арустамян были привлечены к уголовной ответственности.

30 мая 1991 года. Поблизости от станции Хасавюрт Дагестанской Республики Российской Федерации был взорван пассажирский поезд «Москва–Баку», в результате 11 погибших, 22 раненых.

19 июня 1991 года. На 106-м км автомобильной дороги Евлах-Лачин был взорван автомобиль марки «УАЗ-469», принадлежащий воинской части №5459, 3 человека погибли, трое были тяжело ранены.

31 июля 1991 года. Поблизости от станции Темиртау Дагестанской Республики во взорванном пассажирском поезде «Москва–Баку» погибло 16 человек, ранено 20.

2 августа 1991 года. В селе Доланлар Гадрутского района был взорван автомобиль марки «ГАЗ-53», в результате 4 человека погибли, 8 человек ранено.

21 августа 1991 года. Вблизи села Шадахт Гадрутского района был взорван автобус марки «КАВЗ» за гос. номером 70-30-АГО. В результате двое погибли, 10 человек получили тяжёлые телесные повреждения.

8 сентября 1991 года. В результате обстрела автобуса, следующего по маршруту «Агдам–Ходжавенд», было убито 5 человек, 34 человека получили ранения различной степени тяжести. Доказано, что этот преступный акт совершили члены террористической группы Хачатурян Валоди, Еремян Саро, Чалян Саша, Арустамян Армо.

В этот же день армянские бандиты обстреляли автобус, следующий по маршруту Агдам–Гарадаглы, погибло 8 человек, 42 человека получили ранения различной степени тяжести.

26 сентября 1991 года. На дороге Евлах-Лачин была взорвана автомашина марки «ВАЗ-2106» за номером Д 72-07 АГ, 2 человека погибли, 14 было ранено.

19 октября 1991 года. Вблизи села Сырхавенд Агдеринского района была взорвана автомашина марки «УАЗ-469», в результате 3 человека погибли, 2 человека были тяжело ранены.

20 ноября 1991 года. В результате обстрела армянскими террористами вертолета «МИ-8» вблизи села Гаракенд Ходжа-

вендского района погибло 19 человек, экипаж вертолета и пассажиры-выдающиеся деятели государства и правительства Азербайджана, наблюдатели из России и Казахстана.

26 декабря 1991 года. На 4 километре дороги Шуша-Лачин были взорваны автомашины марки «ЗИЛ-130» и «Москвич», 5 человек погибло, 4 были ранены.

8 января 1992 года. В результате террористического акта на морском пароме по маршруту «Красноводск-Баку», погибло 25 человек, 88 человек получили ранения.

28 января 1992 года. Армянские террористы вблизи города Шуша сбили гражданский вертолет «МИ-8», выполнявший рейсы по маршруту «Агдам-Шуша», в результате погибло 44 человека, среди которых, в основном, женщины и дети.

В январе 1992 года армянскими террористическими группировками было убито: в посёлке Кяркиджахан 80 человек, в феврале 1992 года в посёлке Карадаглы Ходжавендского района 77 человек и 26 февраля 1992 года в городе Ходжалы 613 мирных жителей, а 650 человек было ранено.

22 марта 1992 года. На территории Газахского района была взорвана автомашина марки «УАЗ-469» за гос. номером 60-25 АЗУ, погибло 3, ранено 2 человека.

28 марта 1992 года. Была взорвана автомашина марки «Камаз-5410» за гос. номером 40-53 АГШ, погибло 3, ранено 2 человека.

18 апреля 1992 года. На 10 километре дороги Газах-Джафарли вооружённому нападению подверглась автомашина марки «МАЗ», были смертельно ранены 2 человека.

20 мая 1992 года. Вблизи села Гаранчи Зангиланского района автомашина марки «УАЗ-469» за гос. номером 80-33 АГД подверглась вооружённому нападению. 2 человека погибли, двое ранено.

28 февраля 1993 года. Вблизи станции Гудермес на территории Северного Кавказа (Россия) взорван пассажирский поезд «Кисловодск–Баку», погибло 11 человек, ранено 18 человек.

2 июня 1993 года. В результате взрыва вагона пассажирского поезда на железнодорожном вокзале Баку государству нанесён огромный материальный ущерб. Учинивший взрыв гражда-

нин России Игорь Хатковский признался в том, что он был привлечен к секретному сотрудничеству и заслан в Азербайджан с целью шпионажа и террористической деятельности начальником отдела разведки Главного управления национальной безопасности Республики Армения полковником Джааном Оганесяном. Именно от него гражданин Хатковский получил задание произвести взрывы, которые привели к большим человеческим жертвам. Во время следствия было доказано, что преступная группа в 1992-1994 годы устраивала серию взрывов в пассажирских поездах, следующих из России в Баку.

22 июля 1993 года. В результате взрыва, учинённого в Тертерском районе, погибло 5, ранено 18 человек.

В этот же день в результате взрыва в центре Газахского района погибло 6, ранено 10 человек.

30 августа 1993 года. На территории Гадрутского района была взорвана машина марки «ЗИЛ», погибло 2 человека. Через несколько дней после этого при выезде из Азербайджана был взорван пассажирский автобус марки «ГАЗ-66» с двенадцатью сельскими жителями, погибло 4, тяжело ранено 8 человек.

1 февраля 1994 года. На железнодорожном вокзале Баку в пассажирском поезде, следовавшем по маршруту «Кисловодск–Баку» совершен террористический акт, погибло 3 человека, ранено 20.

18 марта 1994 года. Вблизи города Ханкенди был подбит самолет типа «Геркулес», принадлежащий Иранским Военно-Воздушным Силам. Погибло 34 человека-дипломаты и члены их семей.

19 марта 1994 года. В результате взрыва на станции метро «20 Января» Бакинского метрополитена погибло 14 человек, ранено 49.

Суд доказал, что террористический акт был подготовлен органами спецслужб Армении, а осуществлен членами лезгинской сепаратистской организации «Садвал». Было доказано, что активисты лезгинской сепаратистской организации «Садвал», начиная с 1992 года, неоднократно находились на территории Армении. Главное управление национальной безопасности этой страны принимало тесное участие в формировании, финансировании и вооружении данной организации. В апреле-мае 1992 года 17 граждан Азербайджана лезгинской национальности в поселке Лусакерт Наиринского района Армении прошли специальную подготовку по совершению террористически-диверсионных актов. В ходе расследования было уста-

новлено, что в соответствии с инструкцией, кроме станции метро «20 Января» диверсию также планировались провести в г. Баку в кинотеатре «Низами», во Дворце «Республика» и на Бакинском ламповом заводе.

30 членов организации «Садвал», обвиняемых в осуществлении взрыва на станции Бакинского метрополитена «20 Января» и прошедших в Армении специальную подготовку по совершению террористически-диверсионных актов, были привлечены к уголовной ответственности.

13 апреля 1994 года. Вблизи станции «Дагестанские огни» Республики Дагестан в пассажирском поезде «Москва–Баку» погибло 6 человек, ранено трое.

3 июля 1994 года. В результате взрыва на электропоезде между станциями Бакинского метрополитена «28 Мая» и «Гянджлик» погибло 13 человек, 42 получили ранения различной степени тяжести.

Террористический акт был совершен гражданином Азербайджана Аслановым Азером Салман оглы, который 13 января 1994 года попал в плен и позднее был завербован органами спецслужб Армении к секретному сотрудничеству. В ходе судебного расследования было установлено, что 14 января 1994 года один из идеологов армянских сепаратистов писатель Зорий Балаян встретился с военнопленным лезгинской национальности Азером Аслановым и заявил ему о необходимости совместной деятельности всех малочисленных народов и использования террора в борьбе против азербайджанцев. 9 июня 1994 года сотрудник органов спецслужб Армении по имени Артур, позвонив на квартиру А.Асланова в Баку, сообщил о том, что тот жив, и для его более ускоренного освобождения кому-нибудь из близких родственников необходимо срочно прибыть в Ереван. 16 июня 1994 года мать А.Асланова-Таджибат Асланова прибыла в Ереван. Азеру Асланову сообщили о том, что жизнь его матери находится в опасности. Под давлением этих угроз органами спецслужб Армении он был принужден к постоянному сотрудничеству под кличкой «Омер-75». Для беспрепятственного проникновения в Азербайджан, на имя Азера Асланова были подготовлены поддельные документы, а взрывчатые вещества соответствующим образом были запрятаны в коробках от печенья, шоколада и дезодоранта.

А. Асланов, прибыв в Азербайджан по маршруту «Ереван-Минводы-Баку», 3 июля 1994 года осуществил террористический акт в поезде между станциями Бакинского метрополитена «28 Мая» и «Гянджлик» и вновь вернулся в Армению. И только после этого его мать, до тех пор остававшаяся заложницей в Ереване, была освобождена.

В ходе следствия было установлено, что инструкторами тер-

рористического акта были сотрудники органов спецслужб Армении полковник Карен Багдасарян и капитан Сейран Саркисян.

В результате судебных расследований, проведенных инстанциями Верховного Суда Азербайджанской Республики в процессуальном порядке, было доказано, что вышеуказанные теракты были организованы и осуществлялись при финансовой и технической поддержке, а в большинстве случаев и непосредственном участии спецслужб и других государственных органов Армянской Республики, а также функционеров нелегального режима Нагорного Карабаха.

Республика Армения – государство, поддерживающее терроризм

Получившая независимость после распада СССР Республика Армения, оказывая политике террора всяческую поддержку на государственном уровне, превратила терроризм в один из главных способов проведения своей агрессивной политики. Многочисленные факты, материалы судебных расследований доказывают, что все террористические акты против мирного населения Азербайджана, заблаговременно были финансированы властями Армении и проведены в жизнь специальными службами этой страны.

В начале 90-х годов официальные круги Армении начали широкомасштабную кампанию с целью реабилитации деятельности «Дашнакцутюн», ASALA (Армянская секретная армия освобождения Армении), МАГ, «Армянский освободительный фронт» и других известных армянских террористических организаций. Им было предоставлено политическое убежище, созданы благоприятные для их жизни и деятельности условия, а также соответствующая финансовая поддержка.

Известный террорист Вароджан Гарабемян был приговорен к пожизненному заключению за осуществление в начале июля 1983 года в Парижском аэропорту Орли террористического акта, в результате которого 8 человек погибло и 60 человек ранено. Однако позднее в Армении в апреле 2001 года на государственном уровне была проведена кампания сбора подписей в пользу его освобождения, что и было исполнено французским судом. В.Гарабемян получил официальное убежище в Армении.

Монте Мелконян - известный террорист, руководитель группировки «Революционное движение ASALA» в Западной Европе, осужденный 28 ноября 1985 году на 6 лет лишения свободы. Выйдя из французской тюрьмы, на свободу в 1990 году прибыл в Армению для продолжения террористической деятельности. Во время захвата Ходжавендского района Азер-

байджана Монте Мелконян был командиром армянского террористического отряда. Он был убит в Нагорном Карабахе в 1993 году, и в Ереване на его похоронах участвовали официальные лица, в том числе и президент Армении. Именем этого международного террориста, объявленного национальным героем Армении, назван один из диверсионных центров Министерства обороны Армении.

Известный террорист Грант Маркарян, член группы «DRO» партии «Дашнакцутюн», был одним из организаторов террористических группировок в Нагорном Карабахе, принимал активное участие в снабжении этих террористических группировок оружием, поставляемым из Армении.

Вазген Сисян, организовавший в 1981 году нападение на посольство Турции в Париже, в 1992 году был послан из Еревана в Ханкенди. За активное участие в проведении террористических актов против азербайджанцев президентом Армении Робертом Кочаряном Вазгену Сисяну было присвоено звание «Герой Карабахской войны».

Террористы Абу Али и Гильберт Минасян - выходцы из Ближнего Востока, опекаемые спецслужбами Армении, также принимали активное участие в уничтожении мирного азербайджанского населения.

Названия армянских террористических организаций, совершивших кровавые акции в различных точках мира:

Партия «Арменакан»: создана в 1885 году. Эта партия, организовавшая кровавые столкновения и террористические акты в регионах Турции-Ване, Муше, Битлисе, Трабзоне, Стамбуле, сотрудничала с армянами, живущими в Иране и России.

Партия «Гнчак»: создана в 1887 году в Женеве. Основная цель организации – создание государства «Великая Армения» путем объединения региона Анатолу в Турции и территорий, так называемой, «Российской» и «Иранской» Арменией. В пункте №4 официальной программы партии указано: «Для достижения поставленной цели должны использовать методы агитации, пропаганды терроризма и создания террористических организаций».

«Дашнакцутюн»-армянская федеративная революционная партия: создана в 1890 году в Тифлисе. Основная цель – создать государство «Великая Армения» на территориальных землях

Армянские террористические организации

Азербайджана: в Нагорном Карабахе и Нахичевани, а также на территории области Турции–Анадолу. На первом съезде партии, проведенном в 1892 году в Тифлисе, «Дашнакцутюн» приняла решение об организации покушений на турков. Именно после этого съезда «Дашнакцутюн» приказал: «Всюду и при любых условиях убивай турка, курда, убивай нарушивших слово, армянских предателей, мсти!».

Партией «Дашнакцутюн» создан целый ряд террористических групп:

Группа **«Мстители за армянский геноцид»**, начавшая свое функционирование в 1973 году, в 1980-х годах осуществила убийство турецких дипломатов в Австрии,

Дании и Португалии. Секретная террористическая группа **«DRO»** и ее подразделения: **«DRO-8»**, **«DRO-88»**, **«DRO-888»**, **«DRO-8888»**. В настоящее время деятельность дашнаков в этом направлении продолжается.

«Секретная армянская освободительная армия» (АСОА): создана в 1975 году в Бейруте. Штаб–квартира находится в Дамаске. АСОА насчитывает свыше тысячи активных боевиков, прошедших подготовку на палестинских базах в Сирии.

Только за первые шесть лет деятельности она организовала убийства 19 турецких дипломатов в разных странах мира.

«Армянская секретная армия освобождения Армении» (ASALA): штаб-квартира созданной в 1975 году организации находится в Бейруте, а учебно-тренировочные базы–в Сирии. Цель организации –создать «Великую Армению» за счет территорий Восточной Турции, Северного Ирана и территориальных земель Азербайджана - Нахичевани и Нагорного Карабаха. Террористические акты направлены, в основном, против граждан Турции и Азербайджана. Одной из главных фигур организации был Акоп Акопян, сотрудничавший с такими террористическими организациями как «Абу Нидал» и «Черный сентябрь». А.Акопян после взятия на себя ответственности за убийство турецкого посла в Афинах в 1980 г., в интервью газете «Нью-Йорк Таймс» от 1 августа 1980 года заявил: «Наш враг - турецкий режим, НАТО и армяне, которые не с нами».

В апреле 1980 года ASALA подписала договор с ПКК, согласно которому ASALA берет на себя подготовку и финансирование террористов, а ПКК переходит к открытому террору.

28 августа 1993 года последовали заявления ASALA, в котором говорилось, что ASALA не допустит прокладки «пан-туркистского трубопровода «Баку-Тбилиси–Джейхан».

«Geqaron»: создана организацией ASALA в феврале 2001 года с целью осуществления на территории Южного Кавказа и Средней Азии террористических актов в отноше-

нии политических лидеров, дипломатов и бизнесменов турецкого происхождения.

«Армянское освободительное движение» (АОД): создана в 1991 году во Франции. Осуществляет террористическую деятельность в тесном сотрудничестве с ASALA.

«Армянский освободительный фронт»: созданная в 1979 году террористическая организация входит в состав «ASALA». Готовит террористов для последующей заброски на территорию Турции и Азербайджана.

«Группа Орли»: создана в 1981 году армянской молодежью, живущей во Франции. До 1987 года группой было осуществлено более 10-ти террористических актов в аэропортах разных стран, приведших к тяжелым последствиям.

«Отряды (коммандос) справедливости армянского геноцида»: создана в 1972 году на XX съезде партии «Дашнакцутюн» в г. Вене (Австрия). Цель – объединить молодых граждан Ливана армянского происхождения в новое военизированное подразделение, организовать кровавые террористические акты против турков и азербайджанцев.

«Союз Армян»: создано в 1988 году в Москве. Имеет тесные связи с ASALA, обеспечивает деятельность террористов в пространстве бывшего СССР, снабжает их поддельными документами. Активно участвует в вопросах обеспечения поставок оружия и наемников в Нагорный Карабах.

«Демократический фронт»: действует в США, Канаде и Западной Европе. Основная цель –добиться распада турецкого государства.

«Апостол»: создана 29 апреля 2001 года Объединением Армянской Обороны, состоящим из граждан Армении, Сирии и Ливана. Цель – проведение террористических актов на территории Турции и Азербайджана.

Ermənilər haqqında nə demişlər?

Ermənilər haqqında çox-çox qədimlərdən pis fikir yaranıb və heç şübhəsiz ki, bu əsassız deyildir, əsası olmasaydı bir çox xalqlarda, həm də müxtəlif dövrlərdə belə bir fikir yarana bilməzdi...

...məhz onlar hər cür bəhanə ilə hay-küy qoparmaq qabiliyyətinə malikdirlər. Onları özgə evinə buraxmadıqda, yaxud hər hansı bir hiylələrinin üstünü açdıqda, ya da oğrularını məhkəməyə verdikdə təkə özləri hay-küy qoparırlar, həm də özgə xalqdan olan, səfeh, yaxud satqın adamları da hay-küy qoparmağa məcbur edirlər.

Rus tədqiqatçısı V.L.Veliçko. "Kavkaz" əsərindən.

Əlahəzrət, mərkəzi rus torpaqlarında ermənilərin məskunlaşmasına icazə verməyin. Onlar elə tayfadırlar ki, bir neçə on il yaşadığından sonra dünyaya hay-küy salaraq bura bizim qədim dədə-baba torpağımızdır deyəcəklər.

A. S. Qriboyedov. Rus imperatoruna məktubundan.

Zaqafqaziyada yaşayan 1 milyon 300 min nəfər erməninin 1 milyonu yerli deyildir. Və onlar vilayətə bizim tərəfimizdən köçürülüb.

N.İ.Şavrov. "Новая угроза русскому делу в Закавказье: предстоящая распродажа Мугани инародцам. S. Peterburq. 1911, səh. 59-61.

Bu kilsə bir müddət saxta pul düzəldənlərin yuvası olmuşdur. Bu monastr məndə dini mərkəzdən çox siyasi mərkəz təəssüratı yaratdı.

Fransız alimi de-Ban. Eçmiədzin kilsəsinə səfəri haqqında.

Kəndlərə aparılan yollara müsəlman kəndlilərinin süngüyə keçirilmiş meyitləri, kəsilmiş bədən hissələri və yırtılıb tökülmüş daxili orqanları səpələnmişdi... Əsasən qadınlar və uşaqlar! Hakimlər və sahibkarlar qətləri təşkil etmiş, erməni ordusu onu yerinə yetirmişdir. Dərin quyular qazılmış və köməksiz insanlar heyvan kimi kəsilərək bir-birinin ardınca quyulara atılmışdır. Qətlər üçün məsuliyyət daşıyan ermənilər bir evə səksən nəfər müsəlman doldurur, sonra isə onların başlarını kəsirdi.

Polkovnik-leytenant Qryaznovun 1915-ci ildə Ərzincandakı qırğınlar haqqında raportundan.

11-12 mart gecələrində erməni cəlladları Ərzincan ətrafındakı ərəzilərdə müsəlmanları süngülər və baltalarla qətlə yetirdilər. Bu vəhşilər öz qurbanlarını əksərən öz məşum planları məqsədilə qazılmış xəndəklərə atırdılar. Mənim yavərim 200 belə xəndək saymış və cinayətlərin üstünü açmışdı.

Rus ordusunun generalı L.Odişe Liyetzenin 1915-ci il tarixli məlumatından.

Ara bir az sakitləşən kimi Şuşanı yenə gördüm. Şəhərin türk məhəlləsində Daş-kəsək yığınlarından başqa bir şey qalmamışdı. Bütün evlər yandırılmış, onların sahibləri isə öldürülmüşdü. Eyni hal Xankəndindəki türk məhəlləsinin də başına gətirilmişdi... Bakıda ermənilər ingilislərin yardımını ilə bu böyük neft şəhərini ələ keçirdilər və şəhərin türk əhalisindən 25.000 nəfərini qırdılar.

Ohanes Apresyanın xatirələrindən. Leonard Ramsden Hartvill. "İnsanlar belədir. 1918-1922-ci illər Azərbaycan hadisələri bir erməninin xatirələrində", ABŞ, İndianapolis, "Bobbs Meril kompani" nəşriyyatı, 1928.

Qarabağın tarixi kökləri antik dövrə gedib çıxır. Bu, Azərbaycanın tarixi əyalətlərindən biridir. Bu region Azərbaycanın vacib siyasi, mədəni və mənəvi mərkəzidir... Bədnam "Qarabağ problemi" ermənilər tərəfindən saxta iddialar əsasında yaradılmışdır.

Samuel A.Uims. "Ermənistan terrorçu "xristian" ölkənin gizlinləri", Ermənilərin böyük fırıldaq seriyaları, I cild.

Biz Xocalı faciəsinin şahidiyik. Biz Xocalı müdafiəçilərinin, yüzlərlə dinc sakininin-qadınların, uşaqların, qocaların eybəcər hala salınmış cəsədlərini gözlərimizlə gördük... Ermənilər bizim vertolyotu da atəşə tutduqlarına görə çəkilişi başa çatdırma bilmədik. Amma elə yüksəklikdən gördüklərimiz də törədilən vəhşilikləri təsəvvürə gətirmək üçün kifayət edirdi. Bu, tükürpədicə mənərə idi. 5-6 yaşlı uşaqları, qundaqdakı körpələri, hamilə qadınları vəhşiliklə öldürən ermənilər cəlladlıqda heç kəslə müqayisəyə gəlməzlər.

Xocalı qırğınının şahidi,fransız jurnalisti Jan İv Yunet.

...Əsirlər var. Lakin artıq yaşamağa yararlı deyillər. Qışda onları səhərlər ayaqyalın qarın-buzun üzərinə çıxarırlar. Təpələrindən soyuq su tökür, başlarında şüşə sındırır, sonra təzədən kameraya salırlar. Əsl işgəncələr isə bundan sonra başlanır. Barmaqlarını qarının arasına qoyub qırır, çığırdıqca rezin dəyənəklə döyürlər. Çoxu əzablara tab gətirməyərək dəli olub ölür. Biz növbəti kəndi zəbt edəndə bir erməninin diri körpəni götürüb iki böldüyünü görmüşəm. Sonra bədənin bir hissəsi ilə anasının sifətinə, başına o

qədər döydü ki, övladının al qanına bulaşmış qadın dəli olub gülməyə başladı.

“Московский комсомолец” qəzeti, 29.01.1994. “Нефтяной синдром” məqaləsindən

... “Musa Dağ” erməni riyakarlığına, erməni üsyanlarının səbəblərinə aydınlıq gətirən və sübut edən ən yaxşı faktlardan biridir...

...Ermənilər tonqalla işarə verərək Aralıq dənizində keşik çəkən ingilis və fransız gəmiləri ilə əlaqə saxlayırdılar. Beləliklə, ingilis və fransız gəmiləri minlərlə qaçqını qəbul edərək Misirə və İsgəndəriyyəyə keçirirdilər. Ancaq onların xilas olunduğu gizlədilmişdir. Ermənilər hesab edirdilər ki, bu adamların ölümü haqqında uydurma onlar üçün daha sərfəlidir.

“Musa dağın qırx günü” adlı kitabın müəllifi, mənim əziz mərhum dostum Frans Verfel heç vaxt o regionda olmamış və yazdıqları barədə araşdırma aparmamışdır. O, Vyanada olan erməni dostlarının dediklərini olduğu kimi qələmə alıb. Ölümündən əvvəl Frans Verfel bu kitabı yazdığına görə xəcalət və vicdan əzabı çəkdiyini, ermənilərin hədsiz saxtakarlıq və yalanla onun beynini dumanlandırığını mənə etiraf etmişdi. Lakin o, terrorçu daşnakların əlində öldürüləcəyindən qorxaraq bunları açıq etiraf etməyə cürət etməmişdir.

Grix Fayql. “Правда о терроре”, səh. 11,83. Bakı, 1999.

Türklərlə ermənilər arasındakı ziddiyyətlərin yaranmasının əsas səbəblərindən biri də türk və azərbaycan xalqlarının humanizminə, qayğıkeşliyinə, vətənpərvərliyinə qarşı erməni millətçilərinin aramsız qəddarlığıdır.

Amerikalı erməni yazıçısı L.Z. Sürməliyan. “Xanımlar və cənablar, müraciətim sizədir” kitabından.

What they say about Armenians?

The negative opinion about Armenians had formed long ago, and naturally it has its ground, otherwise it could not occur at many peoples and various epochs ...

... they are inclined to shout in any occasion. They not only shout when they were not allowed to somebody's house or some of their tricks were disclosed, or thieves of their race were prosecuted, but they force foreigners, silly or corrupted people to do the same”.

V.L. Velichko, Russian explorer. Abstract from “Caucasus”.

Your majesty, do not allow Armenians to settle in the central lands of Russia by no means. They are such a race, which having lived there for several decades, would start declaring all over the world, that those places were their primordial lands.

A.S. Qriboyedov. Abstract from the letter to Russian emperor.

1 million of Armenians of those 1 million and 300 thousands, living in Transcaucasia, are not local. We have them moved to this area.

N.I. Shavrov. “New threat to Russian business in Transcaucasia: forthcoming sale of Mugan to foreigners”. St. Petersburg. 1911, page 59-61.

This church was a jack of counterfeiters for a while. This monastery has made on me an impression that it was more political, rather than the spiritual center.

French academic De-Ban. Notes about his trip to Echmiadzin church.

The bayoneted corpses, cut off body parts and disemboweled internal organs of Muslim villagers were scattered along roads to Muslim villages. Mostly women and children! The judges and businessmen have organized that massacre, and the Armenian army had carried it out. Helpless people one after another were cut like cattle and thrown to the specially dug deep wells. The

Armenians responsible for murders, filled eighty Muslims in one house and cut their heads off.

Abstract from the official report of lieutenant colonel Grjaznov about bloodsheds in Erzindjane in 1915.

At night on March 11 and 12 the Armenian butchers bayoneted and axed Muslims from neighboring territories of Erzindjane. These savages threw down their victims in the deep wells specially dug for their ominous plans. My aide-de-camp has counted 200 of such holes and disclosed these crimes.

Abstract from information of Russian army general L. Odishe Lietze in 1915.

I saw Shusha again as soon as a calm had ensued there. Nothing remained in the Turkic quarter of the city, but heap of ruins. All houses were burnt and their owners were killed. The same had happened to the Turkic quarter of Khankendi city. In Baku Armenians took this big oil city in hands with the help of Englishmen and killed 25.000 of the Turkic population of the city.

From memoirs of Oganēs Apresian. Leonard Ramsden Hartville. "People are like that. Events of 1918-1922 in Azerbaijan in memoirs of one Armenian", the USA, Indianapolis, the "Bobs Merrill Company" edition house, 1928.

The historical roots of Karabakh date back to the antique period. This is one of the historical provinces of Azerbaijan. This region is the important political, cultural and spiritual center of Azerbaijan... Armenians had created the malicious "problem of Nagorno Karabakh" on the ground of false arguments.

Samuel A. Weems. "Armenia: The great deception - Secrets of a "Christian" terrorist state", 1st volume

We are the eyewitnesses of Khojaly tragedy. We saw the mutilated corpses of defenders, hundreds civilians - women, children, old men of Khojaly... We could not finish filming because of bombardment of our helicopter by Armenians. But even that picture seen from this height was enough to imagine the committed brutalities. It was horrifying show. The Armenians, brutally killing 5-6-years-old children, babies in cradles, pregnant women, are incomparable in cruelty".

Eyewitness of Khojaly tragedy, French journalist Jean Eves Unette.

... There are captives. However they are not so viable. In winter mornings they are turn out barefoot on snow and ice. They pour cold water and break glass on captives' heads, and then throw them back

in cells. The true tortures begin after that. Their fingers are broken by pinching between doors, and the more they scream, the more they clubbed. Most people succumbing tortures go mad and then die. When we occupied the next village, I witnessed one Armenian has torn the alive child in two. He started beating the child's mother on face and head by one part of the body, until the woman, stained with scarlet blood of the child, has gone mad and began to laugh.

**The "Moscowsky komsomolets" newspaper, 29.01.1994.
From article "The oil syndrome".**

... "Musa-dag (Mountain of Musa) is indeed the best proof of the Armenian hypocrisy and reasons of the Armenian revolts... Armenians by means of signal lights contacted the English and French ships patrolling high waters of the Mediterranean Sea. Thousands of refugees were taken by the English and French ships aboard and ferried to Alexandria and Egypt. Armenians thought that they were interested to pretend, that those thousands had died. The fact of their rescue, was kept in secret.

My dear late friend Franc Verfel, the author of the book "Forty days of Musa-dag", never visited this region to explore the subject he was writing about. He was writing in line of what his Armenian friends in Vienna prompted him. Before death Franc Verfel has confessed me about feeling of shame and remorse for writing that book, as well as for huge dozes of falsifications and deceit, which Armenians made a fool of him. But because of the fear to be killed by dashnak-terrorist he did not dare to admit it publicly".

**Eric Faigle. "The truth about terror",
page 11, 83. Baku, 1999.**

The furious cruelty of Armenians against humanism, care, patriotism of Turkish and Azeri peoples is one of the main reasons of contradictions between Turks and Armenians.

**American writer L.Z. Surmalian. Abstract from the book
"Ladies and gentlemen, I address you".**

Что было сказано об армянах?

"Об армянах издавна сложилось плохое мнение, - и это, само собою разумеется, не лишено основания, так как иначе оно не могло бы возникнуть у целых народов и притом в различные времена ...

... они именно склонны кричать по всякому поводу. Не пустят их в чужой дом или раскроют какие-либо их шашни, или отдадут под суд воришек ихней среды, они не только кричат, но и заставляют сделать это иноплеменников, глупых или продажных людей".

**Русский исследователь В.Л. Величко.
Из произведения "Кавказ".**

"Ваше величество, ни в коем случае не позволяйте армянам поселиться на центральных русских землях. Это такой род, который, прожив там несколько десятков лет, объявит всему миру, что это их исконные земли".

А.С. Грибоедов. Письмо русскому императору.

1 000000 армян из 1 300000 тысяч, проживающих в Закавказье, не являются местными. Они были переселены нами в эту область.

Н.И.Шавров. "Новая угроза русскому делу в Закавказье: предстоящая распродажа Мугани инородцам". С.Петербург. 1911, стр. 59-61.

"Эта церковь один период была гнездом фальшивомонетчиков. Этот монастырь создает у меня впечатление больше политического, нежели духовного центра".

**Французский ученый Де-Бан.
О поездке в церковь Эчмиадзин.**

Вдоль дорог к мусульманским селам были разбросаны надетые на штыки трупы, разрезанные тела и распотрошенные внутренние органы жителей сел. В основном женщины и дети! Судьи и предприниматели организовали убийства, а армянское войско их выполнило. Были вырыты глубокие ямы и беспомощные люди, были зарезаны как скот и брошены туда

друг за другом. Армяне, ответственные за убийства, заполнив один дом восьмьюдесятью мусульманами, отрезали им головы.

Из рапорта полковника-лейтенанта Грязнова о кровопролитиях 1915-го года в Ерзинджане.

Ночью 11 и 12 марта армянские палачи штыками и топорами убили мусульман с окрестных территорий Ерзинджана. Эти дикари скидывали свои жертвы преимущественно в глубокие ямы, вырытые для своих зловещих планов. Мой адъютант раскрыл эти преступления, насчитав 200 таких ям.

Из сообщений генерала русских войск Л.Одише Лиетзена 1915-го года.

Как только наступило затишье, я снова увидел Шушу. В тюркском квартале города ничего не осталось, кроме груды камней. Все дома были сожжены, а их владельцы убиты. То же произошло и в тюркском квартале города Ханкенди. В Баку с помощью англичан армяне взяли в руки этот большой нефтяной город и перебили 25.000 человек среди тюркского населения.

Из мемуаров Оганеса Апресяна. Леонард Рамсен Гартвилл. "Люди таковы. События 1918-1922гг в Азербайджане в воспоминаниях одного армянина", США, Индианаполис, издание 1928-го года "Боббс Мерил компани".

Исторические корни Карабаха ведут к античному периоду. Это одна из исторических провинций Азербайджана. Этот регион является важным политическим, культурным и духовным центром Азербайджана.

Самуил А.Уимс. "Армения: Великий обман - Секреты "христианского" террористического государства", I том.

"Мы очевидцы Ходжалинской трагедии. Мы своими глазами видели изуродованные трупы ходжалинских защитников, сотен мирных жителей - женщин, детей, стариков... В связи с обстрелом армянами и нашего вертолета мы не смогли завершить съемки. Но даже того, что было видно с этой высоты, достаточно, чтобы представить совершенные зверства. Это было ужасающим зрелищем. Армяне, зверски убивающие 5-6-ти летних детей, младенцев, беременных женщин, не поддадутся сравнениям в жестокости ни с кем".

Очевидец Ходжалинской трагедии, французский журналист Жан Ив Люнет.

... Есть пленные. Однако они уже не жизнеспособны. Зимой по утрам их босоногими выводят на снег. Льют холодную воду им на головы, ломают на головах стекла, а потом снова за-

водят в камеру. А настоящие пытки начинаются после этого. Ломают пальцы, прищемив их дверьми, а при вскриках избивают резиновыми дубинками. Многие, не выдержав пыток и сойдя с ума, умирают. Когда мы оккупировали очередное село, я был свидетелем того, как армянин разорвал живого ребенка на две части. Потом одной частью, стал бить мать по лицу и по голове до того, что женщина, облитая алой кровью своего ребенка, сошла с ума и стала смеяться.

**Газета "Московский комсомолец",
29.01.1994. Из статьи "Нефтяной синдром"**

... "Муса-Даг (Гора Мусы) является в действительности наилучшим доказательством армянского лицемерия и причин армянских восстаний... Армяне при помощи сигнальных огней поддерживали связь с английскими и французскими кораблями, которые патрулировали просторы Средиземного моря. Тысячи беженцев были взяты на борт кораблей англичан и французов и переправлены в Александрию и в Египет. Армяне считали, что в их интересах было сочинить, что эти тысячи погибли. То, что их спасли, держалось в секрете.

Мой дорогой покойный друг Франц Верфель, автор книги "Сорок дней Муса-дага", никогда не был в этом регионе, чтобы исследовать то, о чем он писал. Он писал так, как ему подсказывали его армянские друзья в Вене. Перед смертью Франц Верфель признался мне, что испытывает чувство стыда и угрызений совести за то, что написал эту книгу, за огромные дозы фальсификаций и обмана, которыми армяне одурачили его. Но он не осмеливался признаться в этом публично, из страха погибнуть от рук террористов-дашнаков"

Эрих Файгл. "Правда о терроре", стр. 11, 83. Баку, 1999.

Главной причиной возникновения противоречий между турками и армянами была свирепая жестокость армян против гуманизма, заботливости, патриотизма турецкого и азербайджанского народов.

Американский писатель Л.З.Сурмалиян. Из книги "Дамы и господа, я обращаюсь к Вам".

Qrafika və dizayn: MÜBARİZ MƏMMƏDRZAYEV, CEYHUN MAHMUDOV, ARAZ AŞUROV
Graphics and design: MUBARIZ MAMMADRZAYEV, JEYHUN MAHMUDOV, ARAZ ASHUROV
Графика и дизайн: МУБАРИЗ МАМЕДРЗАЕВ, ДЖЕЙХУН МАХМУДОВ, АРАЗ АШУРОВ

Rəssam: ÜLKƏR ŞAHİN QIZI
Artist: ULKER SHAHIN GIZI
Художник: УЛЬКЯР ШАХИН ГЫЗЫ

Tərcümə: SƏLİMƏ VƏLİZADƏ, NAILƏ DADAŞOVA
Translation: SALIMA VELIZADEH, NAILYA DADASHOVA
Перевод: САЛИМА ВЕЛИЗАДЕ, НАИЛЯ ДАДАШЕВА

Nəşriyyat redaktoru: ZƏRİF CƏFƏROVA
Editor of publish: ZERIF JAFAROVA
Редактор издания: ЗЯРИФ ДЖАФАРОВА

Yığılmağa verilmiş: 16.12.2004. Çapa imzalanmış: 10.02.2005.
Nəşrin formatı 60/90 1/8. Təbaşirli kağız. Ədəbi qarnitur. Ofset çapı.
Fiziki çap vərəqi 21. Sifariş 610. Tirajı 5000.

ISBN 9952-8058-0-2

«VƏTƏN» Nəşriyyat Poliqrafiya Mərkəzində
çap olunmuşdur.

THE RESULTS OF ARMENIAN AGGRESSION

The occupied territories of Azerbaijan The Nagorno-Karabakh area

Territory	- 4 388 sq. km
Population (1989)	- 189. 085
Armenians	- 145.450 (76,9%)
Azerbaijanis	- 40.688 (21,5%)
Russians	- 1922 (1%)
Others	- 1025 (0,6%)

Shusha region

Territory	- 289 sq.km
Population	- 20.579
Azerbaijanis	- 19.036 (92.5%)
Armenians	- 1.377 (6.7%)
Occupied	- May 8, 1992

The regions outside the Nagorno-Karabakh area Occupied

Lachin region	- May 18, 1992
Kelbajar region	- April 2, 1993
Aghdam region	- July 23, 1993
Fizuli region	- August 23, 1993
Jabrayil region	- August 26, 1993
Gubadly region	- August 31, 1993
Zangilan region	- October 28, 1993

Victims of aggression

Killed - 20.000   Disabled - 50.000

Destructions caused by the aggression of Armenia against Azerbaijan

Settlements	- 890
Houses	- 150.000
Public Buildings	- 7.000
Schools	- 693
Kindergartens	- 855
Health Care Facilities	- 695
Libraries	- 927
Temples	- 44
Mosques	- 9
Historical Palaces	- 9
Historical Monuments and Museum	- 464
Museum Exhibits	- 40.000
Industrial and Agricultural Enterprises	- 6.000
Motor Ways	- 800 km
Bridges	- 160
Water Pipelines	- 2.300 km
Gas Pipelines	- 2.000 km
Electricity Lines	- 15.000 km
Forests	- 280.000 ha
Sowing Area	- 1.000.000 ha
Irrigation Systems	- 1.200 km

Refugees and internally displaced persons in Azerbaijan	
Refugees from Armenia	- 250.000
Internally displaced persons from the occupied territories of Azerbaijan	- 760.000
Total	- 1 010.000

The Armed Forces of Armenia deployed in the occupied territories of Azerbaijan

Tanks	- 316	Artillery	- 322
ACV	- 324	Personnel	- 50.000

- Temporary refugee settlements
- Tent camps
- Borders of former NKAO
- Road Gorus-Lachin-Shusha-Khankendi

The total damage is estimated as exceeding 60 billions US \$

